

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a VIII-a ORDINARĂ – APRILIE 2014

Ședința din ziua de 16 aprilie 2014

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (*Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*)

2. Dezbaterea ordinii de zi și aprobarea ei.

3. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.130 din 26 martie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi – art.30, 35; Legea privind societățile pe acțiuni – art.93; ș.a.*).

4. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2696 din 14 noiembrie 2012 privind bursele private.

5. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.145 din 10 aprilie 2014 pentru ratificarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională de Dezvoltare în vederea realizării primei Operațiuni a politicilor de dezvoltare în Republica Moldova (OPD-1).

6. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.146 din 10 aprilie 2014 pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării primei Operațiuni a politicilor de dezvoltare în Republica Moldova (OPD-1).

7. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.81 din 28 februarie 2014 pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei cu privire la contrafacerea produselor medicale și infracțiunile similare, care amenință sănătatea publică.

8. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.82 din 28 februarie 2014 pentru ratificarea Acordului de cooperare în domeniul educației, culturii și științei dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei.

9. Adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.49 din 7 februarie 2014 pentru modificarea unor acte legislative (*Legea culturilor nucifere – art.13, 14, 16, 17; Legea nr.1333-XIV din 27.10.2000 – pct.2; ș.a.*). Proiectul nr. 49 din 7 februarie 2014 a fost dezbătut într-o ședință anterioară. La ședința de astăzi are loc doar procedura de vot.

10. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.136 din 2 aprilie 2014 pentru ratificarea Acordului de grant nr.TF016060 dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului de ameliorare a competitivității II (PAC II).

11. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.123 din 25 martie 2014 pentru completarea Legii nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament.

12. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărâre nr. 129 din 26 martie 2014 privind transmiterea unui imobil.

13. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.459 din 15 noiembrie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.102-XV din 13 martie 2003 privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

14. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.380 din 25 septembrie 2013 pentru modificarea Codului electoral.

15. Declarația domnului deputat Valeriu Streleț – Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova.

Ședința începe la ora 14.07.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de domnii Andrian Candu și Oleg Bodrug, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Bună ziua, stimați colegi.

Vă rog să vă ocupați locurile.

Secretariatul,

Vă rog să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună ziua.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 90 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Brega Gheorghe, Dodon Igor, Frumosu Elena, Nasu Maria, Palihovici Liliana, Tkaciuk Mark – în delegație, Vieru Boris – din motive de sănătate, Abramciuc Veronic, Bobenco Oleg, Botnariuc Tatiana, Fusu Corina.

Domnul Igor Corman:

Ședința este deliberativă. Vă rog să onorăm Drapelul Țării. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Înainte de a începe ședința, vă aduc la cunoștință că, în perioada premergătoare, și-a sărbătorit ziua de naștere colega noastră doamna Oxana Domenti. Să îi urăm La Mulți Ani, sănătate și succese în activitate. *(Aplauze.)*

Urmează să aprobăm ordinea de zi a ședinței de astăzi. Au parvenit mai multe solicitări, le vom dezbate în ordinea în care au fost transmise în Prezidiu.

Prima cerere, semnată de șase deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.147.

Doamna Mironic,

Vă rog.

Doamna Alla Mironic:

Onorată asistență,

Am încrederea că, înainte de Paște, dumneavoastră o să susțineți includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.147 din 3 aprilie 2013, de acum a trecut un an de zile, cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, Legea cu privire la veterani, Legea privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni), care prevede asigurarea unor măsuri suplimentare de protecție socială a participanților la cel de-al Doilea Război Mondial reieșind din aniversarea a șaptezeci de ani de la eliberarea Republicii Moldova de sub jugul fascist.

Vă rog să susțineți această propunere.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de șase deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.1002.

Domnul Șova.

Domnul Todua.

Domnul Zurabi Todua:

Уважаемые коллеги!

Господин Председатель!

Мы предлагаем внести в повестку дня проект Закона №1002 от 19 апреля 2011 года о нейтральном статусе Молдовы, который позволит закрепить, конкретизировать положение Конституции о нейтральном статусе.

Мы полагаем, что в нынешней ситуации, когда обстановка в мире становится все более сложной и зона нестабильности приближается к границе Молдовы, необходимо предпринять серьезные действия для того, чтобы обеспечить безопасность страны.

Мы считаем, что те меры, которые предпринимает правящая коалиция, они недостаточны и, более того в ряде случаев угрожают нейтральному статусу. В этой обстановке было бы разумно этот закон принять и обеспечить безопасность нашего государства.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, cinci deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.29.

Domnul Morcov.

Domnul Ghenadie Morcov:

Da. Mulțumesc.

Din partea Frațiunii, propunem includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.29 din 03.02.2014 cu privire la modificarea Legii fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală pe anul 2014, ceea ce se referă la majorarea salariilor lucrătorilor medicali, încadrați în sistemul public de asigurări medicale, începând cu 1 ianuarie 2014, în loc de 1 iulie 2014.

Rog să supuneți votului această propunere.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de șase deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.11.

Doamna Șupac.

Doamna Inna Șupac:

Stimați colegi,

A câta oară, din partea Frațiunii PCRM, noi propunem includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.11, care, țineți minte, de mai multe ori reiterăm necesitatea modificării și completării Codului audiovizualului.

Și, stimați colegi din Coaliția de guvernare, eu sper că dumneavoastră o să dați curs acestei inițiative, ci nu a celor inițiative care au fost înregistrate în Parlamentul Republicii Moldova zilele acestea din partea unui grup de deputați liberal reformator, care prevăd interzicerea posturilor din Federația Rusă să fie retransmise în teritoriul Republicii Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de șase deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.128.

Doamna Șupac.

Doamna Inna Șupac:

Stimați colegi,

Din partea Frațiunii PCRM, propunem includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.128, care prevede stoparea procesului de optimizare în sistemul de învățământ.

Stimați colegi,

Vreau să vă atrag atenția că această propunere este susținută inclusiv din partea mai multor locuitori din raionul Soroca. Fiindcă în aceste zile, Consiliul raional Soroca planifică optimizarea a șase licee, două gimnazii și o școală primară-grădiniță.

Noi cu colegii am fost în mai multe sate în care se planifică optimizarea, am primit și pe numele comisiei de profil parlamentare o scrisoare din partea locuitorilor satului Căinarii Vechi, unde în liceu învață, atenție, 467 de elevi. Aceasta nu este vorba de 20 – 30, cum ne spuneți, de elevi. Și aici sînt 340 de semnături împotriva optimizării. Dacă trebuie, o să vă mai aducem și alte semnături.

Vă rog frumos, stimați colegi, să includem acest proiect și să îl discutăm calm, cu argumente aici, în plenul Parlamentului.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, depusă de șapte deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.216.

Domnul Mîndru.

Domnul Victor Mîndru:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Propunem să fie inclus în ordinea de zi proiectul de Lege nr.216, care a fost înregistrat la 23 mai 2013. Acest proiect prevede ca, în cazul în care colaboratorului Poliției nu i se acordă spațiu locativ în termenul stabilit și în condițiile prevăzute de legislație, el are dreptul la compensarea cheltuielilor pentru închirierea unei locuințe provizorii. Cît privește compensarea cheltuielilor pentru chiria spațiului locativ, ele pot fi în mărime de pînă la 50% din salariul colaboratorului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Următoarea cerere, semnată de cinci deputați, privind includerea în ordinea de zi a audierilor delegației Republicii Moldova la APCE.

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Săptămîna trecută, a avut loc sesiunea de primăvară a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei. S-a întîmplat un caz fără precedent. La solicitarea Secretarului General al Consiliului Europei să aibă întrevvedere cu delegația moldovenească, nu a venit nici un reprezentant al delegației moldovenești din partea Coaliției majoritare. Noi considerăm că ei trebuie să dea explicații și solicităm să fie organizate audieri: de ce nu a venit nimeni la întrevvedere cu Secretarul General? Și solicităm aceste audieri să fie organizate în plenul Parlamentului.

De asemenea, solicităm, domnule Președinte al Parlamentului, să inițiați procedura de revocare a doamnei Ana Guțu din funcția de președinte al Comisiei politică externă și integrare europeană. Totuși ea nu este simplu deputat, ocupă această funcție și trebuie să țină cont de ceea ce face și ce declarații are în diferite instituții internaționale.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Dreptul la replică.

Doamna Guțu.

Doamna Ana Guțu:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi deputați,

Vreau să vă aduc la cunoștință că, în cadrul sesiunii APCE, în luna aprilie, am avut întîlniri inclusiv cu candidatul Germaniei la funcția de Secretar General al Consiliului Europei, la care deputatul Petrenco nu s-a prezentat.

În ceea ce privește întîlnirea cu Thorbjørn Jagland, nu a fost programată o întîlnire cu dînsul în calitate de Secretar general, ci în calitate de candidat pentru al doilea mandat la funcția de Secretar general al Consiliului Europei. Întîlnirea a fost programată pentru 17.40.

În acel moment, deputatul Valeriu Ghilețchi avea raport, fiindcă este președinte de comisie APCE și era în hemiciclu, în interior. Eu am avut o întîlnire cu funcționarii CEDO, la aceeași oră, și nu am putut să mă prezint la această întîlnire.

Cît privește declarațiile mele în cadrul Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, au fost în consens larg cu decizia luată de 145 membri ai APCE, care au sancționat Rusia în ceea ce privește acțiunile sale agresive și agresoare în Ucraina. Unu la mînă.

Doi la mînă. Vreau să vă aduc la cunoștință că Grigore Petrenco, de fapt, reprezintă nu interesele Republicii Moldova la APCE, ci interesele unui alt stat, fiindcă a vorbit în unison cu membrii delegației ruse. Și mereu vorbește împotriva Republicii Moldova.

Și ar fi cazul să îi fie ridicată imunitatea parlamentară, fiindcă a amenințat-o cu moartea pe Natalia Gherman. Și să fie retras din delegația Republicii Moldova la APCE.

Vă mulțumesc. (*Aplauze în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Demnilor deputați,

Supun votului propunerea domnului Petrenco. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea... procedura este examinarea, stimați colegi, a cererilor pe care dumneavoastră le-ați depus. (*Rumoare în sală.*)

Ei, bine. A vorbit domnul Petrenco. A menționat-o pe doamna Guțu. Doamna Guțu a avut dreptul la replică.

Domnul Petrenco.

De procedură.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Eu nu vreau să dau replică doamnei Guțu. Eu am spus tot ce am vrut să spun.

Dar, domnule Președinte al Parlamentului,

Am solicitat ca dumneavoastră să inițiați procedura de revocare a doamnei Guțu din funcția de președinte al Comisiei politica externă și integrare europeană. Dacă nu faceți, înseamnă că vă asumați responsabilitatea pentru toate declarațiile ei, care se fac atât în Parlamentul Republicii Moldova, în calitate de președinte al comisiei, cât și în structurile internaționale.

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

Mai citiți Regulamentul. Și pe urmă, cu multă plăcere, am să analizez toate sugestiile dumneavoastră: care și ce inițiază și cum se procedează în asemenea situații.

Domnilor deputați,

Următoarea cerere, semnată, la fel, de 5 deputați. Mie îmi vine greu să dau apreciere ce se propune în această cerere. Îl rog pe domnul Stati să o facă.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Cu referință la situația din APCE, aș vrea să menționez că tocmai este în disonanță totală cu comportamentul delegației noastre, reprezentanți ai Alianței, cu ceea ce a declarat Leancă de la tribuna Parlamentului. Și încă o dată confirm că, de fapt, Moldova s-a alipit la sancțiuni împotriva Federației Ruse.

Și acum, la subiect.

Stimați colegi,

Cred că vă amintiți că pe 10 aprilie am intervenit în Parlament pentru a propune revizuirea textului Acordului de Asociere „Republica Moldova – Uniunea Europeană”.

La 12 aprilie, la inițiativa PCRM, a fost organizat un schimb de opinii la nivel de experți, care au ajuns la concluzia că semnarea și punerea în aplicare a Acordului va conduce la pieirea nu numai a economiei Republicii Moldova și a cetățenilor săi, dar și, propriu-zis, a statului care se numește Republica Moldova.

În acest context, Frațiunea Partidului Comuniștilor reiterează începerea neîntârziată a consultărilor reprezentanților Guvernului...

Domnul Igor Corman:

Da. Vă rog să finalizați.

Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Domnule Corman,

Se întâmplă ceva ciudat. Cum eu încep să vorbesc la telefon... la microfon, cum se deconectează.

Domnul Igor Corman:

Nu. La telefon este dreptul dumneavoastră, câte minute aveți și câți bani aveți pe telefon, iar pentru...

Domnul Sergiu Stati:

Vă rog foarte mult ca să nu mă...

Domnul Igor Corman:

... iar pentru solicitări, stimați colegi, este un minut. Este un timer aici. Când a expirat minutul, automat se întrerupe. Vă rog să finalizați.

Domnul Sergiu Stati:

Deci, inițial, pînă la mine, erau două minute. Acum, dumneavoastră, puneți 30 de secunde sau cum?

În acest context, încă o dată încep să vă conving, stimați colegi din Alianță, să purcedem neîntârziat la organizarea consultărilor reprezentanților Guvernului cu Frațiunea Parlamentară a Partidului Comuniștilor, de ce anume cu comuniștii, fiindcă noi deținem jumătate din voturile cetățenilor Republicii Moldova (*rumoare*), în vederea revizuirii textului Acordului de Asociere „Republica Moldova – Uniunea Europeană” și aducerea acestuia în concordanță cu interesele reale ale cetățenilor Republicii Moldova.

Și, în acest context, foarte mult mizăm ca acei de la guvernare, adică reprezentanții Guvernului, vor invita la aceste consultări și reprezentanții Tiraspolului, pentru a avea un schimb de opinii, inclusiv în interesele economice ale cetățenilor din stînga Nistrului.

Mulțumesc și vă rog foarte mult să puneți la vot.

Domnul Igor Corman:

De procedură.

Domnul Candu.

Domnul Andrian Candu:

De fapt, domnule Președinte, mersi mult, nu este de procedură. E cu invocarea articolului 46 alineatul (2) din Regulament, este o altă opinie în privința propunerii făcute de domnul Stati pentru ordinea de zi.

Și aici, aș vrea să fac o propunere către Partidul Comuniștilor. În situația în care este articolul... (*rumoare*). Citiți articolul 46 alineatul (2) din...

Este o altă opinie și anume aceea ca să încheiați cu speculațiile în privința Acordului de Asociere. Și dacă, într-adevăr, știți să citiți o mie de pagini în vreo oricare limbă, să veniți cu propuneri exacte, printr-o expertiză exactă, dar nu, pur și simplu, cu niște speculații mai ales în privința crucii sau tăiatul porcului.

Mersi mult.

Domnul Igor Corman:

Domnule Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc foarte mult.

Domnule Candu,

Vă mulțumesc, în primul rând, pentru sugestie.

Doi. Nu știu dacă ați citit acest document. Dar dacă nu l-ați citit, vă recomand să îl citiți. Și vreau să vă asigur că o să aveți insomnie un an de zile înainte, fiindcă este o catastrofă pentru Republica Moldova acest document, care l-ați ținut sub ogheal, mă scuzați de expresie, și l-ați scos la suprafață numai atunci când el a fost deja parafat.

Și, de aceea, noi vrem să intervenim pe ultima sută de metri, pentru ca să încercăm să aducem ceva pentru cetățenii Republicii Moldova. Și nu este un egoism, ci este o intenție foarte bună, nobilă și sănătoasă, cred, a unei formațiuni politice.

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg Stati,

Dar dumneavoastră înțelegeți că ceea ce ați vorbit dumneavoastră... este părerea dumneavoastră, aveți tot dreptul, dar nu are nici o tangență cu ordinea de zi. Cum propuneți să includem în ordinea de zi consultări neîntârziate reprezentanților Guvernului cu Frațiunea Parlamentară a PCRM. Aceasta ați propus? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Noi credem și în noblețea dumneavoastră. Deci, fiind noi un partid de opoziție, cred că normal ar fi ca guvernarea să meargă în întâmpinarea opoziției și să votăm unanim aici decizia de a crea un grup de lucru pentru organizarea unor consultări cu Guvernul. Cred că nu este nimic... nu o să vă cadă epoleții, nu o să vă cadă pălăria. Și este o propunere, cred eu, absolut sănătoasă.

Domnul Igor Corman:

Domnule Stati,

Dumneavoastră dacă ați fi înregistrat un proiect de hotărâre privind crearea unui grup de lucru ș.a.m.d. la subiectul respectiv, într-adevăr, ar fi fost o propunere sănătoasă.

Dar nu este sănătoasă propunerea pe care o citesc eu aici, în cererea pe care ați depus-o, și de aceea am vrut să concretizăm. Eu ce să supun votului aici? Nu am ce supune votului, fiindcă nu are nici o tangență cu ordinea de zi. Înregistrați un proiect de hotărâre și aveți tot dreptul data viitoare.

Așa. Stimați colegi,

Deci următoarea cerere, la fel, semnată de către 5 deputați, privind excluderea din ordinea de zi a proiectului cu nr.149.

Domnule Streleț,

Vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

De fapt, mă rog, nu este nimic ieșit din comun în cadrul Frațiunii și nu doar al Frațiunii, adică s-au adresat și colegi din cadrul Partidului, afiliați domeniului Procuraturii, pentru a discuta încă o dată concepția de reformă. Și revenim la acest subiect la următoarea ședință de plen.

Domnul Igor Corman:

Dacă s-a discutat puțin la acest proiect, da, multe luni de zile, grupuri de lucru. Ați propus deci transferarea pentru următoarea perioadă? Așa. Transferul. Da?

Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor, proiectul nr.149 îl excludem din agenda zilei de astăzi.

De asemenea, o cerere din partea Comisiei politică externă și integrare europeană privind includerea în ordinea de zi a proiectelor nr.81, nr.82, nr.145, nr.146 și nr.136.

Doamna Guțu.

Doamna Ana Guțu:

Da. Vă mulțumesc.

Este vorba de un șir de ratificări de acorduri internaționale și de Convenția Consiliului European cu privire la contrafacerea substanțelor medicamentoase și a produselor asimilate.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Le supun votului în ordinea în care au fost propuse.

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului nr.81? (*Rumoare în sală.*) Majoritatea voturilor. Propunerea este acceptată.

Cine este pentru introducerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.82? Majoritatea voturilor.

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului nr.145? Majoritatea voturilor.

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului nr.146? Majoritatea deputaților.

Și cine este pentru introducerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.136? Majoritatea voturilor.

Propunerile sînt acceptate.

De procedură.

Domnul Muntean,

Vă rog.

Domnul Iurie Muntean:

Domnule Președinte,

O întrebare. Spuneți-mi, vă rog, iată, toate aceste proiecte pe care le-ați supus votului, în sensul includerii lor pe ordinea de zi, au fost trecute prin comisii sau nu?

Domnul Igor Corman:

Eu înțeleg că sînt rapoartele comisiei. Aceasta a fost premisa de la care am pornit.

Doamnă Guțu,

Vă rog să confirmați.

Doamna Ana Guțu:

Da, sînt rapoartele comisiei. Absolut toate proiectele au fost examinate și votate conform Regulamentului.

Domnul Igor Corman:

Secretariatul,

Aceste proiecte sînt repartizate deputaților? (*Rumoare în sală.*)

Domnule Ganaciuc,

Vă rog, să vă văd și eu. Deci cînd toate proiectele sînt difuzate, îmi confirmați. Pînă atunci nu le propun dezbaterilor. (*Rumoare în sală.*)

Și acestea au fost cererile pe care le am.

Dacă mai sînt din partea președinților de comisii ceva de adăugat la ordinea de zi. Eu... în ordinea în care colegii s-au înregistrat.

Domnul Mușuc,
Vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Domnule Președinte,

Mă refer la ordinea de zi, mai exact la suplimentul din ordinea de zi, proiectul de Lege cu nr.459.

Comisia noastră, Comisia administrație publică și dezvoltare regională, noi sîntem coraportori la acest proiect de lege și încă la sfîrșitul lunii decembrie am solicitat avizul Guvernului. Pîna în ziua de astăzi el nu a parvenit la adresa Parlamentului.

Am solicitat, separat și expres, ca acest aviz să ne fie acordat și eliberat în cel puțin în decurs de o lună. În plus, nu avem proiecte, avizul Congresului Autorităților Locale.

Pornind de la aceasta, nu avem și coraport aprobat la acest proiect de lege.

Noi solicităm excluderea din ordinea de zi a proiectului de lege în cauză și examinarea lui la o altă ședință a Parlamentului, atunci cînd vom fi gata să examinăm coraportul.

Aici sînt mai multe chestiuni, mai multe întrebări. Mai mult, nu sînt avizele nici al administrației publice centrale, nici al administrației publice locale.

Domnul Igor Corman:

Am înțeles. Comisia de bază este Comisia protecție socială, sănătate și familie.

Domnule Hotineanu,

Comentați ceva la acest subiect?

Nr.459, ceea ce a spus domnul Mușuc.

Comisia administrație este coraportor, dumneavoastră sînteți comisia de bază. Vă rog.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Patru sute cincizeci și nouă este un proiect care vine, de fapt, să readucă rolul stagiului practic în curricula universitară de pregătire a specialiștilor și în curricula colegiilor de pregătire a specialiștilor.

Și, după mine, eu nu văd o... fiindcă aici nu este salarizarea. Nu sînt ingerințe în finanțele publice. De aceea, eu cred că acest proiect de lege este binevenit, că după '90 înapoi stagiul practic este păstrat, de fapt, doar la pregătirea medicilor și asistenților medicali.

În restul domeniilor, stagiile practice sînt, de fapt, anihilate sau negate în pregătirea altor profesii pentru domeniile economiei naționale.

De aceea, acest proiect de lege ar fi binevenit, ca și Comisia protecție socială, sănătate și familie are raportul și, cu un vot unanim, îl propune pentru ședința în plen a Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Oricum, voi supune votului propunerea dumneavoastră, domnule Mușuc.
Da, vă rog, domnul Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Domnule Președinte,

Aici scopul este incontestabil. Scopul este bun, dar problema constă în executarea, implementarea acestei legi.

În momentul în care noi nu avem poziția administrației publice centrale și administrației publice locale, noi nu îl putem aproba, deoarece legea o aprobăm, precum nu putem aproba o lege ca viața să devină mai bună. Dar cine să o facă mai bună?

Și, iată, în cazul acesta, dacă dumneavoastră puteți urgenta aprobarea avizului din partea Guvernului, urgențați lucrul acesta. Să fie o adresare a comisiei de profil.

Cum comisia de profil a aprobat raportul, când la acest proiect de lege nu există raportul Guvernului? Plus, vizează și mediul de afaceri. Există avizul patronatelor la acest proiect de lege?

Dacă doriți să ne grăbim să îl aprobăm astăzi, poftim, dar noi sîntem de părere că e prematur. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Autorul, da?

Da, într-adevăr, sînteți autor, domnule Mocanu. Am verificat.

Vă rog frumos.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Acest proiect de lege nu se referă la întreprinderile private, el se referă doar la instituțiile publice. Primul moment.

Al doilea moment. Acest proiect nu presupune modificarea Legii bugetului de stat, nu presupune modificarea politicii fiscal-bugetare.

Respectiv, dacă în 30 de zile nu primim avizul Guvernului, Parlamentul este în drept să examineze acest proiect de lege, mai ales că este înregistrat în luna noiembrie 2013.

Și al treilea moment. Noi ne aflăm deja în pragul stagiilor de practică, de aceea este o urgență pentru Parlamentul Republicii Moldova, pentru că în cîteva săptămîni, urmează să fie anunțate deja stagiile de practică pentru studenți. Să le oferim această posibilitate, să poată să aplice la stagii de practică.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. Și, oricum, deci este vorba de primă lectură astăzi. Da? Da.

Eu, regulamentar, voi supune votului propunerea domnului Mușuc. Cine este pentru ca acest proiect să fie exclus din ordinea de zi rog să voteze. Deci număr insuficient de voturi. Proiectul rămîne în agendă.

Domnul Ioniță.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

În calitate de președinte de comisie, rog ca proiectele nr.18 și nr.2, nr.5 și nr.6 din ordinea de zi, să fie retrase. Noi mai avem nevoie... la proiectul nr.18 încă nu avem raportul și la proiectul nr.2 nu avem raportul, iar la proiectul nr.18 este necesar de mai lucrat. De retras nr.18 și nr.2.

Domnul Igor Corman:

Era bine dacă și la Birou...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Aceasta noi... după... acum...

Domnul Igor Corman:

Astăzi comisia...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, da, da.

Domnul Igor Corman:

Păi, dar la Birou...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, da.

Domnul Igor Corman:

Bine. Deci este dreptul comisiei să facă această propunere.

Cine este pentru excluderea proiectului cu nr.18 rog să voteze. Majoritatea deputaților sînt de acord.

Cine este pentru excluderea proiectului cu nr.2? Deci majoritatea sînt de acord cu această propunere.

Ambele proiecte sînt excluse din ordinea de zi de astăzi.

Domnul Lucinschi.

Domnul Chiril Lucinschi:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Am o solicitare: să transferăm proiectul de Lege nr.1239 pentru modificarea și completarea Legii privind drepturile de autor și conexe pentru o altă dată. Fiindcă au venit mai multe solicitări să mai lucrăm asupra proiectului.

Și, în afară de aceasta, din cîte am fost informat, proiectul se află la redactori și nu este finalizată procedura de redactare.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Deci la aceeași temă.

Domnul Ciobanu,

Vă rog.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Vreau, la aceeași temă, să anunț că simt o responsabilitate, ca deputat, în actul legislativ și am transmis tuturor colegilor din comisie amendamentele pe care le-am făcut pentru acest proiect.

Sper că a fost suficient timp și este timp încă pentru colegi să aducă la cunoștință celorlalți deputați din fracțiune aceste amendamente.

Și vreau să vă spun că sînt absolut de acord ca să mai discute acest proiect cu amendamente concrete, dar mi-a parvenit astăzi o listă de amendamente, din care chiar văd că este necesitatea, că aceasta este și o experiență pentru acei care fac aceste amendamente, o experiență benefică să cunoască dreptul de autor. Deci nu ne ferim de acest lucru și am vrea, pur și simplu, să avem o legislație foarte bună.

Cred că această experiență de discuție va fi una benefică pentru acei care trebuie să învețe domeniul.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Și supun votului propunerea Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media privind transferarea proiectului cu nr.1239 pentru următoarea perioadă. Cine este pentru? Majoritatea deputaților sînt de acord cu această propunere.

Excludem din ordinea de zi de astăzi proiectul cu nr.1239.

Stimați colegi,

La ordinea de zi? (*Rumoare în sală.*) Mai sînt?

Mai întîi cu ordinea de zi dacă sînt. (*Rumoare în sală.*) Nu mai sînt la ordinea de zi.

Doi colegi, trei colegi aici s-au înregistrat, dar nu la ordinea de zi, înțeleg. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Cimbriciuc.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Ca deputat de Soroca, ar fi foarte bine ca doamna Șupac să nu aducă opinia publică în manipularea lor de stil comunist. La Soroca nu se încheie nici o instituție de învățămînt, se ține seama de specificul fiecărei instituții în parte. De reorganizarea acestor instituții se ocupă administrația publică locală.

Și nu este frumos ca noi să manipulăm acest lucru și să spunem minciuni cetățenilor Republicii Moldova. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Dreptul la replică.

Doamna Șupac.

Doamna Inna Șupac:

Stimați colegi,

Stimate domnule Cimbriciuc,

Dacă dumneavoastră nu ați știut, vreau să vă informez că, joia trecută, a avut loc ședința Consiliului raional Soroca, în a cărei ordine de zi era inclus în proiectul cu privire la optimizarea acestor instituții și, datorită votului Frațiunii Partidului Comuniștilor, într-adevăr, optimizarea nu a avut loc.

Ceea ce va urma noi vom vedea, dar noi încercăm ca, astăzi, în plenul Parlamentului să stopăm procesul de optimizare, ca și consilierii, inclusiv din partea Frațiunii PLDM în Consiliul raional Soroca și PD să nu fie manipulați și presați să voteze așa fel de proiecte de lege, stimate domnule Cimbriciuc.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Eu vă rog toate declarațiile, să vă înscrieți frumușel, la sfârșitul ședinței, nu mai apelați la procedură atunci când doriți să abordați alte subiecte care nu țin de ordinea de zi.

Deci acum vom trece la examinarea ordinii de zi. (*Rumoare în sală.*)

Mai sînt doi colegi, doamna Fusu și domnul Petrenco s-au înregistrat.

Dacă nu este strict de procedură, stimați colegi, nu vă supărați, dar am să vă retrag imediat cuvîntul.

Prima s-a înregistrat doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

În primul rînd, îmi pare rău că nu ați remarcat prezența mea în sală. Eu am remarcat că au dispărut panglicile tricolore de la microfoane și rog să investigați cine le-a dezlegat.

Și acum propunere pentru ordinea de zi. Vă rog să revină panglicuțele tricolore la microfoanele noastre, pentru că ne deposedați de ele, sînt proprietatea noastră.

Propunere la ordinea de zi. În calitate de autor, propun să includem pe ordinea de zi ...

Domnul Igor Corman:

Stimată colegă,

Nu vă supărați, dar Regulamentul presupune ca propunerile la ordinea de zi, semnate de cel puțin cinci deputați, să fie prezentate în Prezidiu. Vă rog strict în conformitate cu Regulamentul.

Autorul poate doar să își retragă proiectul, dar privind introducerea în ordinea de zi, vă rog deschideți încă o dată Regulamentul, deci trebuie să fie o cerere semnată de cinci deputați, prezentată Prezidiului în scris. Nu vă supărați.

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Domnule Președinte al ședinței,

Eu vreau să vorbesc referitor la acest decor din Sală de ședințe a Parlamentului. Totuși, nu trebuie să uităm că există Legea cu privire la Drapelul de Stat, unde se menționează în ce condiții și unde poate fi folosit Drapelul de Stat, unde poate fi arborat ș.a.m.d. Deci în această combinație cu nu știu ce fel de stegulețe de culoare verde, care nu știu ce înseamnă, este o profanare a Drapelului de Stat.

Și eu solicit, domnule Președinte al ședinței, să fie respectată legislația în vigoare și să fie scos acest decor verde din sală.

Domnul Igor Corman:

Da, înțeleg că domnul Streleț vrea să explice prezența acestor attribute în sală.

Domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Înțeleg că culoarea verde enervează tovarășii, din cauză că sub această culoare au fost scoși de la guvernare și împreună cu ceilalți colegi care sînt în cadrul Coaliției proeuropene, dar i-aș ruga, totuși, să abordeze cu calm și cu multă prezență de spirit această situație. Fiindcă, într-un viitor foarte apropiat, în Republica Moldova va fi foarte mult albastru și foarte mult verde, și foarte puțin roșu. Așa că deprindeți-vă cu această situație. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Corman:

Domnul Voronin.

Domnul Vladimir Voronin:

Domnule Streleț,

Dumneavoastră să vă fie destul că pe frontonul casei dumneavoastră ați pus semnul mason, mai vreți aici, în Parlament? Puneți-vă drapele unde vreți și care vreți panglici. Umblați ca papuașii, cum am spus eu cînd a fost moțiunea de cenzură. Și terminați cu cirul acesta în Parlament. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Haideți ... Ați fost vizat?

Dreptul la replică.

Domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Eu îl invit pe domnul Voronin la o discuție despre simbolistică și îl invit la mine acasă, dacă dorește. Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Așa. Iată avem și câteva zile de sărbătoare, tocmai un timp, așa, prielnic pentru discuții pașnice. Dar pînă acolo, stimați colegi, să mai muncim și asupra proiectelor din ordinea de zi.

Și primul ... Dar mai înți să supun votului regulamentar, deci pe ansamblu, ordinea de zi. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor. Ordinea de zi este aprobată.

Și primul proiect din ordinea de zi este cu nr.130 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Legea privind societățile pe acțiuni).

Prezintă proiectul domnul Dumitru Godoroja, viceministru al economiei.

Domnul Dumitru Godoroja – viceministru al economiei:

Mult stimată domnule Președinte,

Mult stimați deputați,

Proiectul de lege este elaborat în vederea simplificării procedurii de lichidare a afacerilor. Obiectivul principal al modificărilor este reducerea poverii administrative în domeniul afacerilor prin optimizarea procedurilor existente în legislație referitor la lichidarea benevolă a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali.

Mult stimați deputați,

Se propun un șir de modificări ce țin de Legea nr.1134 privind societățile pe acțiuni, Codul fiscal, Codul civil.

Scopul simplificării procedurilor descrise prin proiectul de lege se propune reducerea termenului de înaintare a creanțelor de la 6 la 2 luni din momentul publicării avizului în Monitorul Oficial sau la data înștiințării despre lichidare, termenul de repartizare a activelor de la 12 luni din data publicării avizului și de la 2 luni din momentul aprobării bilanțului lichidării la un termen unificat de o lună de zile.

Mult stimați deputați,

Toate avizele au fost pozitive.

Rog să susțineți acest proiect.

Domnul Igor Corman:

Întrebări? Nu sînt întrebări

Mulțumesc, domnule viceministru.

Îl invit pe domnul președinte Ioniță să prezinte raportul comisiei.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.130. Acest proiect de lege, într-adevăr, vine să rezolve o problemă enormă cu care se confruntă oamenii de afaceri și, anume în momentul în care cineva decide să lichideze o afacere, acest proces poate dura de la un an până la cinci ani de zile.

Comisia, pe parcursul examinării, a ajuns la concluzia că noi, totuși, avem două tipuri de afaceri. Sînt unele care s-au desfășurat o perioadă mai lungă sau mai scurtă și noi simplificăm procedura. Însă avem încă o situație foarte neplăcută pentru mulți oameni. În anii 1990 mulți cetățeni și-au deschis afacere cu gândul că vor face ceva, nu au activat niciodată, avem mii de astfel de întreprinderi, în prezent ei se confruntă cu problema privind lichidarea lor.

De aceea, pentru lectura a doua vom examina împreună cu autorul dacă există posibilitatea să introducem în lege o procedură și mai simplificată pentru astfel de agenți economici, ca să rezolvăm o problemă pe care o au cu FISC-ul și cu alte autorități în condiția în care ei au deschis și niciodată nu au activat.

De aceea, comisia, cu votul majorității, propune plenului Parlamentului să aprobăm proiectul de lege în primă lectură, iar pentru a doua lectură, în baza avizelor, în baza amendamentelor deputaților, vom veni în plen cu proiectul de Lege în a doua lectură.

Domnul Igor Corman:

Nu sînt întrebări către comisie.

Vă mulțumesc, domnule Ioniță.

La propunerea comisiei, supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului cu nr.130. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor. Proiectul de Lege nr.130 este aprobat în primă lectură.

Următorul proiect, pe care îl propun dezbaterilor, este proiectul de Hotărîre cu nr.129. Această inițiativă a fost înregistrată de mai mulți deputați. Domnul Bodrug este primul. A mers să aducă proiectul?

Atunci, pînă revine cu proiectul domnul Bodrug, eu voi propune dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.2696 privind bursele private.

De asemenea, un grup de deputați au înregistrat acest proiect. Prezintă proiectul domnul Țulea.

Domnul Oleg Țulea:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Eu supun atenției dumneavoastră un proiect de lege, proiectul privind bursele private, care are drept scop facilitarea integrării tinerilor pe piața forței de muncă.

Cu toții știm că, din păcate, integrarea tinerilor în câmpul muncii este destul de complicată și plină de obstacole. Rata șomajului în rîndul tinerilor este, de obicei, anual, de 2,4, în medie, mai mare decît rata medie a șomajului pe țară.

Iar tranziția de la procesul educațional la procesul de muncă este complicată de o serie de obstacole, așa cum ar fi, de exemplu, calitatea studiilor, necorelarea cererii și ofertei pe piața forței de muncă, lipsa posibilităților pentru studenți de a realiza practica universitară.

De multe ori, tinerii sînt impuși, la angajare, să aibă o experiență de muncă de minim 2 – 3 ani, lucru care este imposibil de realizat pentru foarte mulți tineri. Și, într-un fel, ar fi și o absurditate să condiționezi așa ceva fără să îi garantăm posibilități reale unui tînăr, după absolvire, să se angajeze.

În 2011, în cadrul unui forum, mai multe asociații de business și camere de comerț au stabilit direcțiile lor prioritare de dezvoltare, stabilind că... și menționînd că una dintre principalele probleme cu care se confruntă astăzi agenții economici și angajatorii este deficitul de cadre de o calificare eficientă.

Astfel, mulți agenți economici sînt nevoiți să suporte cheltuieli pentru instruirea personalului. Și, de fapt, aceste cheltuieli nu sînt deductibile. Și, de facto, sînt impozitate dublu.

De aceea, agenții economici care angajează tineri absolvenți, sigur că ar fi interesați să investească inițial în instruirea viitorilor angajați, să contribuie... să participe la pregătirea lor, pentru ca aceștia, în final, să capete abilitățile necesare spre a fi și mai productivi.

Prin urmare, cheltuielile pentru instruire sînt motivate din punct de vedere economic. Și, în acest sens, sigur că agenții economici trebuie să fie stimulați și recompensați.

Ceea ce propunem noi în cadrul acestui proiect de lege este să creăm un mecanism prin care agenții economici vor fi stimulați să investească în studiile și instituirea viitorilor angajați.

Acordarea posibilității pentru agenții economici de a oferi burse private studenților va facilita integrarea lor pe piața forței de muncă la absolvire, va diminua deficitul de cadre cu calificare ridicată. Iar tinerii vor avea o șansă mai mare de a se angaja și a deprinde noi abilități de muncă.

Deci, într-un final, această lege reprezintă și un catalizator al calității studiilor, care va contribui la stabilirea unui echilibru dintre cererea și oferta forței de muncă.

Pe de altă parte, această posibilitate pe care vrem să o oferim noi prin această lege mărește șansele elevilor, studenților, doctoranzilor de a obține suportul financiar pentru anumite domenii sau sfere care sînt mai puțin finanțate de către stat.

Însuși faptul că o astfel de politică ar exista ar stimula mai mulți tineri, mai mulți absolvenți să fie mai activi în căutarea unui loc de muncă și ar putea genera inclusiv noi inițiative din partea mediului privat, din partea sectorului real al economiei, ar putea apărea noi instituții de instruire. Și lucrul acesta se întîmplă și astăzi, de exemplu, în zona economică liberă de la Strășeni.

Proiectul de lege nu contravine în nici un caz cu politica statului în domeniul educațional. Prevederile generale ale acestui proiect pot fi ulterior inserate și în proiectul noului Cod al educației, pe care îl vom discuta în curînd.

Rugăm plenul Parlamentului să susțină acest proiect în primă lectură.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Ceban.

Următorul va fi domnul Ciobanu.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte, mulțumesc.

De fapt, o întrebare: de ce acest proiect este examinat separat de către o fracțiune parlamentară?

Eu aș pune întrebarea: de ce nu este examinat în complex cu acel document pe care îl așteptăm cu toată lumea, este vorba despre Codul educației? Pentru că am discutat și astăzi, la comisie. Sînt foarte multe, după părerea noastră, lacune care ar trebui înlăturare și ar trebui integrat într-un sistem clar de definiții în acest sens, pentru că s-a vorbit și de bursa de stat, s-a vorbit de bursa privată, s-au vorbit multe, multe alte lucruri care ar trebui să vină într-un concept general, or astăzi avem un concept separat care nu este, după părerea noastră, definitivat.

Domnul Oleg Țulea:

Da. Vă mulțumesc, domnule deputat.

Noi avem o viziune foarte clară, care se referă anume la modul prin care agenții economici trebuie să fie stimulați. Și anume: cheltuielile care vor fi cheltuite de către viitorii... de către agenții economici să fie deductibile din impozitul pe venit.

Sigur că, ulterior, noi așteptăm ca Guvernul să vină și cu mecanismul de implementare. Dar eu cred, nu este nici o problemă ca, la discuțiile asupra noului Cod al educației, prevederile prezente în această lege să fie inserate inclusiv în Codul educației.

Domnul Andrian Candu:

A doua întrebare.

Domnul Ceban.

Domnul Ion Ceban:

Este. Da? Eu de ce întreb, de fapt, domnule deputat Țulea. Ideea este că trebuie să avem o abordare complexă asupra procesului de participare a agenților economici nemijlocit, inclusiv în procesul de administrare a instituțiilor, de formulare a standardelor educaționale, ocupaționale și deja ceea ce ar deriva în sensul în care proiectul dumneavoastră prezintă suportul pe care l-ar putea acorda tinerilor.

De aceasta zic, este o inițiativă binevenită, dar nu știu cum ar... în acest sens, este un pic scoasă din context. Cred că vom veni cu multe amendamente, pe de o parte.

Pe de altă parte, totuși, am prefera ca acest proiect să fie examinat în cadrul discuțiilor privind Codul educației.

Domnul Oleg Țulea:

Domnule deputat,

Noi sîntem de acord că, posibil, ar putea să existe un mecanism mult mai larg prin care am putea să apropiem mediul de afaceri de o instituție de învățămînt, să corelăm, în sfîrșit, cererea și oferta pe piața forței de muncă, să ajutăm real tinerii absolvenți să se angajeze mai ușor în cîmpul muncii.

Acest proiect este o viziune a noastră, poate un pic mai limitată din punct de vedere al acțiunii. Dar nimeni nu vă împiedică să veniți cu altă abordare, cu altă inițiativă, pe care noi vom fi bucuroși să o discutăm. Și, eventual, să o susținem în discuțiile în plen.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Ciobanu.

Următoarea este doamna Balmoș.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule autor,

Noi am mai avut posibilitatea în comisie să schimbăm... am să vin cu niște amendamente la unele capitole. Astăzi, doar am să le punctez, pentru că trebuie formulate. Vreau să vă rog să îmi spuneți dacă veți accepta așa ceva. Și, deodată, m-am gîndit la aceste dispoziții generale care sînt un aparat, de fapt, pentru lege, un instrumentariu, dacă doriți.

Eu propun să fie beneficiarul angajator. Deci și să fie descifrat: beneficiar angajator – persoană juridică care va acorda... care acordă bursă privată în schimbul garanției că bursierul va achita în unitatea beneficiarului... va activa în unitatea beneficiarului angajator pentru o perioadă de timp determinată.

Și respectiv, bursier – persoană care beneficiază de bursă privată, are vîrstă cuprinsă între 16 și 35 de ani și este student la una din instituțiile de învățămînt acreditate în condițiile legii. Cred că așa ar fi mai logic.

Și, ținînd cont de aceasta, deja am spus de 35 de ani, pentru că, într-adevăr, cum ați menționat în comisie, sînt mai multe, să zicem, așa, termene care inidică vîrsta de tînăr, de tînăr specialist.

Dar există Hotărîrea Guvernului nr.173 din 18 februarie 2008, care se referă la admiterea la doctorat din învățămîntul la zi cu finanțare de la bugetul limită... de la buget. Și limita de vîrstă a acestor candidați este de 35 de ani. Iată de ce, măcar pentru acest fapt, trebuie să ne gîndim, totuși, la o limită de vîrstă sau schimbăm hotărîrea, sau inventăm alte principii, sau ne bazăm pe unele dintre ele.

Celelalte amendamente se vor referi, respectiv, la sediul și domiciliul, care este o problemă, articolul 4...

Domnul Oleg Țulea:

Da. Da.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

... la salariul minim, care nu este, să zicem, așa, în Republica Moldova o valoare de la care am putea porni.

Și articolul 15 alineatul (2), contractul de muncă nu cred că ar trebui stipulat expres în lege că de două ori mai mare perioada decât ce... pentru bursă acordată.

Cred că ar trebui să fie, după părerea mea, ar trebui să fie un contract de muncă, în baza unui contract de muncă negociat între cele două părți.

Vă mulțumesc.

Domnul Oleg Țulea:

Da. Eu vă mulțumesc, domnule Ciobanu.

Noi am discutat propunerea dumneavoastră în cadrul discuției acestui proiect de lege la comisie. Noi vom fi gata să discutăm pentru lectura a doua. Noi sîntem susținătorii de a mări acest plafon pînă la 35 de ani. Urmînd experiența mai multor state europene, un tînăr înseamnă, într-adevăr, 35 de ani și noi putem să facem modificări.

La fel și cu referință la precizări pe care putem să le facem la noțiunile prezente în prima parte, primul articol al legii, vom preciza în maniera în care ați propus dumneavoastră. Dar este important să avem amendamentele pentru lectura a doua la discuție în comisie.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ciobanu,

Mai aveți a doua întrebare? Nu.

Doamna Balmoș.

Vă rog frumos, prima întrebare.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Stimate autor,

În acest proiect apare așa un articol 21, că o prevedere, că bursa privată nu poate fi acordată rudelor sau afinilor finilor pînă la gradul IV inclusiv, și nu este indicat ale cui rude și afini, ar putea fi interpretată ca tuturor angajaților de la întreprinderea respectivă.

Considerăm un moment care nu este foarte bine expus. Cred că înțelegeți și dumneavoastră acest moment și, totodată, apare și în articolul 16 o prevedere din care înțelegem că unul și același bursier ar putea să aibă cîteva burse private în cîteva întreprinderi, pentru că atunci el va avea prioritate la angajare în ultima întreprindere care i-a achitat o bursă privată.

Spuneți-mi, vă rog, din aceste două articole rezidă că acest proiect ar avea și niște carențe la capitolul coruptibilității.

Există o expertiză la acest... în acest domeniu? Și, în general, există un aviz al Guvernului privind acest proiect?

Domnul Oleg Țulea:

Stimată doamnă,

Cu referință la articolul 21, am avut discuții inclusiv în comisie și am ajuns la un consens că ar trebui, posibil, să limităm. Viziunea autorilor vizavi de acest proiect de lege cui acordăm bursa... noi am vrea să punem ca element central al... ca argument anume meritul studentului. Acel care merită, într-adevăr, să primească această bursă.

De aceea, o prevedere pe care noi am inclus-o în proiectul de lege, ca de exemplu în articolul 16 alineatul (3) să limităm un student să beneficieze doar de bursa de stat sau doar de bursa privată, vom fi de acord în lectura a doua să excludem această limitare.

Cu referință la avizul Guvernului, la momentul actual nu există, dar propunem să îl discutăm pentru lectura întâi. Respectiv, cu condiția că, pentru lectura a doua, vom avea, în sfârșit, avizul Guvernului, care demult trebuia să parvină în Parlament. Și... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Doamna Balmoș.

Domnul Oleg Țulea:

Inclusiv la articolul 21, cu rude de la gradul I și II, noi vom veni să susținem, noi vom susține ideea poate să limităm la gradul II și nu mai mult și să precizăm a cui rudă să nu fie viitorul bursier.

Dar acestea sînt subiecte care ar putea fi discutate pentru lectura a doua.

Domnul Andrian Candu:

Doamna Balmoș,

A doua întrebare.

Următoarea persoană – doamna Guțu...

Doamna Galina Balmoș:

Da. Noi am insistat și asupra unei expertize a coruptibilității proiectului în varianta pe care-l propuneți dumneavoastră sau chiar și cu amendamentele pe care le veți include, insera.

Și mai există articolul 18, care, de asemenea, considerăm noi, are anumite carențe, pentru că nu există o procedură foarte bine înțeleasă cum va restitui bursierul banii întreprinderii în cazul în care el nu îi are, ce face, cum... Deci procedura aceasta este cam declarativă în proiect, la etapa pe care dumneavoastră o înaintați.

Vă mulțumesc.

Domnul Oleg Țulea:

Da. Mersi.

Procedura ar putea să fie descrisă în contractul încheiat între beneficiarul care acordă bursă și bursier. Dar posibil că ar trebui să definim mai clar în proiectul de lege aceste aspecte.

Domnul Andrian Candu:

Înainte de a pune o întrebare doamna Guțu, mă adresez tehnicienilor: din sală au fost remarcate unele probleme tehnice. Eu bănuiesc că este, pur și simplu, prea... e listă deja prea mare și din cauza aceasta foarte curînd o să aveți posibilitatea să porniți microfoanele.

În continuare, doamna Guțu. Prima întrebare.

Damna Ana Guțu:

Mulțumesc.

Domnule Țulea,

Am două întrebări pentru dumneavoastră.

Prima este legată de aspectul financiar. Din momentul în care agentul economic va plăti o bursă unui student, pentru ca el să își facă studiile, această sumă de bani cum va fi dedusă și cum va figura ea în bugetul întreprinderii? Sau planificați să amendați pe viitor și Codul fiscal, pentru a exonera respectivii agenți economici de impozite la bugetul statului. Este foarte important. Dacă va exista cel de-al doilea pas.

Domnul Oleg Țulea:

Sigur. Păi, aceasta și este ideea. Sigur că Guvernul ar trebui să modifice o serie de acte legislative, inclusiv Codul fiscal, urmare a adoptării acestui proiect de lege.

Acest lucru se va întâmpla, iar în dependență de avizul pe care îl vom primi de la Guvern, vom indica expres în „Dispoziții finale” momentul cînd va intra în vigoare. Deci ca să aibă Guvernul timp destul să opereze modificările în Codul fiscal și să vină cu mecanism foarte clar în ce mod vor fi deduse aceste cheltuieli pe care le suportă agenții economici, pentru a plăti aceste burse private.

Damna Ana Guțu:

Prin urmare, ceea ce propuneți dumneavoastră, de fapt, este un prim pas.

Domnul Oleg Țulea:

Este un prim pas. Este un mecanism general pe care noi îl propunem, dar mecanismul concret prin care agenții economici vor putea deduce aceste cheltuieli, urmează Guvernul să modifice o serie de acte legislative, inclusiv în Parlament, pentru că politica bugetar-fiscală o vom discuta la sfîrșit de an, tradițional.
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, doamna Guțu.

Damna Ana Guțu:

Da. Mulțumesc.

Cea de a doua întrebare ține de caracterul foarte declarativ al acestui proiect de lege, fiindcă, de fapt, în prezent, nimeni nu interzice agenților economici să participe la formarea tineretului prin plata burselor private. Deci nu este restricție și, de fapt, relațiile dintre student și agentul economic privat, care îi plătește bursa, se reglementează în baza unui contract.

Elaborarea contractului ține de competența agentului economic și a respectivului tînăr care va beneficia de această bursă. Nu cred că noi prin lege putem reglementa relații, practic, care nu țin de procesul, nici de procesul nostru legislativ și mie acest proiect de lege îmi pare un pic superfluu. Nu e nevoie de un astfel de proiect de lege din punctul meu de vedere.

Nu e nevoie să reglementăm niște relații care se stabilesc și nu are statul nici o treabă cu aceasta.

De aia și v-am întrebat de pasul doi. (*Rumoare în sală.*)

Ei, nu prea are. Dacă vor fi exonerati de taxele, de plata impozitelor la buget respectivii agenți. Și se va investi în acel tînăr și el pleacă și lucrează în altă parte și statul nu are nevoie de aceasta.

Domnul Oleg Țulea:

Nu. Doamna Guțu,

Dacă o să vă uitați atent în capitolul IV, deci noi obligăm, practic, acel bursier ca, după finalizarea studiilor, să fie angajat și lucrul acesta trebuie să fie stipulat în contract. Iar partea care deosebește situația actuală, ceea ce propunem noi, elementul central sînt anume stimulentele fiscale și posibilitatea de a deduce aceste cheltuieli pentru instruire din impozitul pe venit.

Deci este un stimulent fiscal real acordat agenților economici. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare – doamna Domentî.

Următorul va fi doamna Fusu. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Oxana Domentî:

(*Rumoare în sală.*)

Da. Domnule autor,

Vreau să vă întreb: cum va fi organizat concursul de distribuție a burselor private? În proiect se vorbește despre un așa-numit concurs public. Totuși cine va desfășura acest concurs public, pentru că, dacă el se va desfășura în cadrul unui agent economic, unei întreprinderi private, fără participarea, eu știu, a reprezentanților din afară, vrem noi sau nu vrem, dar aceste burse vor fi acordate persoanelor apropiate conducătorilor acestei întreprinderi.

Deci cum intenționați să asigurați transparența repartizării acestor burse?

Domnul Oleg Țulea:

Deci concursul pentru acordarea acestor burse private va fi organizat de către agentul economic. În articolul 5 noi stabilim niște reguli minime pentru desfășurarea acestui concurs.

Beneficiarul, acel agent economic are obligația să facă publică această informație într-un termen de 15 zile pînă la desfășurarea concursului: condițiile de participare, data, ora.

Deci rămîne, în final, la latitudinea agentului economic cum desfășoară concursul. Cerințele minime de transparență noi le-am expus în lege, dar vom fi gata, posibil, pentru lectura a doua, să stabilim mult mai concret care sînt cerințele, ca să ne asigurăm, într-adevăr, că această informație este transparentă, este difuzată, posibil sancțiuni pentru acei care vor acorda burse private, fără a desfășura un concurs. Pentru lectura a doua sîntem gata să analizăm aceste aspecte.

Domnul Igor Corman:

Doamna Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Aceasta și vă întrebam: dacă la acest concurs vor fi participanți reprezentanții Ministerului Educației sau ai instituțiilor de învățămînt? Pentru că, dacă se lasă acest concurs pe seama agentului economic privat, cît de public el s-ar face, oricum cîștigătorul va fi acel care va dori agentul economic privat. Aceasta înseamnă exonerarea acestui agent economic privat de impozite pe o anumită sumă de bani. Deci nu se va reuși.

Propunerea noastră este să se facă acest concurs public, dar cu participarea inclusiv a reprezentanților instituției sau a Ministerului Educației, astfel încît acest concurs, într-adevăr, să fie unul public, și nu limitat doar în cadrul acestei instituții. Ori agentul economic poate să anunțe despre faptul, că, uite, finanțează atîtea burse private, iar concursul să fie desfășurat de către însăși instituția de învățămînt, și nu de agentul economic privat. Pentru că altfel nu veți putea exclude repartizarea acestor burse pe bază de rudenie sau interese.

Domnul Oleg Țulea:

Sînt de acord. Dar există și un control natural care se va întîmpla. Dacă ne închipuim că angajatorul va dori să angajeze ulterior, după finalizarea studiilor, pe acei mai buni studenți, atunci sigur că el va fi interesat ca aceste burse să fie achitate celui mai merituos student pe care l-a desemnat în cadrul unui concurs public organizat.

Pentru că în lege noi obligăm, practic, bursierul să fie angajat la acel agent economic care a plătit bursa o perioadă de două ori mai mare decît perioada în care i-a fost achitată această bursă de către agentul economic. Deci agentul economic va fi interesat să plătească bursa celui mai bun. Aceasta și este logica.

Domnul Igor Corman:

Doamna Fusu.

Următorul – domnul Cojocaru.

Doamna Corina Fusu:

Noi sprijinim concepția acestui proiect, pentru că este un proiect în spiritul practicilor europene și mondiale atunci când agenții economici se implică în sporirea calității specialiștilor care, ulterior, vor fi implicați în domeniul economic.

Dar am următoarea întrebare. Din proiectul dumneavoastră de lege reiese că aceste burse private vor fi acordate doar pentru studii la universitățile din Republica Moldova. Agentul economic ar putea dori specialiști mai de calitate, cu studii în țări unde specialitatea respectivă este predată la un nivel mai performant. Veți prevedea această posibilitate de studii în străinătate?

Domnul Oleg Țulea:

Doamnă Fusu,

Noi vă mulțumim pentru întrebare.

Acest aspect a apărut în discuții, inclusiv la comisie, pentru lectura a doua cred că ar fi util să extindem acest drept, inclusiv pentru acei studenți care învață în instituțiile de învățământ peste hotarele țării.

Doamna Corina Fusu:

Și a doua întrebare se referă la modalitatea de calculare a cuantumului bursei private. Proiectul de lege sau legea va prevedea și aceste criterii clare cum se va calcula bursa privată? Sau aceasta va fi la discreția părților atunci când încheie contractul?

Domnul Oleg Țulea:

În final, rămîne la discreția părților. Noi, în articolul 13, stabilim că această bursă poate să aibă un quantum în limitele de la unu la trei salarii minime pe țară aferent lunii respective când se acordă, dar obiectul contractului încheiat între agentul economic și bursier poate să fie anume și quantumul bursei achitate.

Domnul Igor Corman:

Domnul Cojocaru.

Următorul domnul Ghilețchi.

Domnul Vadim Cojocaru:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

În general, ideea nu este nouă, nu vă supărați, pînă la întrebare, și dumneavoastră așa și nu ați răspuns clar: diferența dintre ceea ce este acum și ce propuneți dumneavoastră.

De aceea, prima întrebare. În viziunea noastră, dumneavoastră îi puneți în condiții inegale pe cetățeni cu agenții economici. Credeți-mă pe mine că sînt părinți care au 4 – 5 bursieri pe taxă, lucrează la negru în Rusia, lucrează la negru

în Italia ș.a.m.d., plătesc impozite, plătesc contract. Aceasta e prima întrebare. Vă rog.

Domnul Oleg Țulea:

Domnule deputat,

Nu am înțeles. În ce condiții noi facem discriminarea? Pe cine discriminăm?

Domnul Vadim Cojocaru:

Un părinte plătește pe an 50 mii de lei și nu are nici o scutire, dar agentul economic, în conceptul dumneavoastră, va avea.

Domnul Oleg Țulea:

Stimate domnule deputat,

Noi am analizat câți dintre tinerii absolvenți se angajează în primul an de studii, după ce finalizează studiile universitare, de exemplu. Mai puțin de 30% își găsesc un loc de muncă.

Ideea noastră este să venim cu un mecanism care nu este nou, el funcționează în foarte multe state europene, noi am venit cu ideea burselor private, în alte state se cheamă altfel. Dar ideea centrală care stă la baza acestui mecanism este că agenții economici sînt scutiți de plata anumitor taxe în schimbul angajării absolvenților proaspeți ai instituțiilor de învățămînt. Aceasta este logica.

Dacă la acest mecanism doriți să veniți cu anumite îmbunătățiri, noi sîntem gata pentru lectura a doua să îl discutăm.

Domnul Igor Corman:

Nu vă supărați, domnule Cojocaru, exact la această întrebare și autorul are dreptul să vină cu o informație.

Domnul Candu.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Cojocaru,

În calitate de autor, doar vreau să fac o precizare, nu este vorba de ceva scutire, este vorba doar de deductibilitatea acelei cheltuieli. Acea cheltuială care se plătește, suma care se plătește ca bursă ea va fi deductibilă. Atît. Nu se bucură. Și, bineînțeles, aceasta la etapa a doua deja cu modificările în legislație cu care trebuie să vină Guvernul ulterior.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Cojocaru.

Domnul Vadim Cojocaru:

Am înțeles comentariile domnului vicepreședinte, dar răspuns la întrebare nu prea am. Fiindcă agentul economic, totuși, are unele privilegii, dar cetățeanul de rînd nu le are.

Doi. Pînă la a doua întrebare. Această lege a venit astăzi la mine. Poate ea a fost mai devreme, acest proiect de lege, însă are foarte, foarte multe lucruri neclare. De exemplu, bursa privată este acordată elevului, studentului, doctorandului. Nu este noțiunea de „masterand”. Trebuie să știți că există noțiunea de „masterand”.

Despre vîrstă s-a spus deja – 30 de ani. Doctoranzii au vîrstă, mă scuzați, și de 45 de ani, 50 de ani, la noi a susținut la 60 de ani. O să le dați bursă la 60 de ani?

Domnul Ole Țulea:

Da, sînt momente care urmează ...

Domnul Vadim Cojocaru:

Și încă o întrebare: din ce cauză în articolul 14 dumneavoastră scrieți: beneficiarul nu poate acorda un număr de burse private mai mare de 20 la sută din numărul angajaților? E logic să limitați suma? Că eu vă angajez 20% de angajați și plătesc pe un an un milion de lei și nici nu am așa profit. Trebuie de limitat suma, nu numărul de angajați. Care îi părerea dumneavoastră?

Domnul Oleg Țulea:

Bine. Aceasta a fost viziunea autorilor, ca să limităm numărul de burse pe care un angajator ar putea să-l acorde. O altă variantă este cea pe care ați expus-o dumneavoastră, într-adevăr, stabilim un anumit cuantum, o sumă exactă care ar putea un agent economic să o acorde pentru aceste burse private.

Faceți un amendament, ca să discutăm ...

Domnul Igor Corman:

Pentru lectura a doua. Așa.

Domnul Ghilețchi.

Următorul – domnul Mocanu.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Țulea,

Deci am două întrebări. La articolul 6 dumneavoastră vorbiți despre profilul de specializare al beneficiarului sau facultatea. Ați accepta ideea să fie introdus și profilul bursierului. La ce mă refer? Sînt uneori situații cînd, spre exemplu, acei care oferă bursa privată nu se gîndesc la o persoană concretă anume, dar la o categorie de persoane, poate persoane cu dizabilități. Ei ar vrea să ofere aceste burse pentru persoane cu dizabilități, ca ele să fie sprijinite în obținerea studiilor universitare. Admiteți și o asemenea abordare?

Domnul Oleg Țulea:

Ba ar trebui să o admitem în conformitate cu prevederile legislației din Republica Moldova. Noi am stabilit în articolul 5 această regulă, pentru ca să ne

asigurăm că studentul care primește această bursă va fi instruit anume în domeniul de activitate a viitorului angajator. Aceasta a fost logica noastră.

Posibil că am putea să avem careva prevederi specifice, inclusiv pentru acele categorii specifice invalizi ș.a.m.d.

Domnul Igor Corman:

Domnul Ghilețchi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mulțumesc.

Și a doua întrebare. În articolul 9 dumneavoastră faceți, în alineatul (2), referință la condițiile de încheiere a contractului. Și una din condiții este media, adică să nu fie mai mică de calificativul 7, iar pentru specializări umanitare calificativul 8. Din nou, nu știu dacă este necesar lucrul acesta să fie trecut în lege. Credeți că este necesar? Pentru că contractul ar trebui să ofere mai multă flexibilitate.

Din nou, dacă oferiți burse pentru o categorie de persoane, iau ca exemplu, aceleași persoane cu dizabilități, s-ar putea că ei să nu aibă această performanță academică, dar, totuși, sînt persoane care merită să fie susținute ca să obțină această instruire. Adică nu este vorba de o bursă de stat, este, pînă la urmă, o bursă privată.

Adică considerați absolut necesar să păstrăm în lege media aceasta sau ea poate fi lăsată, atunci, la discreția cînd se încheie contractul. Și acei care încheie contractul vor specifica dacă vor o medie de 9, media 8, media 6. Pînă la urmă, persoana sau bursierul ar trebui doar să fie promovat, adică, cel puțin, să treacă anul și să nu fie exmatriculat pentru nereușita academică.

Domnul Oleg Țulea:

Ideea pe care o promovăm noi este ca această bursă să fie acordată pentru merite. Și această bursă ar trebui să stimuleze și studenții să aibă reușite mai bune în procesul de studii, pentru că, în final, din acest fapt va beneficia și viitorul angajator, agent economic care plătește această bursă.

Domnul Igor Corman:

Domnul Mocanu.

Următorul – doamna Șupac.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Domnule autor,

Susțin orice proiect care facilitează interacțiunea dintre piața privată, dintre întreprinderi și sistemul educațional. Și, respectiv, voi susține acest proiect, dar am două întrebări.

Prima. Proiectul prevede obligația pentru întreprinderea... nu obligația, dar dreptul întreprinderilor de a acorda burse în mărime de 20 la sută din numărul de angajați. Dacă acceptați, sub formă de amendament, că această prevedere se referă

doar la întreprinderile private, nu și la acele de stat, pentru că legea obligă, ca ulterior, să angajezi această persoană. Ori aceasta ar presupune că o întreprindere de stat care are, nu știu, 5 mii de angajați, are dreptul să scoată o mie de burse, când, în loc să plătească sub formă de dividende la bugetul de stat, plus trebuie și să îi angajezi când ar trebui să fie un concurs.

Domnul Oleg Țulea:

Domnule deputat,

Mersi. Am discutat și în cadrul discuțiilor la comisie. Fiecare angajator, fiecare agent economic care va dori să acorde o bursă privată o va acorda în acel număr, luând în calcul că, după finalizarea studiilor, el va trebui să angajeze acești absolvenți. Deci nu va exista o situație când un angajator va da un număr excesiv de burse.

Dacă este să limităm doar la agenții economici privați, noi nu avem un răspuns clar. Dacă o să veniți cu un amendament, putem să îl discutăm suplimentar. Dar, la momentul actual, această regulă, așa cum am prevăzut-o noi, se referă la toate instituțiile și publice, și private.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Mocanu.

Domnul Gheorghe Mocanu:

A doua întrebare. În prezent, există deja companii private care acordă burse private pentru studenții merituoși, doar că nu au deductibilitatea acestor cheltuieli.

Conform proiectului, punem obligații deja pentru antreprenori, ca să îi angajeze ulterior, după acordarea bursei. Nu îi limităm pe acei care vor să acorde burse private fără deductibilitate și fără dorința de a reangaja, pur și simplu vrea să stimuleze o categorie de studenți.

Domnul Oleg Țulea:

Interesul nostru primordial este să facilităm angajarea tinerilor în câmpul muncii. Aceasta este ideea proiectului.

Sigur că noi am susține oricare agent economic care vine să ajute tinerii studenți să obțină studii și cunoștințe mai profunde. Dar în cadrul acestei legi, în aceasta constă, de fapt, logica ca, totuși, să acordăm aceste stimulente. Posibilitatea de a deduce aceste cheltuieli, într-un fel, stimulând agenții economici să acorde mai multe burse, mai mult suport pentru studenți.

Domnul Igor Corman:

Doamna Șupac.

Următorul – domnul Hotineanu.

Doamna Inna Șupac:

Da. Mulțumesc.

Domnule Țulea,

Două întrebări. Prima întrebare este următoarea. Noi cu toții am văzut că acest proiect de lege a fost înregistrat la 14 noiembrie 2012. De atunci, domnule Țulea, a trecut, slavă Domnului, un an și jumătate. Și multă apă de atunci a curs, chiar al treilea autor a reușit și să plece din Frațiune, respectiv, și din Partidul dumneavoastră.

Noi știm foarte bine că în toți acești ani Președinția în Parlamentul Republicii Moldova a fost deținut de către Partidul dumneavoastră.

Și întrebarea mea logică este: de ce atîta timp a trecut și numai acum, înainte cu cîteva luni înainte alegerilor parlamentare, dumneavoastră veniți cu acest proiect de lege?

Domnul Oleg Țulea:

Doamnă deputat Șupac,

Dumneavoastră sînteți membru al Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media. Ați participat la toate ședințele comisiei și ați văzut care este agenda acestor ședințe ale comisiei.

Ieri... astăzi, de fapt, am avut ședința comisiei și a fost inclus acest subiect în ordinea de zi. L-am discutat. Există raportul comisiei. De aceea și se discută în plen pentru primă lectură acest subiect.

Domnul Igor Corman:

Doamnă Șupac,

Și fosta, și actuala Președinție a Parlamentului este în favoarea încadrării tinerilor în cîmpul muncii...

Domnul Oleg Țulea:

Corect.

Domnul Igor Corman:

... și toate inițiativele bune, cu mult drag, le sprijinim.

Doamna Șupac.

A doua întrebare.

Doamna Inna Șupac:

Eu vă mulțumesc.

Mai ales, cu mult drag, cu 3 – 4 luni înainte de alegerile parlamentare. A doua întrebare a mea este următoarea.

Stimate domnule Țulea,

Iată, acum, au provenit mai multe întrebări logice din partea mai multor colegi ai dumneavoastră din diferite fracțiuni. Și întrebarea mea este: dat fiind faptul că a trecut, într-adevăr, un an și jumătate de la înregistrarea acestui proiect de lege, noi ne-am dori să aflăm cu cine din societatea civilă dumneavoastră ați discutat acest proiect de lege dacă...

Eu, cel puțin, ca membru al acestei, într-adevăr, Comisii parlamentare de profil, nu am auzit de organizarea a cărorva, da, mese rotunde cu participarea mai multor organizații de tineret, alde CNTM și alte... cu acei din mediul de antreprenariat, da, ca să discutăm, ca să nu apară așa fel de întrebări care au parvenit la adresa dumneavoastră astăzi.

Domnul Oleg Țulea:

Eu, din păcate, nu am auzit de așa prevederi legale, ca să ne oblige pe noi la fiecare proiect de lege, pe care îl discutăm, să desfășurăm forumuri, mese rotunde și discuții, chiar dacă este un lucru binevenit.

Eu, ca autor, și alți autori am discutat acest subiect cu foarte mulți reprezentanți ai mediului de afaceri, care au salutat această inițiativă. Dacă va fi necesar, am putea să mai discutăm, inclusiv în cadrul comisiei, cu diverse categorii.

Am discutat acest subiect și cu mulți tineri, care au salutat inițiativa și sînt pe poziția de a susține cu ambele mîini acest proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Domnul Hotineanu.

Următorul – domnul Butmalai.

Domnul Igor Corman:

Doamna Șupac.

O scurtă precizare.

Doamna Inna Șupac:

Precizare. Vă mulțumesc. Adresată anume dumneavoastră, stimate domnule Corman.

Noi toți am fost martori a ceea ce a declarat acum domnul Țulea. Eu, cu mare plăcere, voi participa la acea întrunire care dumneavoastră, domnule Corman, o veți organiza în cîteva săptămîni, cu privire la parteneriatul Parlamentului Republicii Moldova cu societatea civilă.

Aș dori ca și dumneavoastră, domnule Țulea, să participați acolo...

Domnul Oleg Țulea:

Eu voi fi prezent.

Doamna Inna Șupac:

... și să explicați de ce, inclusiv acest proiect de lege, nu a fost discutat cu societatea civilă și organizațiile de tineret.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mai aveți timp pentru lectura a doua să invitați societatea civilă. Multe amendamente sînt propuse. Este pentru toți în interes ca să fie o lege bună.

Domnul Butmalai. Nu.
Domnul Hotineanu, mai întâi.
Și apoi, domnul Butmalai.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule deputat,

Eu susțin ideea acestui proiect de lege. Și cred că el, un pic, este chiar și întârziat, fiindcă în 20 de ani de independență chiar ar fi fost necesar ca sectorul privat să se implice în pregătirea cadrelor de tineri specialiști în Republica noastră și deci... Dar acest proiect de lege a generat câteva întrebări.

Prima întrebare. Deci avem finanțarea de la bugetul de stat a pregătirii și universitare, și colegiale a tinerilor specialiști. Și avem studiile contra plată. Deci spuneți-mi, vă rog, vor avea dreptul să participe și acei de la buget, și acei de la contra plată la aceste concursuri?

Domnul Oleg Țulea:

Stimate domnule președinte de comisie,

În proiect, noi am prevăzut că va putea participa doar studentul care nu primește bursă din partea statului.

Dar, urmare a discuțiilor cu mai mulți reprezentanți ai organizațiilor de tineret și ai mediului de afaceri, totuși, sîntem gata, pentru lectura a doua, să susținem ideea ca orice student, primește el bursă sau nu primește bursă din partea statului, să aibă posibilitatea să participe la concurs și să beneficieze de bursa privată.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Hotineanu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

A doua întrebare. În continuarea răspunsului dumneavoastră, deci el va avea dreptul să primească și bursă de la stat, și bursa privată?

Domnul Oleg Țulea:

Da.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Aceasta este.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Butmalai.

Următorul – domnul Godea.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule autor,

Domnule Țulea,

Noi cunoaștem cu toții că tinerii din Republica Moldova sînt viitorul republicii.

Eu salut acest proiect, pentru că, la momentul actual, în Republica Moldova avem foarte mulți tineri care nu sînt susținuți. Sînt mulți tineri care, din multe considerente, au o situație financiară foarte grea. Însă la acest proiect, dacă să luăm că tinerii sînt viitorul țării și Europa în fiecare casă, Europa pentru fiecare tineri, la articolul 4 dumneavoastră indicați: bursele private pot fi acordate în baza unui contract încheiat între beneficiar și bursier, ambii cu sediul în Republica Moldova.

Dacă este un tînăr din Republica Moldova care a plecat deja din țară și are viză de reședință, și este cetățean al altui stat, însă Republica Moldova are nevoie de tînărul acesta ca să se întoarcă acasă, noi, ce, nu o să putem, dacă în lege este stipulat expres: cu sediul în Republica Moldova. El e tînăr și nu poate să aibă sediu. El are viză de reședință și cetățenia altui stat.

Cum putem aici? Căci mult se stipulează și este de dorit ca mecanismul implementării acestei legi să fie clar și este nevoie să fie stipulat expres în lege.

Cum vedeți dumneavoastră chestia respectivă?

Domnul Oleg Țulea:

Stimate domnule deputat,

Acest subiect deja a fost atins în întrebarea doamnei Fusu, mi se pare, cu domiciliul, și a domnului Ciobanu, și vom face precizări de rigoare.

Iar cu referință la studenții care își fac studiile peste hotarele țării, am spus că vom fi de acord să extindem marele acțiuni ale acestei legi ca și studenții care învață peste hotarele țării să poată aplica la... în cadrul concursului, pentru a obține o bursă privată, dar, iarăși, intervine prevederea că el va trebui, ulterior, să fie angajat la agentul economic care îi achită această bursă în Republica Moldova.

Deci va ține, în mare parte, de voința dînsului, dacă dorește sau nu să aplice pentru bursă.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnul Butmalai.

Domnul Ion Butmalai:

Domnule Țulea,

Eu am fost foarte atent și nu întîmplător v-am pus întrebarea respectivă, pentru că, la articolul 9 capitolul II, ceea ce a menționat și colegul, cu calificativele 7 și 8, ceea ce spuneți în articolul 9.

Însă, în articolul 9, dumneavoastră la aceste contracte spuneți că este încheiat la absolvire pe un termen de un an, cu posibilitatea de prelungire. Dacă studentul respectiv, din unele motive, are calificativul 6,5 sau calificativul 7,5 și, respectiv, agentul economic sau acel care acordă această bursă a dat faliment, ce

facem cu tînărul respectiv? Pe perioada premergătoare o să poată el să finiseze studiile sau nu?

Aici noi trebuie să prevedem în lege. Și, respectiv, ceea ce s-a mai menționat, că a fost înregistrat proiectul în 2012, în fine, la capitolul „Dispoziții finale și tranzitorii” cînd putem noi să preconizăm ca legea respectivă, dacă va fi conceptual votată în primă lectură, amendamente în a doua lectură, termenul de implementare a legii cînd dumneavoastră solicitați, 1 ianuarie 2015, 2016?
(Rumoare în sală.)

Domnul Oleg Țulea:

Stimate domnule deputat,

Urmare a aprobării proiectului în primă lectură, vom face demersuri necesare ca să obținem avizul Guvernului. Iar în dependență de prevederile acestui aviz, vom indica expres în „Dispoziții finale” data intrării în vigoare, ca să ne asigurăm, totodată, ca Guvernul să aibă destul timp să vină cu modificări, cu propuneri, cu modificarea legislației, prin care să instituim mecanismul concret, prin care, repet, să putem pune în aplicare aceste deductibilități ale sumelor cheltuite pentru acordarea burselor private.

Domnul Igor Corman:

Domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnilor autori,

Sincer, am o dilemă: să îl citesc pe Lenin sau pe Dante. Am să îl citesc pe Dante totuși, pentru că el spunea că drumul spre infern e pavat cu intenții nobile. Ideea este una extraordinară, doar că, probabil, nu ați atras atenția că domeniul nu se referă doar la relația „student – mediu de afaceri”, dacă vorbim de bursele private.

Este un domeniu mult mai complex și prin instrumentul care-l introduceți, în cazul în care Parlamentul va vota acest proiect de lege, creați foarte multe impedimente.

De exemplu, articolul 4, s-a atras atenția la studenții care nu au domiciliu în Republica Moldova. Dar eu mă întreb de instituțiile și companiile care oferă burse cetățenilor moldoveni și nu sînt rezidenți în Republica Moldova.

Prin introducerea acestor prevederi noi interzicem cetățenilor moldoveni să acceseze burse de studii sau de cercetare. Dar ce facem cu mobilitatea academică? Ori îi obligăm pe acei care oferă burse să îi angajeze. Eu aș vrea să văd cum am obliga Universitatea Harvard, care a decis să ofere o bursă unui student moldovean, să angajeze acest student după ce își primește bursa.

Deci aceasta este o întrebare. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Oleg Țulea:

Domnule deputat,
Dacă îmi permiteți să răspund.

Domnul Mihai Godea:

Da.

Domnul Oleg Țulea:

Din start, nimeni nu obligă nici un student să aplice pentru o bursă privată. Deci fiecare student este liber să aplice sau nu la concursul organizat de către agentul economic. Dacă este oportun pentru el și este... și el consideră necesar să aplice și să obțină bursa ca, ulterior, să fie angajat la acel agent economic și el dorește să facă acest lucru, acest lucru se întâmplă.

Dacă studentul nu dorește să acceseze această bursă privată, el niciodată nu va participa la concurs și niciodată nu va solicita să obțină din partea viitorului angajator această bursă privată.

Domnul Igor Corman:

Întrebarea era dacă cumva Universitatea Harvard nu va putea să ofere moldovenilor burse. Aceasta cred că era întrebarea și din proiectul de lege nu reiese acest lucru.

Domnul Godea,
A doua întrebare.

Domnul Mihai Godea:

O precizare la prima. Prin articolul 4 obligați beneficiarii să fie rezidenți ai Republicii Moldova și nu confundați intenția cu realitatea, pentru că în această prevedere, de fapt, trageți o linie roșie pentru ceilalți rezidenți. (*Rumoare în sală.*)

Și a doua întrebare. Dacă o companie privată dorește să acorde o bursă de cercetare pe un an de zile unui student moldovean, unui doctorand, unui masterand și nu are interesul să angajeze, pur și simplu vrea să rezolve o problemă în cercetare, face un concurs de burse.

Domnul Oleg Țulea:

Este liber să o facă, domnule Godea.
Este liber să o facă.

Domnul Mihai Godea:

Nu, domnule Țulea, nu este liber, pentru că dumneavoastră obligați beneficiarul să angajeze bursierul prin aceste prevederi.

De aia, eu zic, proiectul, ideea este una excelentă, dar domeniul este mult mai complex și eu cred că trebuie de lucrat la concept, nu în a doua lectură, pentru că în a doua lectură nu o să puteți fugi de conceptul pe care îl aprobați astăzi.

Dar dacă conceptul este aprobat în formula aceasta, noi o să creăm mai multe impedimente decât facilități. Credeți-mă, pentru că cunosc domeniul în care

am activat mai bine de 15 ani și știu ce înseamnă domeniul burselor private. Ori legea se dorește a reglementa acest domeniu, care este unul foarte complex. Și eu cred că unii colegi din sală înțeleg despre ce vorbesc eu.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule Țulea.

Aceasta a fost ultima întrebare.

Și acum îl voi invita pe domnul președinte Lucinschi să prezinte raportul comisiei.

Domnul Chiril Lucinschi:

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat proiectul de lege nominalizat și, luând în considerare competențele și atribuțiile funcționale, comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de deputații în Parlament Oleg Țulea, Andrian Candu și Iurie Bolboceanu.

Autorii proiectului propun un mecanism prin care agenții economici ar fi stimulați să investească inițial în studiile de instruire a tinerilor, ca aceștia să capete abilitățile necesare pentru a fi ulterior angajați.

Proiectul de lege a fost avizat de către comisiile permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului.

Comisia politică externă și integrare europeană a propus proiectul spre discuție în ședința de plen, iar Comisia administrație publică și dezvoltare regională s-a pronunțat pentru examinare și aprobare în primă lectură, în condițiile avizului pozitiv al Guvernului.

Trei comisii comunică lipsa unei decizii asupra proiectului, concomitent Comisia agricultură și industrie alimentară a propus respingerea proiectului de lege.

Direcția generală juridică a expus mai multe obiecții care vizează corespunderea tehnicii legislative, precum și de ordin redacțional.

Comisia, în cadrul examinării, a susținut conceptual proiectul menționat, membrii comisiei au expus mai multe amendamente care se rezumă la următoarele: stabilirea unei noi modalități de calcul al cuantumului bursei private; examinarea suplimentară a limitei de vârstă pentru studenți beneficiari de burse, perioadă pentru care beneficiarul de bursă va fi obligat să activeze în calitate de angajat la companiile finanțatoare ale bursei; reexaminarea cuantumului bursierilor în raport cu numărul de angajați în cadrul companiei ș.a.m.d.

Deopotrivă, comisia a decis să intervină către Guvern, pentru a urgenta avizarea proiectului de lege.

Urmare a dezbatelor, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu votul majorității membrilor (10 – „pro” și un vot de abținere) a

susținut proiectul de Lege nr.2696 și propune plenului Parlamentului examinarea și aprobarea acestuia în primă lectură.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie?

Domnul Cojocaru.

Domnul Vadim Cojocaru:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Din start, spun că nu susțin și nu voi vota, fiindcă, după ce pun întrebările, dumneavoastră nu îmi permiteți concluzii.

O întrebare, domnule președinte Lucinschi. La comisie ...

Domnul Igor Corman:

Atunci de ce să pierdem timpul cu dumneavoastră, dacă ne-ați spus din start că nu votați, sînteți supărat?

Domnule Cojocaru,

Fiecare deputat – două întrebări. Vă rog să fim toți disciplinați, toate gîndurile mărețe pe care le aveți – în două minute în două întrebări și atunci va fi regulă.

Domnule Cojocaru,

Vă rog frumos.

Domnul Vadim Cojocaru:

Spre regret, astăzi nu am gînduri mărețe.

Prima întrebare.

Domnule președinte Lucinschi,

Spuneți-mi, vă rog, care este utilitatea? Dacă ați examinat la comisie utilitatea datelor că, articolul 7, „beneficiarul acordă bursă, dacă candidatul va prezenta o astfel de informație – orarul”.

Eu lucrez de 32 de ani, nici o instituție de învățămînt nu dă adevărurile referitor la orar.

Doi. Numărul de ore practice. Nimeni nu dă așa adevăruri. Și care este utilitatea lor?

Vă mulțumesc.

Domnul Chiril Lucinschi:

Bine. Noi nu am examinat fiecare articol aparte, dar dacă propuneți modificări la acest articol, puteți să înaintați și, pentru lectura a doua, noi o să îl examinăm.

Domnul Igor Corman:

Da, stimați colegi,

Într-adevăr, sînt multe chestii raționale, propuneți amendamente pentru lectura a doua, le dezbateți frumuseț la comisie și pe urmă revenim în plen.

Domnul Cojocaru.

Domnul Vadim Cojocaru:

Vă mulțumesc.

Da, este prevăzut cazul pe care omul a beneficiat de bursă și nu a absolvit, el este obligat să întoarcă banii?

Vă mulțumesc.

Domnul Chiril Lucinschi:

Domnule deputat,

Eu vă mulțumesc foarte mult pentru această întrebare. Dar cred că ar fi mult mai oportun dacă ea o să fie pusă în fața autorului, dar nu în fața președintelui de comisie, care doar trebuie să raporteze despre ce s-a discutat la ședință.

Domnul Igor Corman:

Rog, domnule președinte, când discutați în lectura a doua, să îl invitați și pe domnul Cojocaru la ședința comisiei.

Următoarea întrebare – domnul Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc mult.

Într-adevăr, este o idee bună, dar părerea mea e că, totuși, mai sînt foarte multe semne de întrebare expuse de către colegii noștri. Și o întrebare foarte simplă. Dezvoltarea personalului ține nemijlocit de competența instituției, oare prin acest proiect nu se face o imixtiune în managementul instituției sau organizației?

Eu sînt șeful unei instituții, eu sînt acela care trebuie să dezvolt personalul, eu decid cînd să îl trimit la învățătură, unde să îl trimit, să îl angajez mai apoi. De ce venim cu atîtea obligativități care pun foarte multe semne de întrebare? Cum credeți dumneavoastră?

Domnul Chiril Lucinschi:

Dumneavoastră mă întrebați pe mine în calitate de deputat sau în calitate de președinte ...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Deci acum am audiat raportul comisiei. Dacă la acest raport pentru primă lectură sînt întrebări, vă rog să le formulați, dacă nu, amendamente pentru lectura a doua. La comisie.

Doamna Guțu.

Doamna Ana Guțu:

Mulțumesc.

Domnule președinte al comisiei,

Vreau să vă spun că ideea burselor private este foarte bună și ea funcționează actualmente fără a fi reglementată de o lege specială. Și cred că acest conținut, conținutul acestei legi este foarte constrângător și nu reflectă absolut toate cazurile de figură care pot să apară, de aceea Frațiunea noastră nu va susține acest proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Contravine doctrinei liberale și anume imixtiunea statului în reglementarea relațiilor de economie de piață privată.

Domnul Chiril Lucinschi:

Da, dar, îmi cer scuze, eu nu am observat în timpul discuției ca cineva să remarce un lucru foarte important, noi avem o gravă problemă în societate, când tinerii nu pot fi angajați după absolvirea studiilor și această propunere sau această inițiativă poate într-un fel să rezolve această problemă.

Domnul Igor Corman:

Bine. Cred că e și o deosebire de ideologie referind din partidele pe care le reprezentăm, este o viziune mai liberală, una mai reformatoare, alta mai democratică ș.a.m.d.

Stimați colegi,

Acestea au fost întrebările la comisie.

La comisie?

Domnule Ioniță,

Dumneavoastră sînteți coraportor la același proiect. Aceasta vreți să enunțați?

Domnule Ioniță,

Vă rog.

Domnul Ioniță – de la microfonul domnului Ghilețchi. Dumneavoastră, așa, din cînd în cînd, mai schimbați, văd, scaunele, da? Vi se pare mai bine de acolo, de mai sus?

Microfonul domnului Ghilețchi, dar va vorbi domnul Ioniță.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da. Stimați colegi,

În susținerea proiectului de lege.

Noi, recent, am mai votat o lege prin care statul oferă facilități legate de pachetul social. Și noi aici spunem: în condiția în care vor fi astfel de instruiri, statul va veni cu anumite facilități. Aceasta este tot. Noi, recent, am mai votat un pachet de legi similar.

Domnul Igor Corman:

Și coraport, domnule Ioniță,

În aceeași direcție? Îl prezentați? Așa.

Bine. Mulțumesc, domnule Lucinschi.

O luare de cuvânt avem pe marginea acestui proiect de lege. O invit la tribuna centrală pe doamna Șupac.

Doamna Inna Șupac:

Felicitări, domnilor deputați, în primul rând, din Partidul Democrat. În sfârșit dumneavoastră v-ați reamintit că, în curînd, vor fi alegeri parlamentare și ați venit cu discuții în Parlament privind această inițiativă, care, de fapt, a fost înregistrată un an și jumătate în urmă.

De ce ați stat și ați tăcut toți acești ani?

De ce nici nu a fost discutat acest proiect de lege cu societatea civilă, cu organizațiile de tineret, cu agenții economici, ca să nu apară aceste întrebări logice din partea tuturor fracțiunilor parlamentare?

De ce înainte de a veni cu o reglementare a relațiilor dintre agenții economici și tineri, de ce dumneavoastră, stimați deputați, în primul rând din partea Partidului Democrat, nu ați făcut nimic timp de acești cinci ani de zile pentru a reglementa relațiile dintre stat și tineri?

Eu vreau să vă reamintesc, stimați deputați din partea Partidului Democrat, conținutul unui document foarte important care se numea, foarte corect, domnule Diacov, „Moldova merită mai mult”. Care merită mai mult, într-adevăr, manifestul electoral cu care dumneavoastră ați venit în 2009 – 2010 față de tineri.

Și vreau să vă reamintesc, stimatei colegi din partea Partidului Democrat, că atunci o prioritate a Partidului Democrat era stabilită creșterea burselor studentești pînă la valoarea coșului minim de consum, stimatei colegi. Și ce s-a întîmplat?

Noi vedem că cinci ani de zile bursa studentească din partea statului, nu din partea agenților economici, nu a fost majorată nici cu un leu și nici cu un ban și numai în acest an ați venit cu acele 10% de majorare a burselor.

Eu vreau să vă întreb, stimatei colegi din partea Partidului Democrat, unde dumneavoastră ați fost în toate acele discuții în fiecare toamnă în 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, cînd noi aici cu dumneavoastră am discutat proiectul bugetului de stat, cînd noi, Frațiunea Partidului Comuniștilor, de fiecare dată veneam cu propuneri cu privire la majorarea burselor pentru studenți?

Și, dacă țineți minte, stimatei colegi din partea Partidului Democrat, noi argumentam de unde puteam și putem, pînă la moment, să venim cu acele majorări de burse.

De ce, spre exemplu, acele organe de stat care sînt controlate, respectiv, de Partidul Democrat, de ce ele nu au venit cu inițiativa de a se împarte cu banii lor cu tinerii?

Spre exemplu, dacă țineți minte, noi am constatat, am analizat bugetul de stat din 2010 și din 2014 și am văzut că bugetul mai multor instituții de stat, controlate de PD, s-au majorat de mai multe ori. Spre exemplu, Curtea Constituțională a avut cu 13 milioane de lei mai mult, Procuratura Generală, tot controlată de către dumneavoastră, Partidul Democrat, cu 77 milioane de lei mai mult, Ministerul Economiei, cu 139 de milioane de lei, și alte cazuri. Lista poate fi continuată.

De ce dumneavoastră, domnilor deputați din partea Partidului Democrat, nu țineți minte aceea ce dumneavoastră ați promis în 2009 și în 2010 cu privire la programul național de construcție a locuințelor?

Domnilor, în primul rând, stimată conducere a Frațiunii Partidului Democrat,

Dumneavoastră știți că 5 ani de zile programul de locuințe nu lucrează în Republica Moldova. Dar care minister este responsabil de implementarea acestui program? Nu oare Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, unde la conducere cine sînt? Victor Zubco, care este președintele de tineret a Partidului Democrat. *(Aplauze în sală.)*

Eu nu înțeleg, oare timp de 5 ani de zile organizația de tineret a Partidului Democrat și Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor nu sînt capabili să elaboreze un mecanism eficient de implementare a programului de locuințe?

Stimați colegi,

Aceste și alte întrebări sigur că rămîn. Vreau să zic că, totuna, Frațiunea Partidului Comuniștilor sigur că nu poate să nu susțină așa fel de inițiativă.

Dar noi conștientizăm faptul că, începînd cu toamna acestui an și după toamna 2014, aceste și alte proiecte de lege, pur și simplu, vor fi implementate de o altă Frațiune parlamentară – Frațiunea Partidului Comuniștilor.

Mulțumesc. *(Aplauze în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Domnul Diacov.

Domnul Dumitru Diacov:

Eu am fost nominalizat fără nici un motiv. Eu înțeleg... *(Rumoare în sală.)*

Doamnă бывший первый секретарь ЦК комсомола,

Eu înțeleg că dumneavoastră îl invidiați pe domnul Țulea că este autorul acestui proiect și nu ați reușit dumneavoastră să veniți cu un astfel de proiect. *(Rumoare în sală.)* Și îndeobște, Partidul Comunist are ceva cu Partidul Democrat, tot din invidie, știi, ca și alții care nu vor să voteze acest proiect.

Stimați colegi,

Cu toată această invidie, proiectul este bun, proiectul este bun din simplul motiv că studenții o să aibă posibilitatea să folosească aceste burse private.

Da, este adevărat că și astăzi este posibil, dar oamenii de afaceri, întreprinderile private nu pot să aloce, fiindcă suma respectivă nu este deductibilă.

De aceea trebuie să creăm condiții ca businessul să poată sprijini studenții. Aceasta este în sprijinul tineretului nostru. Omul care vine de la țară, omul tînăr care vine de la țară și părinții nu sînt în stare și nu au posibilitate să finanțeze, aceasta este o posibilitate de a sprijini studenții noștri.

De aceea să votăm și terminăm aici cu campania electorală.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Da. Dar o întrebare concretă, doamnă Șupac, am și eu dreptul să vă dau un răspuns doar la întrebare. Dumneavoastră ați întrebat de ce așa de târziu s-a promovat acest proiect de lege. Da, ați făcut referință că a fost înregistrat anterior.

Știți, spre deosebire de dumneavoastră, care, în fiecare joi dimineață, enunțați un șir de inițiative care, cu părere de rău, nu au sprijinul majorității parlamentare, colegii noștri democrați au lucrat cu răbdare în comisii, au convins colegii din alte fracțiuni... (*rumoare în sală*)... și, iată, acum, când avem un sprijin al acestui proiect, am ajuns și în ședința de plen.

Vă rog să luați exemplul. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Acestea au fost toate luările de cuvânt, întruchipate în colega noastră doamna Șupac.

Și urmează să supun votului aprobarea în primă lectură, la propunerea comisiei, a proiectului cu nr.2696. Cine este pentru rog să voteze.

Toți deputații, inclusiv colegii din opoziție. Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*) Toți, toți, toți, iată, s-a confirmat și... (*Rumoare în sală.*)

Ei, sînt vreo doi colegi care nu... dar nu contează deci... (*Rîsete în sală.*) Aproape am fi putut și în lectura a doua, dacă nu erau amendamente propuse de colegii noștri.

Deci proiectul nr.2696 este aprobat în primă lectură.

Următorul proiect pe care îl propun dezbaterilor este proiectul de Lege cu nr.145 pentru ratificarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională de Dezvoltare în vederea realizării Primei Operațiuni a politicilor de dezvoltare în Republica Moldova.

Prezintă acest proiect domnul Anatolie Arapu, ministrul finanțelor.

Domnul Anatolie Arapu – ministrul finanțelor (nu vorbește la microfon):

Dar se poate ambele, nr.145, nr.146, ele sînt la un loc.

Domnul Igor Corman:

Domnule ministru,

Eu vă propun să prezentați proiectul nr.145 și nr.146, fiindcă ele sînt interconectate. E același subiect.

Vă rog frumos.

Domnul Anatolie Arapu:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Se propune atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului de finanțare între Republica Moldova și Asociația Internațională de Dezvoltare și Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării „Primei Operațiuni a politicilor de dezvoltare în Republica Moldova”.

De fapt, sînt două împrumuturi: unul de 21 de milioane de dolari și unul de 9 milioane de dolari oferită de Banca Internațională de Dezvoltare. Aceste împrumuturi au fost programul de măsuri efectuate și implementate pe parcursul lunilor septembrie – decembrie anul 2013 și prevăd următoarele pachete de reforme:

pilonul A. Îmbunătățirea predictibilității mediului de afaceri, crearea condițiilor egale de concurență și reducerea costului de conformare cu reglementările existente;

pilonul B. Consolidarea stabilității sectorului financiar, promovarea transparenței și îmbunătățirea accesului la finanțe;

pilonul C. Eficiența și echitatea investițiilor publice, subvențiilor sociale în agricultură și asistenței sociale.

Sumele împrumuturilor acordate sînt prevăzute deja în bugetul de stat pentru 2014 în finanțarea deficitului bugetului.

Acordurile au fost negociate în luna februarie 2014. Au fost aprobate de către Bordul Băncii Mondiale în data de 28 martie curent, semnate.

Vă rog, aprobarea dumneavoastră.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Evident, noi susținem eforturile de transparentizare și de consolidare a domeniilor pentru care se încearcă să se atragă bani, inclusiv din afară, dar să facem un pic claritate.

Vorbesc de proiectul nr.146, de pilonul A, care sună foarte academic și foarte general. Banii vor fi alocați pentru consolidarea... adică 9 milioane de dolari, foarte atent, pentru consolidarea cadrului de reglementare, cadrul de reglementare este lege, da, pentru îmbunătățirea predictibilității mediului de afaceri, da, iarăși sînt niște norme, pentru facilitarea concurenței, aceasta, așa, o filozofie mai mare și pentru reducerea costurilor de conformare regulatorii.

Puteți să ne descrieți un pic pilonul A și foarte exact, pentru că cetățeanul Republicii Moldova trebuie să știe dacă merită sau nu merită noi să cheltuim atîția bani pentru niște legi, inclusiv pentru care trebuie, după aceea, să îi întoarcem înapoi.

Domnul Anatolie Arapu:

Da. Vă mulțumesc.

Stimate domnule deputat,

Guvernul a aprobat un șir de reglementări care limitează numărul de controale și reglementări de către toate agențiile existente în stat.

Există o matrice de măsuri care a fost negociată cu Banca Mondială și deja aprobată. Ele sînt în funcție deja de... pe parcursul implementării lor, începînd cu noiembrie – decembrie anul trecut.

Au fost introduse 33 de metodologii care reduc numărul de controale. Aceasta este prima operațiune.

Noi, pe parcursul anului curent, avem o a doua operațiune de dezvoltare, care prevede deja implementarea nemijlocită a Registrului electronic al controalelor, ca obligațiune a Guvernului în acest domeniu.

Pentru fiecare măsură ... în domeniul concurenței, au fost aprobate un șir mare de reglementări de către Consiliul Concurenței, întru implementarea Legii concurenței în țara noastră.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

O să insist pentru aceeași paradigmă pentru, ca și prima întrebare. Reiese din întrebarea, din răspunsul dumneavoastră că acești bani – 9 milioane de lei – vor fi cheltuiți pentru proiecte de lege.

Domnul Anatolie Arapu:

A, nu...

Domnul Valeriu Munteanu:

Pentru tot felul de alte chestii. Eu am scris suficiente proiecte de lege, am făcut tot felul de alte chestii care comportă muncă intelectuală. Spuneți-mi, pentru ce altceva vor fi cheltuite chestiile astea?

Pentru că nu este clar, 9 milioane de lei pentru programe, pentru aceasta este cumva...

Domnul Anatolie Arapu:

Stimate domnule deputat,

Mulțumesc.

Eu nu-am înțeles corect întrebarea dumneavoastră. Destinația surselor este finanțarea deficitului bugetului de stat al ambelor împrumuturi.

Ca și condiționalități de a primi aceste împrumuturi pe care le-a avut Guvernul, cît și Parlamentul, țara noastră, a fost anumit șir de matrice de care a fost deja executată atît prin hotărîre de Guvern, cît și prin legi în Parlament. (*Rumoare în sală.*)

Iar sursele sînt destinate finanțării deficitului bugetului de stat, au fost aprobate de către Parlament pe parcurs și se includ în sursa de finanțare a deficitului pentru 2014. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu sînt.

Domnul Anatolie Arapu:

Nu există legătură directă între sursă și aceste regulamente. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

O întrebare? (*Rumoare în sală.*) Domnul Ioniță.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Exact aceasta am discutat și la comisie astăzi. Baniile sînt pentru bugetul de stat, dar pentru a-i primi, noi am votat o listă întreagă de legi. Nu există legătură între banii primiți și legile votate.

Legile noi le-am elaborat, noi le-am votat și, pur și simplu, dînd dovadă de maturitate politică, votînd legile, primim banii. Aceasta e tot.

Dar banii sînt pentru drumuri, școli, grădinițe și tot ce am votat noi prin Legea bugetului de stat.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Da, mersi.

Господин министр,

Эта помощь является кредитом длительным, с хорошими ставками и так далее. Но все равно это деньги, которые чужие, которые берешь на время, а отдаешь свои навсегда.

Я хотел бы узнать, какие дополнительные источники в результате использования этих денег создаются к экономике Республики Молдова, которые обеспечат возврат этого кредита? (*Rumoare în sală.*)

Какие дополнительные источники?

Мы говорим о развитии, да? И вот я вам добавлю, значит, «predictibilitatea mediului de afaceri» это в матрице соответствует тому, что налоговая политика поступает 23 декабря в Парламент. Это «predictibilități»?

Следующее. (*Rumoare în sală.*)

Да, consolidarea stabilității sistemului financiar, promovarea transparenței de participare și îmbunătățirea accesului la finanțare. Accesul la finanțare și stabilitatea sistemului poate fi numai cînd эти средства, когда эти средства идут на компенсацию дополнительных рисков и снижение процентных ставок. Тогда облегчается доступ к банковскому кредитному финансированию.

Это все идет на это или это все идет на разработку политик, на то, что должно делать Правительство за собственную зарплату?

Domnul Anatolie Arapu:

Da. Vă mulțumesc.

Stimate domnule deputat,

Aceasta este o operațiune de politici, care nu are legătură directă între împrumut și utilizarea lor. Sînt utilizate total resursele pentru finanțarea deficitului bugetului de stat în limita aprobată de către Parlament.

Iar politicile care au fost condiționalități de a acorda aceste împrumuturi aduc în sine la îmbunătățirea mediului de afaceri, aduc în sine la îmbunătățirea mediului concurențial și la acele măsuri prevăzute ca și condiții de împrumut.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Și a doua întrebare, domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Так, господин министр, об этом-то и речь. Я понимаю, если бы мы в бюджете заложили помощь, предположим, предприятиям, новым предприятиям приборостроения в доступе к кредитам. Компенсация им пятидесяти процентной в процентной ставки и там компенсация рисков банков на 30 процентов, и заложили бы на это деньги и у нас бы ...дефицит в бюджете, и пришли бы эти деньги из «împrumut», и мы бы их на это потратили... Но оно же не на это, оно на разработку политик. Повторяю, на то, что Правительство должно делать за свою заработную плату.

Domnul Anatolie Arapu:

Stimate domnule deputat,

Într-adevăr, în bugetul de stat, ca exemplu pot să vă dau un element care este inclusiv din sursele astea, numai fără legătură directă. Este fondul de susținere a agriculturii. Este fondul de susținere a noilor întreprinderi, de 10 milioane de lei. Fondul de susținere a agriculturii, de 400 milioane de lei, și multe alte elemente, inclusiv acele investiții în drumuri și infrastructură care sînt.

Deficitul nu are legătură directă pe fiecare componentă. Deficitul este de ordin general.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Vă mulțumesc, stimați... *(Rumoare în sală.)*

În Regulament scrie «întrebări», domnule Reidman. Precizările de acum sînt niște invenții. Dar, vă rog, una scurtă, domnule Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Об этом и речь, но все вот эти мероприятия, получается, ни одно из этих мероприятий не финансируется за счет собственных доходов бюджета. Плюс к тому, всех этих мероприятий вы не насчитаете на эту сумму займа.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Încă o întrebare, doamna Domentî?

Vă rog.

Doamna Oxana Domentî:

Domnule ministru,

Noi, din condițiile acceptării acestui credit... a fost organizarea unui audit extern independent al Băncii de Economii. A fost acesta inițiat și care sînt rezultatele?

Domnul Anatolie Arapu:

Da. Una dintre condiții a fost auditul la Banca de Economii. Într-adevăr, în luna decembrie, a fost selectat auditorul pentru concurs **organizaționat** pe termenle de referință stabilite de comun acord între Banca Mondială FMI. A fost selectată Compania de audit care desfășoară la modul... momentul actual, studiul și auditul Băncii de Economii, pentru a realiza un program de restructurare a unității.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Oleg Reidman (*strigă din sală*):

...не захочет, он там контроль имеет.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, doamna Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Nu, adică, pentru noi era interesant ce valoare vor avea aceste recomandări, pentru că acum Banca de Economii este gestionată de către un agent economic privat și aceste recomandări, mă rog, pentru acest agent economic privat nu sînt relevante.

Deci care este valoarea acestui audit extern acum, la acest moment?

Domnul Anatolie Arapu:

Eu cred că orice recomandare întru însănătoșirea situației financiare a băncii este în interesul, în primul rînd, investitorului în bancă, indiferent de forma de proprietate, fie el privat sau de stat.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Vă mulțumesc, domnule ministru.

Doamnă președinte Guțu,
Vă rog să prezentați și rapoartele comisiei asupra ambelor proiecte: nr.145 și nr.146. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Diacov,

Vă rog să îi permiteți doamnei Guțu să prezinte două proiecte, rapoartele comisiei.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Referitor la proiectul cu nr.145. Comisia l-a examinat și a votat în felul următor: 6 voturi „pro”, în conformitate cu articolul 56 al Regulamentului, 3 voturi „împotrivă” și comisia propune Parlamentului ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Asociația Internațională de Dezvoltare în vederea realizării Primei Operațiuni a politicilor de dezvoltare în Republica Moldova (OPD-1), prin aprobarea unei legi organice în primă lectură și adoptarea acesteia în a doua lectură.

Și cu privire la proiectul nr.146. Comisia a discutat și a ajuns la următoarea concluzie. În temeiul articolului 56 din Regulament, cu majoritatea de voturi: 6 voturi „pro” și 3 „împotrivă”, comisia propune Parlamentului ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Primei Operațiuni a politicilor de dezvoltare în Republica Moldova (OPD-1), prin aprobarea unei legi organice în primă lectură și adoptarea acesteia în a doua lectură.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie?

Doamna Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Doamnă președinte al comisiei,

Eu văd aici, cel puțin în format electronic, practic, nu există avize ale comisiilor asupra acestui proiect de lege.

Să înțeleg că acesta este un proiect de urgență și cum a fost calificat el de urgență, ce criterii...

Doamna Ana Guțu:

El nu a fost ratificat.

Doamna Oxana Domentî:

...a întrunit.

Doamna Ana Guțu:

Se va ratifica în Parlament. Este de competența Comisiei politice externe și integrare europeană. Restul avizelor, dacă lipsesc, oricum, sînt cu caracter consultativ.

Domnul Igor Corman:

Încă o întrebare, domnul Reidman?

Vă rog.

Domnul Oleg Reidman:

Doamnă președinte al comisiei,

Spuneți, vă rog, cum dumneavoastră credeți: utilizarea banilor din împrumut din partea statului pentru îndeplinirea acțiunii de audit pentru o bancă privată este utilă?

Doamna Ana Guțu:

Eu cred că întrebarea dumneavoastră nu are nimic ... nu are nici o legătură cu procedura de ratificare, domnule Reidman. A fost domnul ministru al finanțelor aici, la tribună, și v-a răspuns la întrebările dumneavoastră.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi.

Doamna Ana Guțu:

Vă rog.

Domnul Igor Corman:

Și eu vă mulțumesc, doamnă Guțu.

Stimați colegi,

Voi supune votului aprobarea în primă lectură a proiectul nr.145. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor. Proiectul nr.145 este aprobat în primă lectură.

De asemenea, supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului cu nr.146. Cine este pentru?

Majoritatea voturilor. Și proiectul nr.146 este aprobat în primă lectură.

Acum voi propune dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.81 pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei cu privire la contrafacerea produselor medicale și infracțiunile similare care amenință sănătatea publică.

Prezintă proiectul domnul Nicolae Eșanu, viceministru al justiției.

Domnul Nicolae Eșanu:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Atenției dumneavoastră se supune proiectul de Lege privind ratificarea Convenției Consiliului Europei cu privire la contrafacerea produselor medicale și infracțiunile similare care amenință sănătatea publică.

Această convenție vine să reglementeze trei aspecte.

Primul aspect. Să definească componente de infracțiuni în domeniul contrafacerii produselor medicale și infracțiunilor similare, instituindu-se obligația ca, la nivel național, să fie incluse în legislațiile naționale componentele respective. Din acest punct de vedere legislația Republicii Moldova este, la momentul actual, în principiu, compatibilă cu prevederile acestei convenții.

Al doilea aspect. Convenția propune instituirea unui mecanism de protecție a victimelor acestor categorii de infracțiuni. Legislația Republicii Moldova, la momentul actual, parțial este compatibilă cu prevederile convenției. Și în cadrul proiectelor care deja se examinează vor fi instituite asemenea mecanisme de protecție a victimelor.

Și al treilea aspect, cel mai important din punctul nostru de vedere. Asigură instituirea unui mecanism de cooperare internațională în acest domeniu, având în vedere că infracțiunile de acest gen de foarte multe ori implică elemente de extraneitate și este necesară o cooperare strânsă internațională pentru a putea asigura contracararea infracțiunilor în acest domeniu.

În contextul celor menționate, rugăm Parlamentul să susțină ratificarea acestei convenții, având în vedere faptul că pentru implementarea acesteia nu va fi nevoie de alocat resurse financiare suplimentare și de creat careva instituții noi.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Întrebări pentru autor.

Doamnă Domentii,

Poftiți, prima întrebare.

Doamna Oxana Domentii:

Domnule autor,

Eu cred că, în principiu, această obiecție nu este față de dumneavoastră, dar eu nu înțeleg de ce și acest proiect de lege este unul de urgență? Nu s-a discutat în nici o comisie, nu există avizele comisiilor. Astăzi a fost introdus în ordinea zilei de urgență, noi nici măcar nu avem proiectul în față, ca să putem să discutăm cu dumneavoastră, dar încercăm și noi așa din ... Cel puțin este departe de a fi un proces democratic și transparent această discuție.

Vreau să vă întreb: câte țări au ratificat această convenție? Văd că în nota informativă, pe care a prezentat-o Guvernul, se vorbește doar despre țările care au semnat această convenție, nu și de țările care au ratificat. Noi, dacă vom ratifica această convenție, în rândul căror țări vom fi?

Domnul Nicolae Eșanu:

Cu părere de rău, la momentul actual, eu nu am primit lista țărilor care au ratificat această convenție și nu pot să vă informez. Ulterior, dacă este necesar, noi vă prezentăm această informație.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Domentî,

A doua întrebare.

Următoarea persoană – domnul Petrenco.

Doamna Oxana Domentî:

Vă întreb: ce țări au ratificat? Pentru că, spuneam, acest proiect de lege nu a fost discutat detaliat aici, în Parlament, și atunci tragem cu ochiul măcar la alte țări care ratifică convențiile mult mai conștient decît Republica Moldova. În ultimul timp, sîntem printre primele țări care ratifică o convenție, după care, practic, fără nici o rezervă, este o convenție care, probabil, implică și anumite cheltuieli financiare și noi trebuie să fim atenți la ceea ce se semnăm.

Dar, mă rog, după cum spuneam, nu am avut posibilitate să analizăm această convenție detaliat în comisie, de aceea eram interesați să vedem, cel puțin, cîte țări au ratificat. Și vă sugerez și dumneavoastră, și acelor reprezentanți ai Guvernului să se intereseze cîte țări ratifică convenția și în rîndul căror țări stă Republica Moldova atunci cînd ratifică o convenție în plan internațional.

Pentru că atunci cînd anumite țări au rezerve, poate au mai multe capacități să analizeze un proiect de astfel de anvergură, pe care Republica Moldova nu o are. Din păcate, în ultimul timp, vedem anume acest lucru.

Mulțumesc.

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu știu dacă poate fi considerat negativ faptul că Republica Moldova reușește performanța de a ratifica printre primele anumite convenții. În ceea ce privește capacitatea de analiză, vreau să confirm încă o dată ceea ce am afirmat, că din textul convenției rezultă cu certitudine că implementarea prevederilor acestei convenții nu necesită cheltuieli financiare suplimentare, avînd în vedere că deja, la momentul actual, în Codul penal sînt incriminate componentele de infracțiuni prevăzute și noi avem obligația să le cercetăm.

În ceea ce privește cooperarea internațională, noi deja avem legi care reglementează modalitatea în care are loc cooperarea internațională în domeniul contracarării infracțiunilor. Aici doar se instituie o nouă cale de cooperare internațională și în convenție nu este prevăzută asumarea de către Republica Moldova a obligațiilor de a suporta careva cheltuieli din acest punct de vedere.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Petrenco.

Următorul – domnul Reidman:

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

De procedură mai mult, probabil.

Domnule reprezentant al Guvernului,

Am ridicat nu o dată această întrebare: de ce dumneavoastră prezentați asemenea proiecte de lege? De ce nu vine reprezentantul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene să prezinte acestea când e vorba de ratificare? Nu sînteți pregătit în cazul de față, nu puteți răspunde la întrebările noastre. Atunci vă îndemn să vă pregătiți mai bine, să veniți în Parlament să răspundeți la întrebările noastre elementare: cîte state au ratificat această convenție? Și după aceea revenim la acest subiect.

Domnul Nicolae Eșanu:

Stimate domnule ...

Domnul Grigore Petrenco:

Eu propun, stimați colegi, să nu ne grăbim. Nu înțeleg de unde această grabă? Să nu ne grăbim, veniți mai pregătit data viitoare și punem la vot.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Petrenco,

Regulamentul prevede: autorul prezintă proiectul. Autorul este Guvernul Republicii Moldova. Domnul Eșanu, dacă nu știați, este reprezentatul Guvernului în Parlament. Dacă sînt întrebări la care nu primiți răspunsuri, vă exprimați prin vot.

Domnule Reidman,

Prima întrebare.

Domnul Nicolae Eșanu:

Dacă îmi permiteți. Aș vrea să atrag atenția că de fiecare dată când eu prezint un proiect, solicit informațiile să-îmi fie prezentate în partea care se referă la proiect. Întrebarea cu privire la numărul de state care au ratificat această convenție este irelevantă pentru textul acestui proiect.

Deoarece Republica Moldova poate ratifica acest proiect, această convenție când nu a fost ratificată de către nici o țară și, din contra, poate să amîne ratificarea, chiar dacă toți ceilalți au ratificat.

Deci procesul de adoptare a deciziilor nu este dependent de numărul de țări. Dar am spus că în măsura în care va fi ... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Domnule Eșanu ...

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu, nu au ratificat, au semnat.

Domnul Andrian Candu:

... vă rugăm frumos, nu mai intrați în speculații. Este vorba despre o Convenție a Consiliului Europei. Și dacă domnul Petrenco este atât de harnic și atât de sîrguincios în cadrul grupului nostru de prietenie cu Consiliul Europei, atunci dumneavoastră, domnule Petrenco, personal ar fi trebuit să fiți un promotor al convențiilor Consiliului Europei, dar nu să ne țineți nouă lecție profesionistă.

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi.

În primul rînd, de procedură. Proiectul este ... nu de Guvern, dar de Președintele Țării. Aceasta e prima.

Afirmațiile domnului raportor că noi ... pentru noi ... proiectul și ratificarea nu trebuie cheltuieli adăugătoare din buget nu sînt conștiente. Почитаєте, что в этой конвенции предусматривается, какие обязательства мы берем.

Хотел бы спросить в связи с этим: care sînt consecințele pentru sistemul de sănătate al Republicii Moldova, pentru sistemul farmaceutic al Republicii Moldova, pentru sectorul farmaceutic de producători? Care sînt consecințele și cît costă aceste consecințe?

Domnule raportor,

Nimeni nu poate să spună. Noi sîntem din primele rînduri cu ratificarea și nu putem calcula care sînt consecințele și care sînt banii pentru sănătatea poporului nostru, pentru medicii noștri, pentru farmaciștii noștri, pentru economia noastră.

Mersi.

Domnul Nicolae Eșanu:

Să citesc din convenție lucrurile pe care eu le-am spus și am văzut că le-ați omis. Deci proiectul respectiv nu are vreo legătură nici cu sistemul nostru de sănătate, nici cu activitatea agenților economici.

Și să citesc din convenție: „obiectul și scopul convenției este incriminarea anumitor acte”. Și am spus că actele deja sînt incriminate. În această parte, legislația Republicii Moldova este deja conformă convenției.

Protejarea drepturilor victimelor infracțiunilor stabilite în temeiul...
(*Rumoare în sală.*)

Și a treia. Promovarea cooperării naționale și internaționale.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

A doua întrebare.

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidmen:

Mersi.

Много раз приходилось повторять, придется повторить еще раз: для того, чтобы подтвердить ложность утверждений, достаточно привести пример. Если вы на нашей территории собираетесь криминализировать такие вещи, как «produse medicale contrafăcute, fabricarea sau furnizarea neautorizată a produselor medicale» то, во-первых, нужно знать признаки контрафакции данных продуктов и кто авторизирует их. Это означает, что наша фармацевтическая промышленность не сможет завести ни одной субстанции из Индии, из Китая или из других стран, которые позволяют – если они проходят по техническим параметрам – позволяют делать лекарство дешевым.

Поэтому будьте внимательны, господин представитель правительства, когда вы представляете такие вещи. И должны знать, какие последствия для Молдовы эта Конвенция будет иметь.

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu o să mai fac încă o dată referință la prevederile Convenției, dar, de data aceasta, am să vă fac referință la prevederile legislației naționale.

Articolul 214 cu indicele 1 din Codul penal al Republicii Moldova prevede deja componența de infracțiune, cum este producerea sau comercializarea medicamentelor contrafăcute. Altfel spus, în Republica Moldova... *(Oleg Reidman strigă din sală.)*

Domnul Andrian Candu:

Da. Domnul Reșetnicov.

Prima întrebare.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Prima întrebare, reprezentantului Guvernului, este foarte principială și legată inclusiv de respectarea legislației. Vedem că inițiator este Președintele Republicii Moldova. Și dacă veniți în fața Parlamentului, aș vrea să vă întreb, prima întrebare, dacă aveți mandat din partea domnului Timofti de a reprezenta acest proiect.

Domnul Nicolae Eșanu:

Pot să vă garantez că am un mandat similar...

Domnul Artur Reșetnicov:

Nu trebuie să garantați, trebuie să demonstrați împluternicirile pe care le aveți.

Domnul Nicolae Eșanu:

Eu vă garantez. Am un mandat similar pe care îl aveam în momentul în care prezentam proiecte de lege înaintate în Parlament de către domnul Președinte Vladimir Voronin. *(Aplauze în sală.)*

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci nu trebuie să confundați una cu alta.

Pentru stenogramă. Deci dumneavoastră nu aveți împuterniciri din partea domnului Timofti de a prezenta acest proiect.

Și acum, a doua întrebare. Aș vrea să o adresez domnului respectiv, care, presupun, este reprezentantul Președintelui Republicii Moldova. Nu știu cum îi zice. Pentru că, de regulă, vine, tace, mănâncă binișor și bea la bufet, și pleacă de aici...

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Reșetnicov,

Vă rog frumos adresați întrebarea.

Domnul Artur Reșetnicov:

Dacă puteți, domnule reprezentant al domnului Timofti, să ne răspundeți la următoarea întrebare. Totuși, în aspect internațional, câte state au ratificat acest acord? Eu văd că prima dată îl luați în față, dar oricum trebuie să fiți pregătit. Și care a fost contextul internațional în care statele care l-au ratificat au găsit oportun să ratifice astfel de acorduri?

Mulțumesc. Aștept răspuns. *(Rumoare în sală.)*

Deci vă rog să vă prezentați și să îmi răspundeți, pentru că în nota informativă scrie că 11 state au semnat, dar câte, totuși, au ratificat și care a fost oportunitatea ratificării de către aceste state?

Domnul Igor Corman:

A fost solicitat reprezentantul Președinției?

Domnul Artur Reșetnicov:

Noi bănuim că dumnealui este reprezentantul, pentru că permanent tace.

Domnul Igor Corman:

Da. Vă rog frumos.

Domnul Valentin Țîmbaliuc – *consilier al Președintelui Republicii Moldova în domeniul juridic și relațiilor internaționale, reprezentant al Președintelui țării în relațiile cu Parlamentul și Guvernul:*

Domnule deputat,

Dacă doriți să aflați datele mele biografice sau nu știu cum acolo, pe cine reprezint eu, era suficient să vă adresați, mă rog, și la întrerupere.

Dar... da, eu, într-adevăr, pentru dumneavoastră, dacă nu cunoașteți, sînt consilierul Președintelui și reprezentantul Președintelui în relațiile cu Guvernul și Parlamentul. Din această cauză eu asist aici. (*Rumoare în sală.*)

Domnule deputat,

Ascultați-mă vă rog, dacă ați pus întrebarea.

Conform Regulamentului Parlamentului, Președintele Republicii Moldova, în cazul în care vine în Parlament cu o inițiativă legislativă, desemnează și instituția responsabilă pentru prezentarea acestui proiect în Parlament.

În cazul de față, Președintele a desemnat, ca răspunzător și responsabil pentru prezentarea acestui proiect, Guvernul.

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare.

Domnul Petrenco. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Grigore Petrenco:

Domnule Președinte al ședinței,

Totuși, noi nu am primit un răspuns de la reprezentantul lui Timofti aici, în Parlament. Cîte state au ratificat această convenție? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Bine. Este răspunsul la întrebare?

Domnul viceministru.

Domnul Nicolae Eșanu:

Eu deja am menționat. Cu părere de rău, eu nu am primit informații...

Domnul Grigore Petrenco:

Domnule Eșanu,

Dumneavoastră nu sînteți reprezentantul lui Timofti. Este reprezentantul autorului.

Domnul Nicolae Eșanu:

Se sugerează că au ratificat 3 state, dar eu nu pot să garantez. Nu pot garanta aceasta.

Domnul Igor Corman:

Bine. Eu vă rog să prezentați colegilor informația solicitată. A fost deci o întrebare concretă. Da? Cîte state au prezentat sau au ratificat acest...

Domnul Grigore Petrenco:

Domnule Președinte al ședinței,

Am și o replică. Dumneavoastră ați lipsit. Pentru domnul Candu.

Domnule Candu,

Nu tot ce se aprobă de Consiliul Europei, automat, trebuie ratificat de statele membre. Dar dacă credeți așa, atunci, eu vă îndemn să discutați cu partenerii europeni, Uniunea Europeană și să le spuneți să ratifice Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, pe care Uniunea Europeană, pînă în ziua de astăzi, nu a ratificat-o. Și este Convenția Consiliului Europei.

De aceea, documentați-vă mai bine și după aceea vorbiți la microfon.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Noi, acum, discutăm o convenție cu privire la contrafacerea produselor medicale. Da? Vă amintesc. Și dacă sînt întrebări referitoare la această convenție, vă rog să le formulați.

Domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Stimați colegi,

Eu nu sînt reprezentantul nici al Guvernului, nici a Președinției, dar am o întrebare pentru raportor și observație pentru colegul Petrenco.

Uniunea Europeană nu este membru al Consiliului Europei. Țările membre, da. Și nu are obligativitatea de a ratifica documentele Consiliului Europei.

Dar, domnule Eșanu, opinia dumneavoastră, vedeți vreo legătură între temperatura ridicată în Parlament și interesul pentru medicamentele contrafăcute, care sînt o mare problemă și pun în pericol, într-adevăr, sănătatea cetățenilor Republicii Moldova?

Domnul Nicolae Eșanu:

Cu părere de rău, capacitățile mele profesionale nu îmi permit să fac o analiză a întrebării pe care ați formulat-o și să dau un răspuns pe care aș putea să îl argumentez.

Domnul Igor Corman:

Domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Să rămînă retorică întrebarea.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Noi vedem acum foarte multe lacune care au ieșit acum la suprafață.

Ba mai mult, proiectul respectiv nu a fost introdus în ordinea de zi. Noi nu îl avem în față astăzi, în genere, și vedem că reprezentantul Guvernului, reprezentantul Președintelui, pe care l-am auzit astăzi pentru prima dată, nici măcar nu știe să ne răspundă la întrebări concrete.

Noi propunem remiterea acestui proiect în comisie și după aceasta îl discutăm aici, în Parlament. El nu a fost discutat. Noi vrem să cunoaștem în baza cărui Regulament el se discută astăzi, în genere, și solicităm să fie remis în comisie.

După aceasta, în mod regulamentar, introdus în ordinea de zi, discutat așa cum se cuvine.

Mulțumesc mult.

Domnul Nicolae Eșanu:

Eu prezint astăzi textul unui acord internațional și sînt pregătit să răspund la orice întrebare care ține de textul documentului prezentat. Informația adiacentă este bună, dar nu are legătură directă cu textul pe care îl prezentați.

Parlamentul este chemat astăzi să se pronunțe asupra unui fapt. Textul documentului, care este anexat, este în conformitate cu interesele Republicii Moldova sau nu, nu asupra subiectului cîte state au ratificat și cîte nu au ratificat.
(*Rumoare în sală.*)

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Petkov,
A doua întrebare.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule Președinte,

Eu, de fapt, nu am primit răspuns la prima întrebare. De aceea, mă folosesc de dreptul meu regulamentar pentru a doua. Și vreau să știu care este poziția Regulamentului Parlamentului în baza căruia noi discutăm astăzi acest proiect care nu este în ordinea de zi, nu este la mîna deputaților, nu este distribuit deputaților și vă rog ca, regulamentar, să fie remis în comisie, abia după aceasta, tot regulamentar, să fie introdus în ordinea de zi și votat în Parlament, dacă doriți să îl votați. Dar trebuie să fie dezbătut conform Regulamentului.

Vă mulțumesc mult.

Domnule Președinte,

Aștept răspuns.

Domnul Igor Corman:

Da, domnule Petkov,

Cu multă plăcere vă ofer acest răspuns. Poate nu ați fost atent sau nu erați în sală, dar acest proiect nu a nimerit întîmplător în ordinea de zi. Deci, la propunerea

comisiei, cu confirmarea faptului că există raportul comisiei, majoritatea parlamentară, la începutul acestei ședințe a susținut propunerea ca acest proiect să îl dezbaterem astăzi.

Eu cred că e un lucru clar aici.

(Rumoare în sală.)

Doamna Postoico,

Vă rog frumos.

Doamna Maria Postoico:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Desigur, nimeni nu pune la îndoială că această convenție este necesar să fie ratificată și, spre informare, ea a fost ratificată numai de patru țări. *(Rumoare în sală.)*

Sau trei, da? Numai de trei țări. Și să nu ne facem morți în popușoi că, chipurile, nu cunoaștem care este procedura de prezentarea astfel de proiecte și mai ales atunci când inițiator este Președintele țării.

Deci, în cazul de față, aduceți-vă aminte, când Partidul Comuniștilor era la guvernare, Doamne ferește ca cineva să nu aibă mandatul încredințat pentru prezentarea a astfel de proiect și nimeni nu asta.

Și astăzi noi... încă o dată s-a confirmat că domnul Eșanu nu a avut astfel de mandat de prezentare. De aceea, dumnealui nici nu putea să răspundă la întrebările adresate.

Încă un moment foarte important. Iată ce înseamnă că aceste proiecte nu se discută în cadrul comisiilor. În cazul de față, dacă ar fi fost discutat în cadrul comisiilor, nu erau atâtea întrebări.

Domnul Igor Corman:

Doamnă președinte,

Când a fost discutat acest proiect în comisie? Pentru stenogramă, vă rog frumos.

Doamna Guțu. *(Rumoare în sală.)*

Doamna Ana Guțu:

Acest proiect a fost discutat prima dată cu două săptămîni în urmă, când am remis proiectul la Guvern pentru unele precizări și a fost rediscutat ieri, iar... când a fost discutat ieri, a votat... 7 voturi „pro” avem, inclusiv comunistul care a fost prezent, Barbulat, pare-mi-se a votat.

Restul au întîrziat la ședința comisiei. Îmi pare rău. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Deci, regulamentar, este totul în ordine. Aici cred că este clar pentru toată lumea.

Dacă aveți întrebări, dar eu am impresia că întrebări nu aveți strict la textul acestei convenții. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Hotineanu.
Din partea comisiei – informație, da.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule Președinte,
Că medicamentele chiar vizează Comisia protecție socială, sănătate și familie.

Pe data de 12 martie, în comisie, cu votul unanim, în urma discuțiilor purtate pe marginea... comisia a propus. Mai departe, toate comisiile au prezentat rapoartele.

Domnul Igor Corman:

Avizele.

Domnul Vladimir Hotineanu:

La acest acord. Eu nu înțeleg despre ce discutăm. Toate comisiile. (*Rumoare în sală.*) Nu, da, uitați-vă.

Domnul Igor Corman:

Deci eu înțeleg că nu mai sînt întrebări.

Domnul Vladimir Hotineanu:

(*Rumoare în sală.*) ...haideți... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Ne-am clarificat și cu procedura.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Înseamnă că acest acord a fost în...

Domnul Igor Corman:

Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Și o rog pe doamna președinte Guțu să prezinte raportul comisiei.

Doamna Ana Guțu:

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană, în două rînduri, a examinat proiectul de Lege nr.81 pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei cu privire la contrafacerea produselor medicale și infracțiunile similare care amenință sănătatea publică.

Ieri, la orele 16.00, a avut loc ședința repetată pe marginea acestui proiect și Comisia politică externă și integrare europeană, în temeiul articolului 56 din Regulament, cu unanimitate de voturi (7 voturi „pro”, dintre aceste 7 voturi „pro” – un vot al deputatului comunist) propune Parlamentului ratificarea Convenției Consiliului Europei cu privire la contrafacerea produselor medicale și infracțiunilor

similare care amenință sănătatea publică prin aprobarea unei legi organice în primă lectură și adoptarea acesteia în a doua lectură.

Menționez pentru dumneavoastră, stimați colegi deputați, că această convenție a fost lansată în anul 2010 pentru semnare și era gata și pusă pe site-ul Consiliului European. Acei care au deputați reprezentanți la APCE au trebuit să se informeze.

Pînă în prezent, respectiva convenție a fost semnată de 20 de state membre ale Consiliului European. Din ele 3 state au ratificat: Elveția, Ungaria și Ucraina.

Acum bănuiesc că întrebările care au parvenit pe marginea acestei convenții și rezistența pe care o manifestă unii deputați ne conduce la gîndul că, poate cine știe, sînt acei care otrăvesc piața produselor medicamentoase din Republica Moldova cu pastile care conțin cretă.

De aceea, vă invit să ratificăm această convenție. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc pentru prezentarea raportului comisiei.

Și cîteva întrebări, doamnă președinte, văd că sînt.

Domnul Vreamea.

Domnul Igor Vreamea:

Doamnă președinte,

Spuneți-mi, vă rog, la momentul semnării de către Republica Moldova sau în procesul negocierii au fost formulate careva rezerve asupra sau...

Doamna Ana Guțu:

Nu, rezerve...

Domnul Igor Vreamea:

... pe marginea convenției?

Doamna Ana Guțu:

Nu au fost formulate.

Domnul Igor Vreamea:

Fiindcă sînt unele prevederi și chiar acele puține state care au ratificat (Ungaria, Spania) și-au formulat rezerve în interesul țării. Noi aici ... nici referitor la falsificarea unor date la care fac aceste țări referire, articolele 7 și 10 din convenție, nici referitor la jurisdicție. Pe noi ne aranjează totul. Eu nu înțeleg de ce.

Doamna Ana Guțu:

Nu au fost formulate rezerve. Întrebarea trebuie să fie adresată Guvernului.

Domnul Igor Corman:

Doamna Domenti.

Doamna Oxana Domentî:

Doamnă președinte al comisiei,

Trebuie să cunoașteți, cu siguranță cunoașteți dacă, în rezultatul repartizării funcțiilor pe criterii politice, domeniul farmaceutic a revenit Partidului Liberal Democrat și dumneavoastră, împreună cu acest partid, aveți toate pîrghiile în mîna ca să puteți lupta cu medicamentele contrafăcute și nimeni astăzi nu împiedică Republica Moldova să aprobe o legislație bună, pentru ca să lupte eficient cu contrafacerea de producție farmaceutică.

Obiecțiile noastre față de acest proiect de lege nu țin de conținut, ci de procedură. Noi astăzi nu am știut că el este introdus în ordinea de zi.

Dumneavoastră ați venit, l-ați introdus în ordinea de zi în mod urgent și noi astăzi nu îl avem în față. Noi nu cunoaștem pe de rost un proiect de lege de 40 – 50 de pagini.

Cu atît mai mult, rezervele noastre sînt dacă doar patru, trei țări pînă acum au ratificat această convenție, din 2010 această convenție este pusă pe rol pentru ratificare, 4 ani de zile toate țările membre ale Consiliului Europei s-au gîndit, l-au analizat detaliat, iar astăzi dumneavoastră ne propuneți să ratificăm acest proiect de lege de urgență.

Deci ce se ascunde în spatele acestui proiect? Aceasta era întrebarea noastră. Și cum credeți, de ce așa de mult au tărăgănat alte țări în ratificarea acestui proiect de lege și cîte țări minimum este nevoie să ratifice acest proiect de lege, această convenție pentru ca aceasta să intre în vigoare?

Doamna Ana Guțu:

Doamnă Domentî,

Ratificarea unei convenții ține strict ... de țara care își dorește să ratifice această convenție și nu este nevoie să intre în vigoare. Intră în vigoare și e valabilă pentru statul respectiv în momentul semnării și ratificării.

Acum întrebările pe care le-ați formulat dumneavoastră.

Proiectul de lege este demult în comisie, a fost examinat. Comisiile s-au exprimat, iar dumneavoastră ați putut să îl consultați.

Și dacă, știu că sînteți vorbitoare și de limbă engleză, deschideți site-ul Consiliului Europei și citiți convenția, și trebuia să o citiți pînă acum, fiindcă sînteți persoana interesată, așa trebuie să înțeleg, dacă e să urmărim întrebările dumneavoastră.

Și atunci incriminarea pe care ați formulat-o vizavi de Coaliția de guvernare și că am avea anumite interese, bănuiesc că interesele vin din partea stîngă, fiindcă ați formulat prea multe întrebări și prea multe rezerve cu privire la ratificarea acestei convenții.

Iar reprezentatul Guvernului v-a adus la cunoștință că legislația penală a Republicii Moldova este conformă, este deja conformă cu această convenție.

Dar pentru noi contează dimensiunea internațională. Fiindcă atunci cînd este arestat un lot de medicamente contrafăcute care vin din anumite state, acum nu vreau să numesc statele, dumneavoastră ați numit unele din ele, de ce să nu fie această rețea de criminalizare și penalizare internațională?

Eu cred că noi nu facem nimic rău prin ratificarea acestei convenții. Trebuie să ne gândim la sănătatea cetățenilor și să ne gândim la aceea că cetățenii noștri, din păcate, consumă medicamente generice de proastă calitate și sînt contrafăcute cu rea-voință de anumiți actanți pe piața produselor farmaceutice și nu trebuie să manifestați atîta rezistență, fiindcă este vorba finalmente de calitatea vieții cetățeanului.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, doamna Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Doamnă președinte al comisiei,

Spuneți că o convenție intră în vigoare din momentul ...

Doamna Ana Guțu:

Doamnă Domentî,

Dumneavoastră ați formulat trei întrebări.

Doamna Oxana Domentî:

... în care ...

Doamna Ana Guțu:

Mi-a pus trei întrebări.

Doamna Oxana Domentî:

Nu.

Doamna Ana Guțu:

Trei întrebări mi-ați pus. Trei întrebări mi-ați formulat, doamnă Domentî.

Domnul Igor Corman:

Doamnă președinte,

Eu număr întrebările aici și aceasta e datoria mea.

Doamnă Domentî,

Vă rog.

Doamna Ana Guțu:

Vreau să le numărați corect.

Doamna Oxana Domentî:

Doamnă președinte,

Dumneavoastră mi-ați răspuns că o convenție intră în vigoare din momentul în care este ratificată de un Parlament. Nu și această convenție, nu și toate convențiile în general, trebuie să existe un număr minim de țări care să ratifice convenția pentru ca ea să intre în vigoare.

Eu vă întreb: în conformitate cu conținutul acestei convenții, care este numărul minim de țări care trebuie să ratifice această convenție pentru ca aceasta să intre în vigoare?

Mă interesează ...

Doamna Ana Guțu:

Este important Republica Moldova să ratifice și ar fi foarte bine printre primele. Și nu știu de ce vă deranjează, să așteptăm celelalte state să o ratifice. Nu trebuie să fim recalitranti și să avem un retard vizavi de dezvoltarea și progresul societății, doamnă Domentii.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Doamnă președinte al comisiei,

Noi sau obligația Parlamentului este ca să respecte procedurile prevăzute în legislație pentru adoptarea actelor normative și noi am atras atenția asupra faptului că, cel puțin, există vicii în aceste proceduri, pentru că inițiază președintele, iar în plenul Parlamentului prezintă persoana care nu are împuternicirile respective și din acest conținut ar putea să apară probleme de legalitate a adoptării actelor.

La fel, aș vrea să vă atrag atenția că dumneavoastră, în calitate de președinte al comisiei, urma să prezentați raportul așa cum s-a votat în comisie. Și atunci când intrați în speculații și unele învinuiri față de opoziție neargumentate, vă depășiți competența președintelui de comisie.

Da, într-adevăr, acum, la ora actuală, piața medicamentelor este invadată de medicamente contrafăcute, iar prețul altor medicamente nu este accesibil pentru majoritatea cetățenilor Republicii Moldova. Dar, la fel, trebuie să vă asumați că aceasta se întâmplă și noi cunoaștem, inclusiv din presă, schemele publicate, inclusiv recent, cum se distribuie piața respectivă a medicamentelor sau a mijloacelor din domeniul respectiv.

De aceea, trebuie să respectăm procedura internă și nu trebuie să fiți așa de ... să aveți așa o reacție bolnăvicioasă atunci când noi vă atragem atenția ca să se respecte Regulamentul și legislația.

Mulțumesc.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Reșetnicov,

Dacă dumneavoastră considerați că procedura a fost viciată, aveți tot dreptul să vă adresați la Curtea Constituțională pe marginea ratificării acestui proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Procedura o lăsăm la o parte, ne-am clarificat.

Dacă sînt întrebări referitoare la raportul comisiei, încă o dată accentuez.

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Este o întrebare.

Domnule Diacov,

Așteptați, mai am o întrebare.

Deci, doamnă Guțu,

Direcția generală juridică a Parlamentului a propus reformularea articolului 1 din proiectul de lege și propune să fie formulată o declarație privitor la aplicabilitatea acestei convenții pe teritoriul controlat efectiv de autoritățile Republicii Moldova, de ce nu ați ținut cont de această propunere? Deci nu se vede. Și cum aveți de gînd să aplicați prevederile acestei convenții pe teritoriul necontrolat de autoritățile Republicii Moldova?

Doamna Ana Guțu:

Domnule Petrenco,

Dacă ați veni la ședințele comisiei cu regularitate și la timp, ați fi remarcat faptul, două săptămîni în urmă noi am discutat acest proiect ... Mă ascultați? Să vă răspund sau nu? Sau nu vă răspund deloc dacă strigați.

Două săptămîni în urmă noi am discutat anume textul cu privire la rezervă și am retrimis proiectul de lege în Guvern, Guvernul a revenit asupra subiectului și a ajuns la concluzia că nu poate formula rezervă în ceea ce privește aplicabilitatea acestei convenții în raioanele din stînga Nistrului, raioanele separatiste, nu este posibil. Noi trebuie să ne asumăm responsabilitatea pentru contrafacerea medicamentelor pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Din momentul în care noi putem controla mărfurile care pătrund dincoace, atunci vom fi responsabili. Trebuie să criminalizăm și să penalizăm absolut toate infracțiunile legate de contrafacerea medicamentelor și crimele similare acestui proces.

Domnul Igor Corman:

Și ultima întrebare, domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă președinte,

Eu nu am fost foarte atent, întrebarea este una foarte scurtă, proiectul este gata pentru a fi votat în ambele lecturi sau doar în primă lectură?

Doamna Ana Guțu:

Da, pentru ambele lecturi am prezentat.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, doamnă Guțu.

Domnilor deputați,

Voi supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.81. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor. Proiectul cu nr.81 este aprobat în primă lectură.

Propunerea a fost și în a doua lectură. Sîntem gata? Atunci în a doua lectură.

Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.2 – 31.

Sectorul nr.3 – 21.

Domnul Igor Corman:

Cu 52 de voturi, proiectul de Lege cu nr.81 este adoptat în a doua lectură.

Și acum voi propune dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.82 pentru ratificarea Acordului de cooperare în domeniul educației, culturii, științei dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei.

Prezintă proiectul domnul Igor Grosu, viceministru al educației.

Domnul Igor Grosu – viceministru al educației:

Stimate domnule Președinte,

Stimate doamne,

Stimați domni,

Vă propunem atenției Acordul de cooperare în domeniul educației, culturii, științei dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei, care a fost semnat la 22 octombrie în 2013.

Negocierile au demarat în 2005, cum am menționat, în octombrie anul trecut au finalizat prin semnarea acestui acord. Pornind de la premisa apartenenței sistemelor educaționale din Republica Moldova și Regatul Spaniei la un spațiu cultural și educațional comun și a necesității creării unei ambianțe favorabile cooperării, implementarea prezentului acord va permite o mai bună cunoaștere a popoarelor, culturii, istoriei părților, organizarea în comun a diferitelor evenimente în domeniul educației, științei, culturii, tineretului și sportului.

Acordul menționat va constitui bază legală pentru intensificarea schimbului de informație în domeniul învățămîntului, culturii și științei, stimularea mobilității academice și contactelor interumane, stabilirea unor relații de parteneriat între instituțiile de învățămînt preuniversitare și universitare.

De aspect normativ din punct de vedere al conținutului, acordul menționat nu contravine legislației Republicii Moldova și actelor normative în vigoare și nu

necesită modificarea acestora. În aspect financiar, vreau să menționez că asigurarea financiară a activităților prevăzute în acord va fi realizată în limita disponibilității financiare a părților.

Domnul Igor Corman:

Foarte bine, domnule viceministru.

Vă mulțumesc.

Dacă vor fi întrebări, deputații le vor formula.

Este o întrebare.

Domnule Ghenadie Ciobanu,

Vă rog.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Vreau să urmăresc întrebarea mea în calitate de președinte al Grupului de prietenie dintre parlamentele Regatului Spaniei și Republicii Moldova, dar și ca unei persoane care am avut posibilitatea, spre fericire, să cunosc foarte bine cultura acestei țări. Și vreau să remarc nivelul intelectual extraordinar care se manifestă atât în cultură și artă, cât și în societatea spaniolă.

În acest sens, stimate domnule ministru, vreau să vă întreb și să vă sugerez, cred că ar fi bine să știm ce solicităm în relațiile din domeniile educației și culturii? Ca să nu lăsăm în voia soartei colaborarea instituțională de tot tipul din aceste domenii.

Consider că acordurile de acest tip se ratifică pentru a oferi temei Ministerului Educației și Ministerului Culturii de a întruni propuneri de la instituții, de la societatea civilă pentru alcătuirea unor convenții de colaborare sau a unor altor acorduri de colaborare deja mai precise, precizate, în care, cum am spus, să știm ce solicităm și la ce nivel, pentru că uneori ne confruntăm cu niște probleme foarte interesante.

Nu avem posibilitatea de a invita o personalitate marcantă, care este gata să vină la noi, la o manifestare de importanță, avînd acorduri ratificate. Și apoi, nimic nu se întîmplă, pentru că ele ar trebui să fie urmate, cum am spus, de alte convenții în care să fie stipulat clar ce dorim instituțional și atunci ele vor fi, într-adevăr, funcționale. Care este opinia dumneavoastră și la această sugestie?

Domnul Igor Grosu:

Stimate domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Cel puțin, pe dimensiunea educației noi avem două priorități imediate pentru 2014 și vi le aduc la cunoștință.

Recunoașterea actelor de studii. Este un subiect de interes major, în special, pentru cetățenii noștri care se află în Spania.

Și alt aspect ține de conținuturile educaționale și metodele de predare în preuniversitar și universitar.

Și cu... puține date vreau să vă împărtășesc. Noi deja avem 4 universități, avem 4 universități în țară (Universitatea de Stat, Universitatea Pedagogică "Ion Creangă", Universitatea Liberă Internațională și Academia de Studii Economice) care au stabilite parteneriate cu universități similare din Spania.

Și avem 5 licee în care limba spaniolă este predată ca limbă străină. Deci noi, cel puțin, pe dimensiunea noastră, avem un angajament, avem și bugetate resurse pentru a iniția discuții la cele două aspecte pe care le-am menționat.

Domnul Igor Corman:

Și a doua întrebare.

Domnul Ciobanu.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Mulțumesc.

În loc de întrebare am să spun că cunosc toate aceste lucruri, deoarece am discutat personal cu doamna Maria de Valdivia, care a inițiat în calitate de secretar pe acest domeniu... Deja nu mai este angajată a ambasadei Spaniei la București care este pentru Moldova. Cunosc toate aceste lucruri și vreau să spun, să fac o remarcă.

În Spania, în Regatul Spaniei există un Minister al Educației și al Culturii, de aceea aș considera... deci nu sînt două ministere ca la noi, de aceea aș considera că ar fi foarte bine și aceasta este, pur și simplu, o rugămintă, ca și Ministerul Culturii să facă același efort și să aibă o convenție și să cunoaștem foarte bine, dar consultînd, cum am spus, și societatea civilă, și instituțiile din subordine.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc pentru ...

Domnul Igor Corman:

Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Raportul comisiei.

Doamna Guțu.

Domnul Ana Guțu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia a examinat proiectul de Lege cu nr.82 ce vizează Acordul de cooperare în domeniul educației, culturii și științei dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei.

Toate comisiile permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat avize pozitive.

Și, în contextul celor expuse, Comisia politică externă și integrare europeană, în temeiul articolului 56 din Regulament, cu unanimitate de voturi ale acelor prezenți (7 voturi „pro”), propune Parlamentului ratificarea Acordului de

cooperare în domeniul educației, culturii și științei dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei prin aprobarea unei legi organice în primă lectură și adoptarea acestuia a doua lectură.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Întrebări nu sînt.

Domnilor deputați,

Supun votului aprobarea în primă lectură a proiectul cu nr.82. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, proiectul este aprobat în primă lectură.

Propunerea a fost și în a doua lectură. Supun votului adoptarea în a doua lectură a proiectului cu nr.82. Cine este pentru rog să voteze.

Rog, numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 16.

– 31.

Sectorul nr.3 – 22.

Domnul Igor Corman:

Cu 69 de voturi, proiectul de Lege cu nr.82 este adoptat în a doua lectură.

Și acum, domnilor deputați, vom reveni la proiectele de lege pe care le-am votat în primă lectură. Propunerea comisiei a fost să le adoptăm și în a doua lectură.

Primul este proiectul de Lege cu nr.145. Acordul de finanțare cu AID. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

31 – sectorul nr.2.

22 – sectorul nr.3.

Domnul Igor Corman:

Cu 53 de voturi, proiectul de Lege cu nr.145 este adoptat în a doua lectură.

Voi supune votului adoptarea în a doua lectură și a proiectului de Lege cu nr.146. Cine este pentru rog să voteze.

Rog, numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.2 – 31.

Sectorul nr.3 – 21.

Domnul Igor Corman:

Cu 52 de voturi, proiectul cu nr.146 este adoptat în a doua lectură.

Și acum, domnilor deputați, în agendă mai avem și proiectul nr.49, pe care noi l-am dezbătut anterior și în primă lectură, și în a doua lectură. Urmează doar să îl supunem votului. Proiectul pentru modificarea unor acte legislative, Legea culturilor nucifere. Cine este pentru rog să voteze.

Rog, numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.2 – 33

Sectorul nr.3 – 20.

Domnul Igor Corman:

Cu 53 de voturi, proiectul nr.49 este adoptat în a doua lectură.

De procedură.

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Domnule Președinte al ședinței,

În sectorul nr.2 nu au votat 33 de persoane, 33 de deputați. Deci nu sînteți 33. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

Dumneavoastră nu sînteți responsabil de sectorul nr.3. Noi avem acolo un numărător oficial. Nu văd ca să fie obiecții la numărul de voturi. Vă rog să aveți grijă de votul dumneavoastră, domnule Petrenco. Votul dumneavoastră personal. Da? Tot la subiectul acesta? Atunci nu se acceptă tot la subiectul acesta (*rumoare în sală*), fiindcă subiectul acesta este unul foarte clar.

Da. Domnule Petrenco,

Spuneți ce vă doare.

Domnul Grigore Petrenco:

Deci, domnule Președinte al ședinței,

La chestiunea anterioară în sectorul nr.2 au votat 30 de deputați din Coaliția de guvernare. Acum ați anunțat 33 de deputați...

Domnul Igor Corman (nu vorbește la microfon):

33 s-a anunțat?

Domnul Grigore Petrenco:

... aceasta înseamnă că a votat doamna Greceanîi de la socialiști, domnul Mișin, nu știu de la cine și doamna Botnariuc.

Domnul Igor Corman:

Bine, domnule Petrenco.

Deci eu rog încă o dată...

Domnul Grigore Petrenco:

Ei spun că nu au votat.

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

Am înțeles.

Deci, numărătorii, încă o dată, pentru proiectul nr.146, numărătorii oficiali, anunțați câte voturi au fost în sectorul nr.2 și sectorul nr.3. (*Rumoare în sală.*) Da. Este vorba de proiectul nr.49. Exact. Proiectul nr.49.

Domnul Ghimpu.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Corect este să se numere, da, votul, mâna ridicată, dacă nu este electronic, dar nu aceea ce anunță numărătorii. Și atunci nu o să apară probleme.

Domnul Igor Corman:

Domnule Ghimpu...

Domnul Mihai Ghimpu:

Dumneavoastră sînteți așa un regulamentar de bun, dar, de data aceasta, nu știu cum, ați dat în bară. Conform Regulamentului.

Domnul Igor Corman:

Domnule Ghimpu,

Să fim atenți care și în ce bară dă. Dar dumneavoastră înțelegeți că numărătorii oficiali pe aceasta și se bazează, pe mâinile ridicate ale deputaților. Sau dumneavoastră propuneți ca eu să număr fiecare în parte, așa. Da? (*Rumoare în sală.*)

Deci pentru nr.49, numărătorii, sectoarele nr.2 și nr.3, încă o dată, pentru stenogramă, confirmați numărul voturilor.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 31

Sectorul nr.3 – 20. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Deci 51 de voturi, au conformat numărătorii oficiali. (*Rumoare în sală.*) Pentru stenogramă este clar.

Și acum, domnilor deputați, voi propune dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.136 pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului de ameliorare a competitivității.

Prezintă proiectul domnul Dumitru Godoroja, viceministru al economiei.

Domnul Dumitru Godoroja – *viceministru al economiei:*

Mult stimată domnule Președinte,

Mult stimați deputați,

Ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului de ameliorare a competitivității (PAC II), semnat la 4 martie 2014. Proiectul are ca scop consolidarea capacității reformei regulatorii, instrumentelor fiscale, capacității competitivității întreprinderilor medii și mici, promovarea exportului.

Costul total al proiectului constituie suma de 495 de mii de dolari, care sînt sub formă de grant acordați Republicii Moldova, care va fi finanțat din Fondul multidonator pentru dezvoltarea capacităților în regiunea Europei și Asiei Centrale.

Vă mulțumesc mult și rog să susțineți acest proiect.

Domnul Igor Corman:

Întrebări, dacă sînt, către raportor?

Doamna Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Eu vreau să spun că și în acest proiect de lege avem aceeași situație. Noi nu avem proiectul în față, pentru că el nu a fost introdus în ordinea de zi, inițial. El a fost introdus pe parcursul acestei ședințe în ordinea de zi și noi nu avem proiectul de lege în față.

Domnul Dumitru Godoroja:

Mult stimată...

Doamna Oxana Domentî:

Noi am dori să punem mai multe întrebări, dar trebuie să avem cifrele.

Domnule Președinte,

Noi rugăm, totuși, mai multă corectitudine în procesul de dezbateră a actelor legislative. Poate că voi, în alianță, v-ați înțeles că astăzi cineva va introduce în ordinea de zi ...

Domnul Dumitru Godoroja:

Mult stimată...

Doamna Oxana Domentî:

Va introduce în ordinea de zi. Dar noi nu cunoaştem acest lucru, pentru că noi cunoaştem agenda seara foarte târziu. Ieri, seara târziu, acest proiect de lege nu era pe ordinea de zi.

Noi am venit astăzi în Parlament, fără ca să avem acest proiect de lege. De unde noi putem să facem rost de el acum, imediat?

Domnul Dumitru Godoroja:

Mult stimată deputată,

Proiectul de Lege este de două săptămîni. Eu îl dezbat...

Domnul Igor Corman:

Domnule viceministru...

Domnul Dumitru Godoroja:

...în toate comisiile.

Domnul Igor Corman:

... întrebarea nu este către dumneavoastră. Dumneavoastră aţi prezentat proiectul.

Vă mulţumesc.

Doamnă preşedinte,

Eu am să vă rog: cînd prezentaţi raportul comisiei iarăşi să ne spuneţi cînd l-aţi dezbătut în comisie, cine a participat. (*Rumoare în sală.*) Dacă sînt avizele celorlalte comisii, fiindcă eu am impresia că colegii noştri din partea stîngă astăzi s-au agăţat aşa tare de procedură, dar eu nu văd care este sensul acestor obiecţii. (*Rumoare în sală.*)

Deja aveţi întrebări. Înseamnă că cunoaşteţi textul.

Atunci vă rog frumos, puneţi întrebări raportorului. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulţumesc. (*Rumoare în sală.*)

Deci sînt gata să mărturisesc că şedinţa comisiei de profil, care va prezenta astăzi raportul Parlamentului, adică este Comisia politică externă şi integrare europeană, deci noi astăzi, pentru prima dată, am văzut acest proiect fără un sfert zece şi, respectiv, fără un sfert zece a fost pus la vot numai acest proiect, fără a ne băga în sensul proiectului.

De aceea, eu nu ştiu despre ce o să vorbească acum foarte fundamental doamna Guţu, dar informez stimatul plen al Parlamentului că noi am dezbătut aceste două proiecte pe parcursul a 36 de secunde şi două zecimi.

Aşa că, respectiv, trageţi-vă concluziile despre fundamentalitatea acestor dezbateri.

Mulţumesc.

Domnul Igor Corman:

Deci încă o dată. Eu am înțeles obiecțiile dumneavoastră și eu am să aștept să vedem și toți colegii vor audia informația prezentată de președintele comisiei, deci când au avut loc dezbaterile, ce avize au parvenit de la alte comisii va fi clar.

Dacă sînt întrebări către raportor. (*Rumoare în sală.*)

Nu sînt întrebări către raportor.

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Eu vreau să atrag atenția dumneavoastră, reprezentantul lui Plahotniuc în Prezidiul Parlamentului face presiuni asupra deputaților de fiecare dată înainte de procedură de vot. În cazul de față, el vorbește...

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

Să nu devenim ridicoli, fiindcă discuțiile dintre colegi și dumneavoastră ce sînteți aici? Ați făcut-o pe numărătorul oficial, acum ce sînteți?

Noi încă funcția de chestor în Parlament nu am introdus-o. Deci deputat care are dreptul să vorbească așa cum vorbiți dumneavoastră. Dumneavoastră sînteți deputat ca și toți ceilalți.

Deci eu înțeleg că nu mai sînt întrebări la acest proiect de lege.

Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Doamnă președinte,

Vă rog să prezentați raportul. (*Rumoare în sală.*)

Îmi cer scuze, la proiect este întrebarea.

Dacă la proiect, domnule Reidman, vă rog să puneți întrebarea.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi. (*Rumoare în sală.*)

Mersi.

Я задавал этот вопрос на комиссии при обсуждении этого проекта. Не получил ответа.

На какие цели будут использоваться эти полмиллиона долларов, полмиллиона долларов США, которые выделяются Министерству экономики, потому что в тексте, по крайней мере в пояснительной записке, записано «сă consolidarea capacităților de achiziții publice și management financiar a personalului Ministerului Economiei... Ce înseamnă aceasta?

Domnul Dumitru Godoroja:

Mult stimat...

Domnul Oleg Reidman:

Noi avem un mecanism special pentru achiziții publice pentru Ministerul Economiei? Noi avem management financiar special în Ministerul Economiei? Ce înseamnă aceasta? Unde se duc acești bani, acest jumătate de milion de dolari?

Poftim, domnul raportor.

Domnul Dumitru Godoroja:

Mult stimată domnule deputat,

Nu acești bani se duc la Ministerul Economiei. Este unitatea de implementare a Băncii Mondiale, împreună cu Guvernul, care gestionează acești bani și dumneavoastră cunoașteți, sînt proceduri speciale pentru achiziționarea banilor de la instituțiile financiare străine și acești bani... sînt special instruiți persoane care în cadrul unității de implementare...

Mai mult, acești bani trebuie să facă studiu de fezabilitate, ceea ce ține de studiul pentru întreprinderile mici și mijlocii, la care m-am referit, studiile pentru promovarea exportului și studiile pentru sectorul fiscal.

Mai mult ca atît, dumneavoastră cunoașteți că din proiectul PAC 1 acesta a fost cel mai atractiv proiect unde toți producătorii autohtoni exportatori au beneficiat de credit la cele mai avantajoase procente.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

В пояснительной записке четко и ясно написано «managementul financiar a personalului Ministerului Economiei», nu «unitatea de implementare a managementului financiar a personalului Ministerului Economiei».

Domnul Dumitru Godoroja:

Ministerul Economiei, unitatea de implementare este coordonată de către Ministerul Economiei și nu Ministerul Economiei face achizițiile, dar unitatea de implementare.

Eu îmi cer scuze, poate a fost o greșeală tehnică.

Domnul Igor Corman:

Doamna Domentî.

Și următorul – domnul Munteanu.

Doamna Oxana Domentî:

Da. Domnule raportor,

Dumneavoastră mai aveți obiceiul să răspundeți una, iar în proiectul de lege scrie cu totul altceva.

Eu vă citesc din proiectul de lege unde se duc acești 700 de milioane de lei. O mare parte, apropo, nu știm care este partea și nu știm cine va decide care este suma...

Domnul Dumitru Godoroja:

Eu îmi cer scuze...

Doamna Oxana Domentî:

...care se duce...

Domnul Dumitru Godoroja:

Proiectul este de...

Doamna Oxana Domentî:

Pentru partea a patra.

Domnul Dumitru Godoroja:

495 de mii de... Îmi cer scuze, nu este vorba de 700, este vorba de 495 de mii de dolari, care sînt sub formă de grant.

Doamna Oxana Domentî:

În lei v-am tradus deja la curs.

Am spus că este vorba de aproape 700 de milioane de lei. Deci este o sumă destul de impunătoare pentru...

Domnul Dumitru Godoroja:

Nu poate să fie 700 de milioane de lei. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Cursul dumneavoastră cred că e un pic altfel decît în realitate.

Domnul Dumitru Godoroja:

Nu poate să fie...

Domnul Igor Corman:

Dar spuneți, nu transferăm banii aici. Puneți întrebarea, da. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Oleg Reidman (*strigă în sală*):

Вы здесь стоите на центральной трибуне и общественность всю... башку... РАС 1, РАС 2, РАС 3 и т. д. Куда полмиллиона долларов пойдет конкретно?

Ministerul Economiei... заниматься финансовым...

Doamna Oxana Domentii:

Și scrie că la partea a patra – consolidarea capacităților personalului Ministerului Economiei și nu scrie despre unitatea de implementare, dar este vorba despre consolidarea capacităților personalului Ministerului Economiei.

O sumă atât de importantă de bani va merge pentru consolidarea capacității unui minister. Acest minister mai primește și salariu, salariatăii lui, care se finanțează din Bugetul de stat.

Noi ce aprobăm acum? Ratificăm un grant care va merge la suplinirea veniturilor angajaților Ministerului Economiei sau încotro vor merge acești bani?

Domnul Dumitru Godoroja:

Mult stimată doamnă deputat,

Să nu inducem cetățenii Republicii Moldova în eroare. Nu este vorba despre 700 de milioane de lei, dar este vorba despre 7 milioane de lei. Dumneavoastră cunoașteți foarte bine: orice program și orice bani luați de la instituțiile financiare străine au fost... sînt instituții de implementare și sînt experți care fac studiile pentru acești bani unde vor fi implementați.

De aceea, eu vă rog frumos, toate întrebările... (*Rumoare în sală.*)

Mult stimată domnule Președinte,

Eu am răspuns la această întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Eu am răspuns, domnule Președinte... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Ați răspuns, domnule viceministru?

Domnul Dumitru Godoroja:

Da.

Domnul Igor Corman:

Da. Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Am o întrebare și vă rog frumos să folosiți pentru răspuns, pentru a-mi răspunde la întrebare, experiența pe care o aveți la Ministerul Economiei, dar și experiența anterioară de deputat.

Spuneți-mi, vă rog, cum credeți dumneavoastră de unde atîta reticență din partea Partidului Comuniștilor pentru tot ceea ce este european și pentru tot ceea ce încearcă să facă Republica Moldova în colaborare cu partenerii săi europeni?

Vorbim aici despre un grant, da, și despre un dar. Și cum credeți dumneavoastră: de ce proverbul vechi românesc „Calul de dar nu se caută în gură” nu este aplicabil pentru Partidul Comuniștilor?

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Dumitru Godoroja:

Eu îmi cer scuze. Întrebarea...

Domnul Igor Corman:

Domnul Ghilețchi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule viceministru,

Eu vroiam o precizare. Dumneavoastră ați amintit de PAC 1. Cine a semnat PAC 1, care guvernare l-a semnat? Și dacă ne aduceți mai multe informații, pentru că eu bănuiesc că a fost semnat de fosta guvernare și acum, la drept vorbind, trebuie să existe, cât de cât, o încredere reciprocă.

Dacă cineva a gestionat PAC 1, ar putea fi acordat același vot de încredere pentru PAC 2, din aceleași considerente.

Dar aș vrea ca dumneavoastră să ne luminați în privința aceasta.

Domnul Dumitru Godoroja:

Mult stimat domnule deputat,

M-am referit că proiectul PAC 1, pot să confirm că a fost unul dintre cele mai de succes proiecte. Bani acordați producătorilor agricoli prin băncile comerciale a fost la cel mai mic procent, care a fost 5 în valută și 8% în lei și au beneficiat producătorii și Republica Moldova. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Acestea...

A doua întrebare, domnule Ghilețchi.

Da, vă rog.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Dar eu înțeleg că dumneavoastră fugiți, vă... Nu am primit un răspuns clar. Totuși care guvernare a semnat și a ratificat sau spuneți în ce an a fost semnat și ratificat pachetul PAC 1?

Domnul Dumitru Godoroja:

2008. *(Rumoare în sală.)* Cât?

Domnul Valeriu Ghilețchi:

(Rumoare în sală.) 2008.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc, domnule viceministru.

Și acum voi ruga comisia să prezinte raportul.

Doamnă Guțu,
Vă invit la tribuna centrală.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Președinte,
Stimați colegi deputați,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat proiectul de Lege cu nr.136 pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului de ameliorare a competitivității II (PAC II).

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului a prezentat avizul său, pronunându-se în favoarea ratificării acordului.

Proiectul a fost examinat de toate comisiile, inclusiv Comisia economie, buget și finanțe, Comisia juridică, numiri și imunități, Comisia securitate națională, Comisia drepturile omului și relații interetnice, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, Comisia protecție socială, sănătate și familie. Toate comisiile au examinat, inclusiv comisia noastră.

Și, în contextul celor expuse, Comisia politică externă și integrare europeană, în temeiul articolului 26 și articolului 56 din Regulament, cu majoritatea de voturi (6 voturi „pro” și 3 „împotriva”), propune Parlamentului să ratifice Acordul de grant dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului de ameliorare a competitivității II (PAC II) prin aprobarea unei legi organice în primă lectură și adoptarea acestuia în a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie.
Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Da. Mersi.

Înainte de întrebare către doamna președinte, special pentru monsieur Ghilețchi, noi am pregătit bani pentru dumneavoastră, pentru guvernarea dumneavoastră, dar nu pentru utilizarea, așa, la 4 martie 2014, la Ministerul Economiei a jumătate de milion de lei. Pentru agricultori, pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Теперь вопрос.

Госпожа председатель,

Извините, а чего вы не предложили на Бюро в установленном порядке рассмотреть этот вопрос, чтобы мы были подготовлены больше?

Doamna Ana Guțu:

În conformitate cu Regulamentul Parlamentului, am utilizat dreptul meu, ca și președinte al comisiei, și am prezentat o listă cu proiecte care trebuie să fie ... ne dorim să fie examinate astăzi și să fie votate de Parlament. Este regulamentar, absolut regulamentar.

Domnul Igor Corman:

Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Vă rog foarte mult, doamnă Guțu, dacă puteți, să relatați și pentru colegii noștri cum, în ce condiții s-a dezbătut astăzi acest proiect, care este unul cu angajamente financiare pentru Republica Moldova și, respectiv, noi în mod fulger, de urgență, deci în 10 secunde am dezbătut aceste două proiecte? Vă rog foarte mult.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Stati,

Noi ne-am întrunit astăzi la ora 13 și 45 de minute și am votat în favoarea ratificării acestui proiect de lege în primă lectură și în a doua lectură, dar sîntem comisia raportoare și, avînd opiniile, avizele celorlalte comisii nu am discutat decît oportunitatea ratificării acestui proiect, și nu aspectele financiare. Aspectele financiare au fost dezbătute în Comisia economie, buget și finanțe.

Domnul Igor Corman:

Domnul Ghilețchi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule Reidman,

Oamenii de stat, cînd ratifică anumite acorduri de împrumut, ei se gîndesc la cetățenii țării. Eu cred că dumneavoastră ați făcut același lucru cînd ați ratificat acel acord, noi exact procedăm din același considerent.

Dar, încă o remarcă, eu am impresia că dumneavoastră nu credeți că veți veni vreodată la guvernare dacă vă împotriviți ratificării acestui acord. Probabil, aveți o mare îndoială că vreodată veți putea reveni la guvernare și veți putea gestiona bani care sînt pentru binele cetățenilor acestei țări. *(Domnul Reidman, vorbește din sală.)*

Domnul Igor Corman:

Doamnă Domentii,

Ați pus întrebări, nu? Cîte două întrebări.

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Reprezentanții Partidului Liberal a cîta oară votează deja cu majoritatea parlamentară, mai ales după discuțiile cu reprezentantul lui Plahotniuc domnul Candu ...

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

Nu aveți dumneavoastră grijă cum votează deputații și nu aveți nici un drept să faceți acest lucru. Vă rog frumos să vă liniștiți.

Dacă mai sînt întrebări?

Doamnă Domentî,

Vă rog.

Doamna Oxana Domentî:

Da, apropo, domnule Ghilețchi, acest proiect de lege este chiar unul pentru întărirea capacității Ministerului Economiei, și nu pentru lucruri concrete. Dar vreau să vă întreb, doamnă președinte, dacă, teoretic, este posibil ca acest dar, acest grant... să redistribuim anumite sume către alte acțiuni mult mai concrete, nu pentru salarizarea unor birocrați, dar pentru acțiuni mai concrete?

Doamna Ana Guțu:

Întrebarea respectivă a trebuit să o adresați reprezentatului Guvernului, fiindcă comisia noastră, de fapt, are competența de a se expune în favoarea sau împotriva ratificării acestui proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Acestea au fost întrebările către comisie.

Domnilor deputați,

Voi supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.136. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor. Proiectul este aprobat în primă lectură.

Propunerea a fost și în a doua lectură, da, doamnă președinte?

Doamna Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

După cum am întregat-o și pe doamna președinte de comisie, dacă este posibil să facem anumite corectări să redistribuim anumite sume către alte articole? Noi vom face aceste propuneri. Și, de aceea, cerem acele zece zile, la care avem dreptul, să lucrăm la lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

Dumneavoastră știți, doamnă Doment, foarte bine că acordurile internaționale ori sînt votate în a doua lectură, ori sînt respinse, deci modificări nu se fac.

Voi supune votului adoptarea în a doua lectură a proiectului cu nr.136. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

Domnul Sergiu Stati:

Domnule Președinte,

Aveam și eu propuneri pentru lectura a doua, cu regret, nu m-ați observat.

Domnul Igor Corman:

Dumneavoastră cred că nu ați auzit, domnule Stati. Din ce comisie faceți parte? Politică externă. Acordurile internaționale sînt negociate și sînt votate în a doua lectură așa cum sînt ele.

Domnul Sergiu Stati:

Domnule Corman,

Cînd o să mergeți în auditoriu unde o să stea studenții, acolo să-i învățați minte.

Domnul Igor Corman:

Păi, dar ce să fac dacă dumneavoastră puneți niște întrebări ridicole?

Domnul Sergiu Stati:

Deci eu cu aceeași ...

Domnul Igor Corman:

Vă rog rezultatele votului pe sectoare, numărătorii oficiali.

Domnul Sergiu Stati:

Dacă vreți să aflați ceva despre tratatele internaționale, veniți și mă întrebați și eu am să vă spun.

Sectorul nr.1 – 0.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 31.

Sectorul nr.3 – 21.

Domnul Igor Corman:

Nu mai ajung eu, domnule Stati, chiar pînă la aceasta să vin la dumneavoastră să vă rog să îmi dați explicații despre tratatele internaționale.

Stimați colegi,

Cu 52 de voturi, proiectul de Lege nr.136 este adoptat în a doua lectură.

Următorul proiect, pe care îl propun dezbaterilor, este cu nr.123, proiectul de Lege pentru completarea Legii nr.39-XIII din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament.

Un grup de deputați au semnat această inițiativă. Prezintă proiectul domnul Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc.

Onorat Parlament,

Prin prezentul proiect de lege se operează anumite modificări în Legea despre statutul deputatului în Parlament. Deci, astfel, pentru a aduce deputații mai aproape de alegători, prin Hotărîrea Biroului permanent nr.25 din 4 decembrie 2013, s-a considerat necesar instituirea în cadrul Secretariatului Parlamentului a oficiilor teritoriale de informare ale Parlamentului, oficii regionale de informare pentru toți deputații, chemate să faciliteze comunicarea Parlamentului cu alegătorii și să contribuie la adoptarea deciziilor bazate pe interesele electoratului, precum și să asigure un dialog mai strîns cu societatea civilă. În acest context, notăm faptul că elaborarea prezentei propuneri legislative este realizată în vederea executării măsurilor de ordin legislativ, prevăzute în punctul respectiv din anexa la Hotărîrea Biroului permanent din 4 decembrie 2013.

Astfel, în Legea despre statutul deputatului în Parlament se vine cu o nouă prevedere referitoare la statutul și rolul oficiilor teritoriale de informare ale Parlamentului prin stabilirea expresă și accentuarea funcției lor de bază și anume: cea de a asigura asistența necesară desfășurării activității deputaților cu cetățenii.

Oficiile teritoriale de informare ale Parlamentului vor fi accesibile pentru toți deputații și vor servi drept centre de informare și educare privind aspectele parlamentare și de democrație și vor asigura un spațiu descentralizat pentru audiența cetățenilor, organizarea ședințelor, consultațiilor publice.

Prin urmare, promovarea acestui proiect de lege urmărește protejarea și consolidarea încrederii cetățenilor instituția Parlamentului și activitatea de legiferare, o mai bună informare a societății civile asupra desfășurării lucrărilor Parlamentului, precum și a structurilor acestora, implicarea și contribuția cetățenilor în procesul legislativ.

Acesta a fost proiectul. Solicităm susținerea dumneavoastră.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

Domnule autor,

Din câte cunoaștem, există un proiect al Suediei, care a deschis mai multe centre de informare în mai multe raioane din Republica Moldova, bineînțeles că nu în toate. Dacă dumneavoastră cunoașteți numărul acestor centre de informare? Și

care ar fi bugetul pentru celelalte, care ar trebui deschise în toate centrele raionale din Republica Moldova? Înțeleg că este un proiect comun cu Suedia.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da. Dacă ați observat, hotărîrea Biroului permanent a fost luată recent. Aceste oficii deja sînt create în baza unui parteneriat între Secretariatul Parlamentului și PNUD, deci este un proiect comun. Probabil, este vorba de același proiect.

Domnul Igor Corman:

Da. Să vă răspund eu, stimată colegă. Deci, într-adevăr, prin hotărîrea Biroului permanent, cu sprijinul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și cu alți donatori, printre care și Suedia, așa cum, corect, ați menționat, sînt 4 birouri. Deci ele sînt 4 proiecte pilot care, pe parcursul anului, vor fi deschise la Comrat, la Edineț, la Orhei și la Leova.

În continuare, după ce vom monitoriza implementarea acestor proiecte, vom decide. La momentul actual, nu există calcule și alte proiecte. (*Rumoare în sală.*) Da. Pentru perioada de doi ani, este sprijinit financiar de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

A doua întrebare.

Doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

Să înțelegem că de aceste oficii teritoriale de informare ale Parlamentului vor putea beneficia deputați din diferite partide politice...

Domnul Serghei Sîrbu:

Toți. Toți deputații.

Doamna Corina Fusu:

... ca un fel de oficii unde se pot întîlni cu cetățenii, da, și alfa care este situația. Așa este?

Domnul Serghei Sîrbu:

Da.

Domnul Igor Corman:

Inclusiv acest lucru. Pe lîngă rolul principal de informare în localitățile respective despre activitatea Parlamentului, va fi și o platformă de comunicare a tuturor deputaților din Parlament cu cetățenii. Da.

Doamna Corina Fusu:

Deci nu o să ne limităm la broșuri și la cărțuții, și la ziare. Da?

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări, dacă mai sînt.

Domnul Petrenco. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc.

În primul rînd, de aceste oficii urmează să beneficieze cetățenii Republicii Moldova. În primul rînd. (*Rumoare în sală.*) Și să faciliteze accesul cu deputații.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Da. Mulțumesc.

Totuși, noi... Dumneavoastră propuneți modificarea legii și ziceți că nu sînt calcule. Atunci cînd se va termina bugetul acestui proiect, se va termina... nu va mai fi finanțat din partea PNUD sau a altor structuri internaționale care, totuși, sînt cheltuielile? Este avizul Guvernului? Aveți avizul Guvernului sau nu aveți?

Domnul Serghei Sîrbu:

Nu este nevoie de aviz al Guvernului, deoarece...

Domnul Grigore Petrenco:

Cum nu este nevoie, dacă este vorba de bani.

Domnul Serghei Sîrbu:

... nu, nu este nevoie. Nu, nu. Acest proiect de lege nu vine să aibă careva cheltuieli financiare, dacă ați observat, deoarece proiectul vine doar să legifereze posibilitatea și obligația acestor oficii să acorde asistență deputaților, doar atît.

Proiectul nu implică cheltuieli financiare. Deja, Biroul permanent, Secretariatul Parlamentului... deci există un plan de acțiuni unde se vor identifica cheltuielile necesare, ulterior se vor aproba anumite rectificări și la bugetul Parlamentului împreună cu programul PNUD.

Este o altă chestiune, proiectul de lege este un proiect tehnic, care vine să prevadă, legislativ, dreptul și obligația acestor oficii să acorde asistență deputaților. Sînt două lucruri diferite.

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

Este foarte simplu. Deci modificarea aceasta se operează doar ținînd cont de faptul că vom implementa aceste 4 proiecte, deci cu 4 birouri. Și ca să fie accesul deputatului la aceste birouri. Atît. Nu este vorba de careva, acolo, surse financiare, alte birouri ș.a.m.d. (*Rumoare în sală.*)

Mai aveți întrebări?

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Pe mine mă interesează, domnule autor, cine a selectat aceste centre? Cine a selectat aceste orașe, centre raionale să...

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

A fost o decizie a Biroului permanent, s-au făcut investigații...

Domnul Grigore Petrenco:

... nu vi se pare straniu că în majoritatea acestor centre... *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

Întrebați reprezentanții dumneavoastră în Biroul permanent. Noi am discutat foarte mult, la Biroul permanent, acest subiect.

Vă rog,

Domnule Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Eu vă rog să nu deconectați microfonul. Eu am dreptul să pun o întrebare. Și vă rog să conectați cronometrul.

Pe mine mă interesează de ce anume aceste centre au fost selectate? De ce anume în aceste orașe, unde reprezentanții Partidului Democrat sînt la guvernare, propuneți deschiderea acestor centre inutile?

Domnul Serghei Sîrbu:

Acest proiect de lege nu prevede unde să fie deschise și către cine. Este vorba de Biroul permanent... *(Rumoare în sală.)* Păi, este o...

Domnul Igor Corman:

Eu cred că domnul Petrenco a înțeles foarte bine, dar duce, un pic, în altă, parte discuția.

Domnul Serghei Sîrbu:

Nu. Proiectul de lege nu prevede unde și ce. Deja, Biroul permanent împreună cu Secretariatul, cu PNUD au identificat. Și, în timp de doi ani, în toate raioanele trebuie să fie centre, în toate raioanele. Este vorba doar de resurse financiare, doar atât. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Doamna Vlah.

Doamna Irina Vlah:

Я хотела, тоже, уточнить по какому принципу и кто определял эти четыре населенные пункты, где будут расположены эти центры?

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Nu despre acesta este vorba în prezentul proiect. Încă o dată vă spun, decizia cu birourile Parlamentului a fost luată la Biroul permanent al Parlamentului. Este cu totul altceva. Vă rog... eu sînt obligat să vă amintesc că trebuie să puneți întrebări cu privire la proiectul prezentat.

Doamna Vlah.

Doamna Irina Vlah:

Господин Корман,

Но эти вещи очень взаимно связаны. Вы, допустим, говорите, что будет определять населенные пункты Бюро. Но вы в Комрате уже заявили о том, что этот центр у нас в Комрате будет открыт. Как вы, не согласовав это на заседании Бюро, сделали такое заявление? И как это не может быть связано?

Domnul Igor Corman:

Dumneavoastră mă înțelegeți, stimată colegă, ce am spus eu? Noi, cu mai mult timp în urmă, am discutat și am aprobat decizia la Biroul permanent. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Vremea.

Domnul Serghei Sîrbu:

PNUD a selectat. Nu...

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Doamna Vlah.

Doamna Irina Vlah:

Все мы знаем, что согласно Закону о статусе депутата и регламенту Парламента, депутат Парламента, выезжая в территорию, имеет право проводить прием граждан, принимать граждан, решать их вопросы и проблемы.

Если мы открываем эти центры в этих населенных пунктах мы, соответственно решению Бюро, как вы говорите, принимаем туда на работу людей. Эти люди, во-первых, кто?

И второе, чем конкретно они будут заниматься и за чей счет они будут получать там заработную плату? Да.

Domnul Igor Corman:

Eu, deja, a cincea oară, amintesc tuturor deputaților din această sală că nu acesta este obiectul muncii. Dumneavoastră vedeți în acest proiect ceva despre birourile respective? *(Rumoare în sală.)*

Domnul Serghei Sîrbu:

Dar eu pot să răspund, nici o problemă.

Domnul Igor Corman:

Nu. Eu sînt obligat, în calitate de Președinte al ședinței, să urmăresc ca întrebările puse să vizeze proiectul prezentat.

Domnul Serghei Sîrbu:

Nici o problemă, eu pot să răspund, domnule Președinte.

Stimată doamnă deputat,

Eu aș vrea să dau citire, încă o dată, ce prevede proiectul de lege. Articolul 20¹: „Pentru facilitarea lucrului deputaților în teritoriu, oficiile teritoriale de informare al Parlamentului din cadrul Secretariatului Parlamentului asigură asistența necesară desfășurării și susținerii activității acestora cu cetățenii.”

Proiectul nu prevede alte detalii. Alte detalii vor fi reglementate de către Biroul permanent, Secretariatul Parlamentului, împreună cu Programul PNUD, la hotărîrea Biroului. Și dumneavoastră sînteți membru al Biroului permanent.

Există un plan de acțiuni concret, pe fiecare lună, de unde vor fi finanțate, cine va finanța, care va fi bugetul și multe, multe, multe altele. Eu pot să vă dau să vă uitați la planul de acțiuni. Dar proiectul de lege este la altceva. Foarte simplu. *(Rumoare în sală.)*

Будет.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Da. Mersi.

Господин автор,

Вы говорите о том, что не нужно «aviz» правительства, потому что этот закон не предусматривает, собственно, расходов.

Domnul Serghei Sîrbu:

Нет.

Domnul Oleg Reidman:

Но это же смешно для всех коллег. Если вы предусматриваете обязанность Парламента создавать такие центры, значит потом, после принятия этого закона, вы сразу же пойдете исполнять его, то есть создавать и требовать деньги.

Почему же, до сих пор нет «avizul Guvernului» на это, когда есть devizul de cheltuieli, este planul de acțiuni. De ce noi nu putem să luăm avizul Guvernului?

Domnul Serghei Sîrbu:

Так потому что они уже созданы, господин Рейдман. Они уже созданы...

Domnul Oleg Reidman:

На каком основании извините?

Domnul Serghei Sîrbu:

... в декабре месяце...

Domnul Oleg Reidman:

На каком основании?

Domnul Serghei Sîrbu:

... на основании решения Постоянного Бюро Парламента. Они уже созданы.

Domnul Oleg Reidman:

Подождите, товарищи господа. Мы утверждали бюджет Парламента, что-то я не припомню там такой статьи расходов, чтобы они были созданы. Какие штаты у них? Какие аренды у них? Какие коммунальные услуги у них?

Domnul Igor Corman:

Domnule Reidman,

Aceasta este demagogie. Nu vă supărați, dar e strigător la cer. Deci nu este nevoie de avizul Guvernului, nu este nevoie de cheltuieli financiare ca deputații să aibă acces în birourile care, deja, încep să fie create. (*Oleg Reidman – strigă din sală.*) Noi, toate subiectele acestea... doamna Vlah este membră a Biroului, doamna Postoico este membră a Biroului, noi le-am discutat toate la Biroul permanent. (*Oleg Reidman – strigă din sală.*)

Discuția pe care dumneavoastră ați pornit-o nu are nimic de a face cu acest proiect de lege.

Domnul Streleț. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Serghei Sîrbu:

PNUD.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În primul rând, pentru informare. (*Rumoare în sală.*) În bugetul Parlamentului pentru 2014 există acest articol de cheltuieli, domnule Reidman. Este acest articol de cheltuieli în bugetul Parlamentului. S-a discutat, uitați-vă mai cu atenție. Într-adevăr, este. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Oleg Reidman (*strigă din sală*):

Fără lege este.

Domnul Valeriu Streleț:

Nu, el este în limita sumei alocate din bugetul de stat, este și acest articol de cheltuieli pentru întreținerea acestor birouri.

Și doi. Propun, din numele Frațiunii, domnule Președinte, să aplicați articolul 108, pentru a încheia dezbaterile la acest proiect.

Domnul Igor Corman:

Îl aplic cu plăcere că chiar... Mai înțeleg și eu, dar, în cazul de față, nu aveți dreptate deloc.

Deci cine este pentru încheierea dezbaterilor pe marginea acestui proiect, rog să voteze. Majoritatea deputaților sînt de acord.

Domnul Serghei Sîrbu:

Și raportul deodată.

Domnul Igor Corman:

Și, vă rog, și raportul comisiei.

Domnul Serghei Sîrbu:

Stimați deputați,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat, cu titlu de inițiativă legislativă a unui grup de deputați, proiectul de Lege pentru completarea Legii despre... și comunică următoarele.

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea Legii nr.39 despre statutul deputatului în Parlament cu o nouă prevedere referitoare la statutul și rolul oficiilor teritoriale de informare ale Parlamentului pentru stabilirea expresă și accentuarea funcțiilor de bază, și anume: cea de a asigura asistența necesară desfășurării activității deputaților cu cetățenii.

Astfel, proiectul de lege a fost avizat pozitiv de două comisii permanente. Patru comisii permanente nu au luat vreo decizie.

Direcția generală juridică a Secretariatului nu are obiecții de ordin juridic, tehnic.

În urma dezbaterilor, proiectul de lege a fost votat cu 5 voturi „pentru”, 3 voturi „împotriva” și 3 voturi „abțineri”. Comisia nu a luat vreo decizie asupra acestui proiect de lege și adoptarea acestuia rămîne la latitudinea plenului Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie?

Domnul Zagorodnîi.

Domnul Anatolie Zagorodnii:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule vicepreședinte al comisiei,

Vreau să vă întreb și în calitate de autor, și în calitate de raportor din partea Comisiei juridice, numiri și imunități, dacă autoritățile locale, astăzi, sau Biroul permanent al Parlamentului, așa, după cum vorbește domnul Corman, în comun cu autoritățile locale, au identificat sediile, birourile unde vor sta aceste persoane și vor activa? Fiindcă una e să adopti în Parlament sau la Biroul permanent niște decizii, niște strategii sau cum le numim noi, iar alta este că e vorba că oamenii aceștia trebuie să stea în niște sedii.

Parlamentul nu are sedii în teritoriu. Trebuie să fie corelate cu, eu spun, nu știu, cu autoritățile publice locale. Cine va aloca aceste sedii, încăperi, cum se vor numi ș. a. m. d.?

Mulțumesc.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da. Conform planului de acțiuni, aprobat de hotărîrea Biroului, în punctul 9 este menționat: Secretariatul Parlamentului va fi responsabil de semnarea contractelor de închiriere a spațiilor cu autoritățile publice locale din orașele selectate.

Și mai este înregistrat un alt proiect de lege care va acorda și dreptul autorităților publice locale de a asigura Parlamentul cu aceste oficii.

Deci un plan de acțiuni este, se va implementa.

Domnul Igor Corman:

Da, adițional, vreau să vă spun că pentru aceste patru proiecte, patru birouri așa și s-a procedat deja. S-a luat legătura cu autoritățile locale, birourile au fost deja identificate. Deci totul este în regulă.

Alte întrebări nu văd.

Vă mulțumesc, domnule Sîrbu.

Este propunerea să votăm acest proiect în primă lectură. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul nr.123 este aprobat în primă lectură.

Voi propune dezbaterilor acum proiectul de Hotărîre cu nr.129 privind transmiterea unui imobil. Un grup de deputați au înregistrat această inițiativă.

Prezintă proiectul domnul Bodrug.

Domnul Oleg Bodrug:

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Urmare a discuțiilor din cadrul ședințelor Biroului permanent al Parlamentului, a fost elaborat proiectul de Hotărîre a Parlamentului privind transmiterea unui imobil, prin care se propune ca blocul locativ nefinalizat din strada A. Corobceanu 1 „B”, municipiul Chișinău, să fie transmis din gestiunea

Secretariatului Parlamentului în gestiunea Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

Construcția Blocului „B” din complexul „Casa de locuit-hotel s-a efectuat în perioada anilor ’91 – ’99, fiind achitate mijloace bugetare în sumă de aproximativ 11 milioane de lei.

Nivelul de finalizare al acestuia constituie aproximativ 96,4%.

La 7 decembrie 2000, un grup de cetățeni, reprezentanți de persoanele care au participat la conflictul armat de pe Nistru și familiile acestora, inclusiv 18 invalizi de gradele I și II, au ocupat obiectul nefinalizat Blocul „B” din complexul „Casa de locuit-hotel”.

În prezent, blocul locativ nu s-a dat în exploatare, iar locatarii nu au contracte încheiate pentru utilizarea serviciilor comunale, cu excepția energiei electrice. Celelalte cheltuieli de întreținere a blocului sînt suportate de Secretariatul Parlamentului.

Cazangeria Parlamentului continue să alimenteze cu agent termic și apă acest imobil, bugetul Parlamentului suportînd cheltuieli anuale de aproximativ 640 mii de lei.

Supportarea cheltuielilor neregulamentare pentru întreținerea Blocului „B” din strada A. Corobceanu din mijloace bugetare ale Secretariatului Parlamentului a fost constatată de Curtea de Conturi în Raportul de audit din 9 aprilie 2013

Luînd în considerație termenul îndelungat de examinare a acestui caz, precum și faptul imposibilității evacuării locatarilor blocului nominalizat, considerăm oportună soluționarea pe cale amiabilă a problemei expuse.

În acest sens, propunem transmiterea Blocului „B” din strada A. Corobceanu din gestiunea Secretariatului Parlamentului în gestiunea Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

Stimați colegi,

Toți cunoaștem problema respectivă. Este de mulți, mulți ani, mai mult de 12 ani și rugămintea este să acceptăm această propunere, această inițiativă legislativă, pentru soluționarea cât mai rapidă a problemei existente.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Mocanu.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Întrebarea este: după ce transmitem la balanța Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor ce se întîmplă mai departe? Cine achită aceste costuri care, oricum, vor fi?

Domnul Oleg Bodrug:

Costurile sînt minime și ministerul, apropo, a apărut și o inițiativă, nu o inițiativă, un amendament al unor colegi deputați, care propune exact cum vom proceda mai departe.

Și anume, ministerul respectiv va organiza o licitație pentru că au rămas, practic, 6%, aproximativ 6% de nefinalizare a blocului respectiv și locatarii, respectiv, sînt aproximativ 56 de apartamente, peste 200 de cetățeni care locuiesc în aceste apartamente. Ei vor încheia contracte cu această firmă, care a participat la... cîștigătoare la licitația respectivă, urmînd mai departe să achite costurile, respectiv, fiecare în parte.

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare, domnul Ghilețchi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc.

Întrebarea mea este următoarea. Iată, este în sală domnul Diacov, mai sînt colegi din Frațiunea Partidului Comuniștilor, care erau în Parlament cînd s-a întîmplat ceea ce s-a întîmplat.

Acum, pe de o parte, e salutar să se identifice aparent o soluție amiabilă, dar, pe de altă parte, aș fi vrut să vă întreb: prin această soluție amiabilă noi nu riscăm să creăm un precedent totuși periculos pentru viitor, legiferînd niște acțiuni care realmente sînt ilegale?

Domnul Oleg Bodrug:

Bine. Bine, domnul...

Mulțumesc pentru întrebare, domnule deputat.

Răspunsul poate fi următorul, unul din următoarele. Pot fi și mai multe, dar, cel puțin, să reieșim din următoarea situație. Noi am adresat, este o situație creată de mai mult de 12 ani. (*Rumoare în sală.*)

Este o imposibilitate de evacuare. Cunoaștem cu toții perfect situația creată.

Noi, Parlamentul, am adresat o solicitare Primăriei orașului Chișinău pentru a se implica în soluționarea respectivă. Primăria orașului Chișinău a refuzat, avem răspuns din partea Primăriei din varii motive. Nu am să le enumăr care sînt ele.

Noi, Parlamentul, cred că avem și obligațiunea morală, în afară de toate, de a face, pînă la urmă, o clarificare în situația respectivă.

Este o propunere, o inițiativă, pentru că altfel ce se întîmplă, stă la balanța Parlamentului, noi achităm aceste 640 de mii de lei ilegal, Curtea de Conturi a stabilit acest moment și ce facem mai departe? Este o propunere, care, pînă la urmă, sperăm chiar anul acesta să ajungă la finalizare.

Da, aveți dreptate. Într-un fel, este o inechitate față de alți cetățeni, dar este o soluție de moment reală. O soluție...

Domnul Igor Corman:

Da. Și pe lîngă aspectele de ordin financiar.

Domnul Oleg Bodrug:

...reală, creată ca urmare a unui conflict, a unui conflict armat. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Și pe lângă aspectele de ordin financiar că Parlamentul cheltuie ilegal sume financiare în vînt, mai sînt și alte chestiuni, care țin de securitatea în aceste blocuri. Acolo lucrările de gazificare încă nu s-au dus pînă la capăt. Poate să fie explozii, pot să fie alte chestii. Deci trebuie de intrat în cîmpul normalității cu acest bloc.

Alte întrebări, dacă sînt?

A doua întrebare, domnule Ghilețchi? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc.

Eu înțeleg, înțeleg complexitatea acestei situații care s-a creat, dar dumneavoastră ați făcut referință, domnule Bodrug, la un conflict, adică e un conflict înghețat.

Dacă noi, în modul acesta, încercăm să abordăm un conflict înghețat, am putea, totuși, risca crearea unor noi conflicte înghețate. Eu cred că ar trebui, totuși, foarte bine analizat.

Eu nu zic ca Parlamentul să întreprindă neapărat niște măsuri acum, dar nu sînt sigur, în același timp, că au fost examinate toate posibilele soluții care ar putea fi aplicate pentru a găsi o soluție potrivită de a ieși din această criză și din acest conflict înghețat.

Vă mulțumesc.

Domnul Oleg Bodrug:

Domnule deputat,

Încerc să vă răspund. V-am zis, mai mult de 12 ani există această situație, dacă ar fi existat alte soluții, am avut posibilitatea, și dumneavoastră respectiv, în acești ani, să venim cu aceste soluții. Altă soluție nu este. Sînt unul dintre autorii acestei soluții cu care venim și o propunem în Parlament.

Dacă există altă soluție mai bună, vă rog, să veniți, să o propuneți, cu mare plăcere voi accepta. Chiar și acum puteți să propuneți soluția. Pentru că în cadrul votării hotărîrii aici puteți propune și dacă este acceptat, putem să o votăm.

Domnul Igor Corman:

Domnul Mocan.

Domnul Mihail Mocan:

Господин автор,

Скажите, пожалуйста, вы в своем докладе сказали, что там присутствуют только ветераны, участники приднестровского конфликта, а то, что там присутствуют 28 семей участников войны в Афганистане, вы ничего не сказали? Почему?

Domnul Oleg Bodrug:

Pot să completez atunci.

Domnul Mihail Mocan:

Что значит «pot să completez», когда они там живут все ...

Domnul Oleg Bodrug:

Domnule Mocan,

Ei, ca atare, sînt în listă. Este o listă aici concretă, eu pot să o citesc, dar cred că durează prea mult. Sînt 56 de apartamente și acolo sînt toți care și unde au participat. Poate nu am numit, într-adevăr, aceasta este o mică scăpare așa, să zicem, de moment. Exact a fost acolo și acolo.

Domnul Mihail Mocan:

Второй вопрос. Скажите, выработали ли вы механизм, как после того как дом будет сдан в эксплуатацию вы будете распределять это жилье, эти квартиры этим ветеранам? Есть у вас какое-то понятие как вы будете выдавать это жилье?

Domnul Oleg Bodrug:

Aveți în vedere ce fel de mecanism? Pentru că, ca atare, apartamentele sînt deja împărțite.

Domnul Mihail Mocan:

То есть надо полагать что вы ...

Domnul Oleg Bodrug:

Vorbiți de proprietate sau de ce vorbiți? La ce vă referiți?

Domnul Mihail Mocan:

Значит, там живут люди сегодня?

Domnul Oleg Bodrug:

Da.

Domnul Mihail Mocan:

Эти люди, как вы сказали в своем рапорте, они проживают уже там 12 лет, как вы собираетесь выдавать им эти квартиры? Как, каким образом? Будет какая-то комиссия, что-то будет, как ...

Domnul Oleg Bodrug:

Sigur că va fi o comisie și va fi cu titlu gratuit, pentru că aceasta este o excepție. Cu titlu gratuit, cu excepția acelor cheltuieli care urmează să fie efectuate pentru a finisa acele lucrări care nu au reușit să fie la moment finisate, e vorba de vreo 6% estimativ la moment.

Domnul Mihail Mocan:

То есть за каждым ветераном, который проживает в той квартире, за ним будет закреплено это жилье? Так надо полагать?

Domnul Oleg Bodrug:

Так.

Domnul Mihail Mocan:

Понятно.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Domnul Diacov.

Domnul Dumitru Diacov:

Da. Stimați colegi,

Sigur că este o istorie dramatică și un exemplu viu de debandadă totală, care din când în când se mai întâmplă în Republica Moldova, dar aceasta este, ce să-i faci? Eu știu că există o decizie a Curții Supreme de Justiție privind eliberarea acestei clădiri, acestor apartamente. Ce se întâmplă cu această decizie a Curții Supreme de Justiție? Ea se anulează, nu se anulează?

Eu, de exemplu, consideram că, avînd în vedere că au fost cheltuiți bani din bugetul Parlamentului, măcar apartamentele acestea să fie vîndute acestor oameni, care au intrat abuziv în aceste apartamente, la un preț simbolic. Nu v-ați gîndit la lucrul acesta? Da, sigur că da. Noi sîntem ... cadouri să facem oamenilor care au intrat abuziv în niște apartamente...

Domnul Oleg Bodrug:

Domnule deputat,

Puteți propune acest preț simbolic. Eu m-am gîndit exact la ceea ce am propus în această hotărîre de Parlament. Dacă aveți propuneri de preț simbolic, vă rog să îl spuneți aici și, mai ales, cu atît mai mult, să spuneți celor care stau în aceste apartamente de 12 ani.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Este foarte amuzantă, stimați colegi, propunerea domnului Diacov, Președintele Parlamentului de pe atunci, cînd s-a construit această Casă-hotel, care și atunci spunea că acțiunile celor care locuiesc acolo sînt unele abuzive, ilegale etc., etc. Pe noi ne interesează foarte mult poziția Partidului Democrat astăzi, mai ales că dumneavoastră ați spus în nota informativă precum că persoanele respective au ocupat abuziv. Noi dorim, totuși, să știm: oamenii au încălcat legea sau, totuși,

au meritat? Noi considerăm că au meritat. Domnul Diacov spune că abuziv. Și vroiam să știm, să avem aici claritate. Domnul Diacov atunci a fost Președintele Parlamentului.

Vă mulțumesc mult.

Domnul Oleg Bodrug:

Cine răspunde: domnul Diacov sau ...?

Domnul Igor Corman:

Cine a fost vizat? Partidul Democrat.

Domnul Lupu.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Întîi de toate, cine este autorul, ca să ținem noi răspuns în fața lui, să se uite frumușel în oglindă. Aceasta e ca și replică la întrebarea autorului.

Doi la mîna. Mie mi s-a părut mult mai rațională poziția și întrebarea exprimată de membrul PCRM domnul Mocan, care are grijă de veteranii Afganistanului, veteranii războiului de pe Nistru, în mare parte care ocupă aceste apartamente. Și poziția exprimată de antevorbitor îmi pare mie una mai rațională, care vine în deplină consonanță cu substanța acestui proiect.

Deci, domnilor comuniști, domnul Mocan se interesa ce o să fie cu acei douăzeci și ceva de veterani ai războiului din Afganistan, așa e? Iată că proiectul vine cu răspuns la această întrebare. Și din toate punctele de vedere noi trebuie să susținem acest proiect.

Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Dreptul la replică are domnul Diacov. A fost vizat, da.

Domnul Dumitru Diacov:

Deputatul... este un domn aici din părțile Cantemirului, care cîndva era tare democrat, acum e un înflăcărat comunist. Eu vreau să îi amintesc că Partidul Comuniștilor nu odată a declarat că această casă a fost ocupată abuziv. Eu nu mă rușinez să spun lucrul acesta.

Partidul Comuniștilor, conducerea Parlamentului din anii 2001 – 2005 au dat de nenumărate ori în judecată și decizia Curții Supreme de Justiție este datorită interesului guvernării de atunci. De aceea, nu încercați să ... a fost ocupată abuziv într-o conjunctură electorală de atunci. Nu, domnul Lupu nu era în Parlament atunci. Și de aceea nu încercați să-i faceți sfinți pe acei care au ocupat această clădire, nouă trebuie să ne fie rușine că în 12 ani închidem ochii la această situație.

Altceva că acești oameni locuiesc acolo, noi nu găsim alte pîrghii să eliberăm această clădire care trebuia să fie un fel de cămin al Parlamentului, printre altele, și nu era să fie această mizerie cu construcția apartamentelor în fiecare an.

De aceea, dacă aceasta e soluția cea mai potrivită, poftim, puneți la vot și să votăm.

Domnul Oleg Bodrug:

Dacă îmi permiteți, domnule Președinte.

Domnul Igor Corman:

Replică la replică nu se face.

Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Bodrug (*rumoare în sală*),

Stimați colegi,

Într-adevăr, este o temă foarte complicată, înțeleg eu, deci ținând cont de aceea că acești oameni, într-adevăr, au intrat, poate, neregulamentar, nelegitim în această casă. Aceasta este o parte a întrebării.

Altă parte a întrebării: deci cine le-a distribuit acolo apartamente? A fost decizia Uniunii Voluntarilor, a fost decizia Uniunii Participanților la Războiul din Afganistan? Și dacă noi nu putem să presupunem, spre exemplu, mâine dimineața se va întâmpla situația când altă parte a organizațiilor neguvernamentale, nu vorbesc neapărat tocmai de aceștia, deci o să intre în altă casă și o să spună că ei pe deplin au meritul ca să ocupe această casă. Și, în acest sens, eu propun, adică, ca noi cu dumneavoastră să ne gândim foarte bine asupra creării unor precedente, deci cât ele sînt de posibile și, respectiv, să ne gândim la aspectul juridic de excludere a acestor precedente.

Și doi. Deci, într-adevăr, este o întrebare pentru mine, cel puțin, foarte serioasă, dacă noi luptăm pentru un stat de drept, deci care a pus-o domnul Diacov, care mi se pare una absolut logică și normală, ce facem cu decizia Curții Supreme de Justiție în cazul de față?

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu am să îl rog pe domnul director Creangă, el cunoaște detaliile judecății, cum s-a identificat soluția amiabilă și la judecată.

Vă rog, domnule Creangă, succint

Domnul Ion Creangă – șeful Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului:

Da, domnule Președinte,

Stimați deputați,

Problematika abordată este una care durează de mai mulți ani, s-a menționat, peste 12 ani este problema.

Deci, într-adevăr, persoanele respective au ocupat-o abuziv, lucru constatat de instanțele judecătorești, pînă la Curtea Supremă, care a decis evacuarea silită a acestor persoane.

Cu regret, nici un executor judecătoresc nu a putut asigura executarea forțată a persoanelor respective, întrucît timpul a consumat posibilitățile legale de a-i evacua. A expirat termenul de prescripție. Prin urmare, deci nu mai avem nici o pîrghie legală pentru a-i evacua.

Oricum, recunoscînd meritele persoanelor respective, care s-au adresat cu acțiune reconvențională către Parlament de a le asigura dreptul la spațiu locativ, deci persoanele obțin dreptul de a li se acorda spațiu locativ în această situație.

Și nu ne rămîne altceva decît să acceptăm situația de facto, să legalizăm prin transmiterea acestui bloc pentru definitivare și repartizarea bonurilor de repartiziție pentru familiile respective. Deci aceasta este și situația juridică pe care o putem aplica în momentul de față.

Domnul Igor Corman:

Domnul Saharneau.

Domnul Vladimir Saharneau:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Este o situație specifică, fiindcă oamenii aceștia au fost la război. Da? A fost o ilegalitate împotriva statului Republica Moldova. Ei au fost legal la război? Au fost legal la război. Iar cînd statul trebuia să le întoarcă această datorie, nu a putut. Și atunci, acești oameni au recurs la un abuz, care a fost provocat de alt abuz.

Este o situație specifică, pe care o rezolvăm prin instrumente specifice. Așa că, noi nu putem continua încă 19 ani această stare de incertitudine pe care o au acei locuitori în această casă.

Și trebuie să punem punct. Așa că nu trebuie să căutăm acum diferite piedici și diferite, mă rog, buchii ale legii, unde nu încap deja. Nu încap. Avem generații deja care cresc în această casă și așteaptă soluționarea. Să punem punct acestei stări incerte.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. Domnilor deputați,

Poate ne rotunjim.

Din numele Frațiunii aveți dreptul, căci numele dumneavoastră nu a fost menționat. Din numele Frațiunii PCR, domnul Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Eu vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Eu văd că, aici, cîțiva democrați vor să fie mai democrați decît comuniștii. Dar vreau să reamintesc că noi, stimate domnule Diacov, spre deosebire de

dumneavoastră, avem stenograma, când ați fost dumneavoastră Președinte de Parlament. Și știm foarte bine ce ați declarat atunci.

Noi spunem că în nota dumneavoastră, pe care ați făcut-o aici și spuneți că oamenii au ocupat-o abuziv, dumneavoastră îi stresăți pe dînșii. Sînt niște oameni care au fost la război. Din care cauză, din care motiv dumneavoastră îi faceți acum în afara legii? Dumneavoastră aveți acum un simț oarecare față de aceste persoane? Persoanele din Partidul Democrat, atunci, le-au spus dînșilor că ei sînt în afara legii. Și dumneavoastră vreți astăzi să continuați acest lucru.

De aceea, vă spunem că noi sîntem pentru aceea ca să fie acordate aceste locuințe, dar numai ca democrații să nu fie mai democrați decît Papa de la Roma.

Mulțumesc mult.

Domnul Oleg Bodrug:

Dacă îmi permiteți, nu cu drept de replică, dar ca unul dintre autori. Dacă ați fost atent, într-adevăr, în nota informativă scrie „abuziv”, dar mi-am permis, în calitate de autor, să omit cuvîntul „abuziv”, domnule Petkov.

Domnul Igor Corman:

Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Haideți că se limpezesc apele. Și eu înțeleg că toată lumea încearcă să ajute la rezolvarea acestei probleme. Haideți să ne clarificăm atunci cu punctul 2 din acest... cu articolul 2 din acest proiect de hotărîre și să vedem cît sens este în el. Aici se spune așa: „se aprobă lista locatarilor”. Și lista este anexată. Iar, totodată, mai jos, sînt puse niște condiționalități.

Eu, din cîte am văzut, apartamentele sînt de la 1 la 56, adică un bloc întreg. Totul este OK. Noi, într-un fel, aprobăm această anexă, iar mai jos spunem că... în articolul 2, că, totuși, o să îi luăm la puricat pe oamenii aceștia și o să vedem care dintre ei întrunesc condițiile, 5 ani și tot așa mai departe. Fie spunem că e necondiționat de la 1 la 56 și dăm lista, fie atunci spunem doar condițiile. Și care este viziunea voastră.

În mod normal, dacă oamenii locuiesc, dacă tot se întrunesc... și să nu facem zîzanie acolo, scoatem partea a doua a articolului 2, aceasta cu 5 ani la Chișinău, în altă parte și tot așa mai departe, pentru că eu sînt departe de gîndul că chiar toți de la 1 la 56 întrunesc criteriile acestea pe care le-ați desenat dumneavoastră. (*Rumoare în sală.*) Riscăm... întrunesc toți ca unul tot?... nu... atunci de ce se pun condiții?

Domnul Oleg Bodrug:

Aceasta este întrebare sau...

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu e întrebare. Vrem să vedem de aplicabilitate. Noi o să votăm, nu sînt două lecturi. Este o lectură, e hotărîre, se transmite...

Domnul Oleg Bodrug:

Fracțiunea care este?

Domnul Valeriu Munteanu:

... iar ce este mai departe va trebui să rezolve. Care este rațiunea părții a doua a articolului 2, dacă este prezentată lista. Lista rezolvă tot. Aceștia sînt și mai departe nu este nici o problemă.

Domnul Oleg Bodrug:

Articolul 2. Pot să vă citesc doar aceea ce ați încercat dumneavoastră să spuneți, împreună cu membrii familiei (soț/soție și copii minori) spațiu locativ... adică acești veterani de război care nu dețin în proprietate, împreună cu membrii familiei (soț/soție și copii minori), spațiu locativ în municipiul Chișinău și nu au înstrăinat imobile cu destinație locativă în ultimii 5 ani în municipiul Chișinău, precum și nu au fost asigurați cu spațiu locativ în municipiul Chișinău din fondul de locuințe de stat sau municipal.

Și avem și un proces-verbal în care este prezentată această listă care confirmă că așa este, conform a ceea ce am propus noi. Acum vom verifica. Vom vedea, este, nu este.

(Valeriu Munteanu – strigă din sală.)

Mă depășește... viziunea dumneavoastră...

Domnul Igor Corman:

Nu. Domnule Munteanu,

Sînt niște chestiuni legale. Nu putem să decidem noi aici, fiindcă acei care se regăsesc în listă ei nu trebuie să aibă locuință în altă parte. Deci oricum se va verifica.

(Valeriu Munteanu – strigă din sală.)

Cum nu este adevărat?

Domnul Oleg Bodrug:

Eu vă rog, dacă dumneavoastră aveți o propunere concretă pentru hotărîrea respectivă, să veniți cu această propunere și nu cu o polemică permanentă și fără sens.

Domnul Igor Corman:

Domnul Diacov.

Domnul Oleg Bodrug:

Aveți propunere? Spuneți ce doriți?

(Valeriu Munteanu – strigă din sală.)

Păi, nu ați spus nimic. Ați spus doar ceva cuiva.

Domnul Dumitru Diacov:

Da. Eu, încă o dată, vreau să fac o precizare. Eu nu am spus că oamenii aceștia trebuie acum scoși din casă. (*Rumoare în sală.*) Nu am spus. Domnul care a vorbit este, așa, un puțin „aferist”, ceea ce face în presă face și aici. (*Rumoare în sală.*) Nu. Eu nu am numit nici un nume.

Eu vreau să vă spun absolut responsabil. Eu, pe atunci, eram Președintele Parlamentului și eu eram obligat să apăr proprietatea Parlamentului.

Eu vreau să vă spun foarte responsabil că Frațiunea Parlamentară a Partidului Comuniștilor a fost solidară atunci și puteți să ridicați toate stenogramele, cu faptul că această clădire a fost ocupată abuziv. Și timp de 8 ani de zile, din aceste considerente, guvernarea de atunci a încercat să elibereze această clădire. Aceasta am vrut să spun și gata, punct. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Au fost vizați „aferiștii”. Ian, să văd, cine sînt „aferiști”? Cine se simte vizat? (*Rîsete în sală.*) Nu sînt „aferiști” în sală. Foarte bine.

Domnul Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

Da, mulțumesc.

Eu am vrut să... mai mult, poate, de procedură, să dau răspuns domnului Munteanu, deoarece articolul 2, la care s-a referit, este un amendament care îmi aparține mie și domnului Sîrbu. Aceste... deci toate amendamentele incluse în raport sînt coordonate cu reprezentanții combatanților și, respectiv, acelor care au luptat în Afganistan, deoarece, astăzi, la ședința Comisiei juridice numiri și imunități, au participat și ei și cu acordul lor au fost incluse aceste amendamente.

Deci, astăzi, nu există, în această listă, persoane care ar putea mai apoi fi eliminate sau scoase din apartament, deoarece nu se încadrează în prevederile acestui... acestor modificări.

Și doar două cuvinte. Mie mi se pare că prea mult noi discutăm despre un fapt împlinit. Nu știu care și ce încearcă să tragă la turta sa. Eu cred că noi toți sîntem conștienți că lucrul acesta trebuia să se producă cîndva.

Și, de aceea, eu chem deputații să punem la vot și să nu facem mari discuții asupra unui fapt împlinit. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Lupu.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc frumos, domnule Președinte.

Exact în contextul celor spuse de antevorbitor, eu vreau să propun să aplicăm articolul 108, nu înainte ca să menționez un lucru important, pentru acei care, de fapt, ne ascultă, că astăzi, pe marginea acestui proiect, în aceste dezbateri, cea mai mare gălăgie o fac acei care nu au nici o atribuție la acest proiect și care niciodată nu au ieșit cu vreo propunere și cu vreo soluție pentru această problemă.

Haideți să rezolvăm problema și să manifestăm respect pentru acei din locatari care sînt veterani ai războiului pe Nistru și veterani ai Afganistanului.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Și ultimul – domnul Butmalai. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Alexandru Cimbriciuc (*nu vorbește la microfon*):

În calitate de veterani de război.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Noi, acei care am luptat în '92 pentru independența și suveranitatea Republicii Moldova, sîntem de acord, pentru că, sugerez ideea colegilor, înainte de sfintele Paști să nu vă faceți păcate și încheiem în baza articolului 108 dezbaterile și supunem votului, respectiv, pentru această problemă. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Nu mai supun votului, că nu mai sînt doritori să pună întrebări.

Vă mulțumesc, domule Bodrug.

Domnul Oleg Bodrug:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Și am să rog, domnul Sîrbu, da, va prezenta raportul comisiei.

Domnul Serghei Sîrbu:

Stimați deputați,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre privind transmiterea unui imobil, inițiativă legislativă înaintată de un grup de deputați.

Astfel, țin să menționez că, în cadrul dezbaterilor proiectului, au parvenit amendamente de la deputații Deliu și Sîrbu. Ele sînt parte integrantă a raportului.

De asemenea, există și proiectul definitivat, ca să nu existe, ulterior, careva întrebări, deoarece imediat hotărîrea va intra în vigoare.

Deci propunem spre aprobare prezentul proiect de lege cu votul, practic, unanim al Comisiei juridice, numiri și imunități.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Munteanu. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Valeriu Munteanu:

Aveți răbdare, o întrebare care nu o să apară aici, dar o să apară la implementare. Atunci când noi avem foarte des în Parlament legi cu privire la derogarea de la Codul fiscal, atunci când vrem să importăm sau se importă în Republica Moldova o mașină și noi o scutim de taxă, da, chestia aceasta o facem printr-o lege de derogare. Da? Lege și derogăm tot prin lege.

Spuneți-ne, vă rog frumos, în situația în care noi, toată lumea sîntem de acord că trebuie să le dăm acestor oameni gratuit, da, facem derogare de la Legea cu privire la locuințe și ei, pentru că există Legea cu privire la privatizare, în care scrie cum, cît trebuie să plătească și tot așa mai departe, pentru fiecare metru pătrat, cum noi facem derogare de la o lege printr-o hotărîre de Parlament?

Pentru că noi am votat, toți sîntem fericiți, o să mergeți după aceasta și o să le spuneți, dar cum o să le punem oamenilor de la implementare, pentru că o să vă... va trebui să implementeze hotărîrea noastră acei de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor. Care o să fie baza legală?

Sergiu,

Încerc acum să discut ca de la jurist la jurist. Nu poți, printr-o hotărîre de Parlament, să derogi de la o lege. (*Rumoare în sală.*)

Poate o să încerce să facă chestia aceasta acei de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, dar nu știu cît este de corect chestia aceasta.

Dacă încercăm să îi ajutăm, să le dăm o soluție suficientă și legală, ca după aia să nu se întoarcă iar înapoi la noi.

Pur și simplu, le legăm mîinile acelor care va trebui să privatizeze. Pînă la urmă, omul va trebui să iasă cu, printr-o hotărîre de Parlament, cu un document de proprietate. Aceasta e tot.

Domnul Serghei Sîrbu:

Dar nu are nimic, domnule Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Are, are, Sergiu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Nu are nimic. Este vorba de o hotărîre.

Domnul Valeriu Munteanu:

Noi exceptăm...

Domnul Serghei Sîrbu:

Cu privire la transmiterea unui imobil, care se află în proprietatea Parlamentului, conform procedurilor stabilite de Hotărîrea Guvernului nr.688 pentru transmiterea deci bunurilor. Nu este nimic aici cu derogările. (*Rumoare în sală.*) Vă rog.

Domnul Igor Corman:

Domnul Ioniță.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Într-adevăr, vorbim despre un proprietar care transmite un bun, ca proprietar, unuia... și, în cazul acesta, fiindcă este Parlamentul, această transmisiune nu se face prin lege, nu se face prin derogare, se face prin hotărîre.

Alta este întrebarea, că în momentul transmiterii va trebui să vedem dacă bunul pe care îl primește combatantul va fi considerat de către fisc ca venit, noi va trebui, suplimentar, deja acesta este alt subiect, altă întrebare... prin altă lege, prin lege aceea...

Dar acum vorbim despre faptul că un proprietar, în cazul de față Parlamentul, prin hotărîre, căci nu prin alt document, decide să transmită altuia proprietatea.

Gata. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

O precizare, da. Hai cu precizările.

Domnul Munteanu.

Vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu vă dau dreptate, domnule Ioniță. Cel puțin dumneavoastră ați confirmat că noi la acest subiect va trebui să mai revenim o dată în Parlament.

Dar, domnule Sîrbu, fiți atent ce scrie în punctul 3). Scrie în punctul 3) litera d): după ce noi îl transmitem, Parlamentul, Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor face și el niște acțiuni.

Dar în punctul d) se spune că va transmite, Ministerul Construcțiilor va transmite, cu titlu gratuit, după darea în exploatare, valoarea părții construite către combatanți, cum le zicem noi, și atunci va apărea deficiența că iarăși va trebui să vină cu lege de derogare.

De aceea și trebuie să înțeleagă toată lumea că noi nu am rezolvat problema pînă la sfîrșit în situația în care a îmbrăcat forma unei hotărîri.

Dacă era lege, scriam că se derogă prin lege și atunci problema se rezolva fără vreo problemă.

Domnul Serghei Sîrbu:

Nu, la această etapă noi problema am soluționat-o. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Ioniță.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

A fost interpretat poate eronat. Ca ei să devină proprietari nu mai este nevoie de absolut nimic. Unicul lucru care poate apărea, în momentul în care ei devin proprietari, aceasta, proprietatea lor este, va fi tratată ca venit, ei obțin ceva.

Și dacă noi vom considera că acest venit trebuie sau nu trebuie impozitat, aceasta după, peste jumătate de an, un an se va reveni la acest subiect. Dar ca ei să devină proprietate de drept nu mai este nevoie de nimic.

Domnul Serghei Sîrbu:

Apropo, este și avizul pozitiv al Guvernului privind acest proiect de lege.
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Cu regret, adică nu am reușit din prima să pun a doua întrebare.

Domnule Munteanu,

Vă rog foarte mult, încă o dată vreau ca să vă readuc, stimați colegi, totuși la aspectul moral, dar și juridic al acestei chestiuni, care este una, în opinia mea, extrem de dificilă din simplul motiv că mâine, spre exemplu, poate să vină, acei care au fost în Cernobîl sau acei care au fost refugiați din Transnistria, care nu au participat la lupte și, respectiv, o să înceapă a ocupa spațiile din Chișinău.

Dar aceasta e altceva.

Vreau aici... un moment la care cred eu, domnul Ioniță nu a atras atenția, fiind el cel mai mare economist, că este vorba despre Legea despre deetatizare. Parlamentul nu poate dăruia nimic, fiindcă este proprietatea statului, care aparține Parlamentului. Așa că, vorbind mai românește, „podărci” noi nu putem să facem.

Și doi. Deci urmează, pînă la urmă, să vedem care este formula de transmitere. Adică, eu îmi cer scuze, domnule Butmalai, fiindcă dumneavoastră ați spus ca, pur și simplu, nu cunosc mai mulți în sala aceasta dintre acei care au participat la evenimentele din '92, măcar că și eu am fost acolo, ca reprezentant al Ministerului de Externe, cu alte condiții, dar să presupunem că domnul Butmalai mâine depune actele pentru privatizarea apartamentului pe care el îl deține acum ca parlamentar.

Tot a participat la războiul din '92 și, în sensul acesta, evident, urmează poate cumva să găsim alte modalități.

Domnul Igor Corman:

Domnul Butmalai.

Domnul Ion Butmalai:

Da, domnule Președinte,

Logica este că Parlamentul în Republica Moldova este organul legislativ suprem. Ca excepție, luând în considerație toate cele ce s-au întâmplat, este foarte simplu.

Ministerul respectiv, când va transmite deja acest bun, combatanții o să aibă de acum constituită Asociația de condominiu și nu vă faceți griji, pentru că nu este ieșire din mormînt, dar în restul, domnule Munteanu, vreau să vă spun, mie îmi pare foarte rău, pentru că mata tot timpul, uite așa, Ioniță v-a mai spus niște chestii, dar eu nu pot să vă spun.

Pot să vă spun una că bine, mersi, lângă casa 1 B A. Corobceanu șeful matale domnul Ghimpu și Chirtoacă au cumpărat niște apartamente luxoase de milioane și să vă fie rușine. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Țap.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

De fapt, cu toate acele mențiuni că sînt anumite inexactități sau anumite probleme, acest pas este un început. Ulterior, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, de comun acord cu municipalitatea, cu beneficiarii, după caz, vom interveni și noi și se va găsi soluția pe potrivă.

De aceea, chiar este logic să îl votăm astăzi, să manifestăm acea bunăvoință, cu atît mai mult că sîntem în ajun de Paști și ar fi și o soluție chiar frumoasă.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Eu propun să întrerupem noi dezbaterile pe marginea proiectului respectiv. (*Rumoare în sală.*)

Dați-mi voie să vă spun și eu. În virtutea funcției pe care o am, am avut foarte multe discuții la subiectul acesta și cu reprezentanții locatarilor, și cu reprezentanții Guvernului, și cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, foarte multe discuții și eu vă asigur că luând în considerare situația în care sîntem, interesele locatarilor și interesele Parlamentului, chiar este cea mai bună soluție.

Și eu vă îndemn pe toți să votăm acest proiect de hotărîre și să terminăm cu aceste dezbateri. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Cimbriciuc.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În calitate de vicepreședinte al Uniunii Naționale a Veteranilor de Război, eu salut această inițiativă legislativă și vreau să spun că nu facem nici un cadou, cum s-a exprimat colegul nostru, domnul Stati, acestor veterani de război.

Am făcut un lucru mare, dacă era un cadou. Am înțeles că, prin 2002, erau cadouri pentru deputații PCR, pe timpul respectiv.

De aceea, este binevenit, trebuie să mergem în întâmpinarea acestor eroi care și-au jertfit viața pentru independența și integritatea Republicii Moldova și nu au trădat coloana a cincea, ca să îi pună în situație proastă.

Vă mulțumesc.

La vot. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Totuși ... Eu cred că toți ați avut posibilitatea, mai văd câțiva deputați, dar ați avut posibilitatea și autorului să spuneți, și ați făcut și declarații în sprijinul acestei hotărâri, toată lumea a auzit. Autorul doar.

Domnul Bodrug.

Domnul Oleg Bodrug:

Domnule Țap,

Către dumneavoastră, ați spus de municipalitate. Anume din considerentul că municipalitatea nu a dorit acest lucru, a fost transmis. Și, vă rog, aici când ați spus municipalitatea, este o greșală. Pentru că nu este municipalitatea, din păcate.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Nu revenim la istorie, să mergem înainte.

Cine este pentru rog să voteze. Cred că toți deputații din sală au votat unanim pentru adoptarea proiectului de Hotărâre cu nr.129.

Vă mulțumesc.

Și acum voi propune dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.459 pentru modificarea și completarea Legii nr.102-XV din 13 martie 2003 privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Un grup numeros de deputați au semnat această inițiativă.

Prezintă proiectul domnul Gheorghe Mocanu.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Stimați colegi,

Se știe că unul din impedimentele pe care le au tinerii atunci când sînt în căutarea unui loc de muncă este lipsa de experiență. Dar ca să dobîndească această experiență, au nevoie de un loc de muncă. Și astfel tinerii se află într-un cerc vicios, pentru că nu reușesc să dobîndească această experiență pe parcursul studiilor.

Acest proiect vine cu două precizări, două modificări, pe care le propunem. Prima. Vrem să obligăm instituțiile publice, instituțiile de stat să ofere în fiecare an locuri de practică, astfel încât tinerii să facă stagii de practică în aceste instituții în cuantum de minim zece la sută din numărul de angajați. Deci dacă o instituție are o sută de angajați, oferă zece locuri de practică în fiecare an.

După calculele noastre, însumând inclusiv întreprinderea de stat, ar însemna că în fiecare an putem oferi circa 30 mii de locuri de practică pentru tineri, astfel încât aceștia să dobândească experiența.

Și mai avem un punct prin care propunem ca această experiență să fie calculată ca experiență de muncă. Adunând două luni într-un an, încă o lună în anul următor, tinerii vor putea, la sfârșitul perioadei de studii, să aibă o experiență de muncă adunată. Deci acest stagiul de practică poate fi efectuat nu doar în perioada de vară, dar pot să îl efectueze oricând pe parcursul anului.

Deci acestea sînt principalele prevederi ale acestui proiect și rog să îl susțineți.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Deliu.

Următorul – doamna Balmoș.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Deseori se afirmă că tinerilor le aparține viitorul, ceea ce nu am acceptat niciodată. Eu consider că tinerilor le aparține și prezentul. Nu poate să îți aparțină viitorul, dacă nu îți aparține prezentul. Și mă bucur că anume prin modificările pe care le-am operat noi în câteva legi, venim să creăm niște oportunități pentru tinerii din Republica Moldova.

Și consider că această lege este o prelungire logică a modificărilor pe care le-am operat în Legea cu privire la voluntariat și, respectiv, la angajarea în câmpul muncii, la atestarea sau promovarea unui angajat, stagiul de practică și de voluntariat va fi considerat de angajat ca experiență de muncă.

Dar aici vreau să vin cu o întrebare: la „Dispoziții finale și tranzitorii” dumneavoastră specificați că Guvernul, în termen de două luni de la intrarea în vigoare, va ... și urmează: va prezenta Parlamentului, litera a), propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aproba actele normative necesare în vederea propunerii de aplicare a prezentei legi;

c) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Eu consider că literele b) și c), practic, spun una și aceeași. De aceea propun omiterea literei b). De asemenea, cred eu că în curînd va demara procesul de stagiul pentru studenți și cred că două luni de zile sînt prea mult pentru ca Guvernul să aducă în conformitate actele sale normative. De aceea, consider că ar fi rațional de schimbat termenul din două luni într-o lună. Care este părerea dumneavoastră ca autor?

Domnul Gheorghe Mocanu:

Eu accept acest amendament, inclusiv pentru că proiectul a fost înregistrat încă în luna noiembrie 2013 și atunci era rațional să oferim două luni. Acum, deoarece urmează stagiile de practică la sfârșitul lunii mai, sînt total de acord.

Și vă mulțumesc pentru sugestie.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc, dacă nu mai sînt întrebări.

Doamna Balmoș.

În continuare – domnul Reidman.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Din proiectul respectiv rezultă că autoritatea publică poate pune la dispoziție cel puțin 10%, adică este posibil ca ea să propună un număr mai mare pentru stagiul. Și, totodată, în același articol, dumneavoastră spuneți că, în cazul în care vor pretinde mai mulți candidați, să se organizeze un concurs de selectare. Nu considerați că acest concurs de selectare este în plus? Și dacă autoritatea are posibilitate și mai mult de 10%, pentru că legea prevede, ar putea, pur și simplu, să ia acești studenți într-un stagiul de practică în afara concursului. Noi introducem o treaptă destul de anevoioasă, acest concurs pentru studenți doar la un stagiul de practică. Considerăm că ar trebui de omis aceasta.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Ne-am gândit la lucrul acesta și am pornit de la următoarea situație, să presupunem că chiar dacă poate oferi mai mult de 10 la sută, o instituție oferă, nu știu, 15 la sută, din 100 de angajați oferă 15 locuri de practică, dar aplică 30 sau 40. Trebuie să ai un criteriu de delimitare și atunci am introdus un concurs, poate fi media, poate fi un test, poate fi oricare altă formă. Deci este valabil pentru cazul în care aplică mai mulți studenți pentru un număr mai mic de locuri de practică.

Domnul Andrian Candu:

A doua întrebare, doamnă Balmoș.

Doamna Galina Balmoș:

Îmi dați voie, vă rog, dacă este un aviz al Guvernului și opinia Guvernului vizavi de acest proiect de lege? Pentru că este vorba de autorități publice, practic, bugetare.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Nu am primit încă avizul Guvernului. Și am pornit de la prevederile legii, care spun că dacă proiectul nu prevede modificări în Legea bugetului de stat, la politica fiscal-bugetară, dacă nu am primit aviz în 30 de zile, putem să îl examinăm și rămîne la latitudinea plenului de a lua decizia de a fi aprobat sau nu.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Reidman.

În continuare, ulterior, domnul Sîrbu Sergiu.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин рапортор, скажите, вы всерьез думаете, что этот стаж практики работодатель будет воспринимать как «experiență în muncă în profesie»?

Domnul Gheorghe Mocanu:

În primul rînd, esența acestui proiect este ca, în sfîrșit, stagiile de practică să nu mai fie o formalitate, așa cum se întîmplă în prezent. Pentru că, așa cum se face peste hotare, stagiul de practică este organizat, este prevăzut conform legii, există regulamente care reglementează. Și atunci, ca și antreprenor, dacă aș ști că în spatele acestui stagiu de practică se adună cu adevărat experiență de muncă, bineînțeles că aș fi de acord.

Domnul Andrian Candu:

Precizare sau a doua întrebare? Precizare.

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Какой период вообще это может быть? Вот студенты идут на практику, какой период вообще может быть этой практики, накопительно там – с третьего курса по пятый?

Domnul Gheorghe Mocanu:

Cît timp poate aduna?

Domnul Oleg Reidman:

Да. Ну, сколько может быть такой период?

Domnul Gheorghe Mocanu:

Eu pornesc, nu știu, din experiența proprie, eu am făcut în anul întîi, în anul doi, în anul trei, în anul patru de facultate am făcut permanent stagiu de practică și poți să aduni și jumătate de an și opt luni, și ...

Domnul Oleg Reidman:

Ну, согласитесь, господин рапортор, что после первого курса нельзя предлагать работодателю в лице государственной институции дать человеку какую-то более или менее ответственную работу. Можно говорить о том, что это профессиональная ориентация или какое-нибудь знакомство с

профессией, введение в профессию, но никак не стаж, который может быть учтен потом при найме на работу.

Здесь скорее надо было бы говорить о каких-то постуниверситетских стажировках на рабочем месте – это еще могло бы быть. На мой взгляд, это чисто формальный закон, который не сработает с точки зрения работодателя, который будет нанимать потом.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Dacă observați în articolul prevăzut, articolul 2 se referă și la absolvenții instituțiilor de învățământ. Exact pentru acest motiv, am adăugat și absolvenții. Exact. Am adăugat și absolvenții.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Просто это звучит вроде хорошо, но по сути, как говорится, ничего не дает, ну ничего не дает! Мы должны действительно озаботиться тем, чтобы молодежь была хорошо подготовлена для занятия какого-то начального служебного места – то ли в бизнесе, то ли на государственной службе и т.д. Кстати, почему только институции, а не întreprindere de stat?

Domnul Gheorghe Mocanu:

Am prevăzut autorități publice, iar în autorități publice, conform legii, sînt atît întreprinderile de stat, cît și instituțiile publice. Deci se acceptă și este prevăzut în lege.

Domnul Andrian Candu:

Da. O să vină cu amendament...

Domnule Reidman,

Deja vreo trei precizări ați făcut. Dacă ceva, și în lectura a doua.

Domnul Oleg Reidman:

Precizare.

Domnul Andrian Candu:

Vine, o ultimă precizare.

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

И рассмотреть вопрос, может быть – для второго чтения, чтобы частный бизнес тоже в этом деле поучаствовал. Например, оплаченная практика кого-то была бы дедуктибельной по фонду заработной платы, și așa mai departe. Nu vrei? De ce?

Domnul Gheorghe Mocanu:

Ne-am gândit la lucrul acesta, dar nu putem obliga întreprinderile private să ofere practică. (*Rumoare în sală.*) Pentru că acest stagiul de practică este gratuit, deci nu se achită. Este perioada de practică pentru instituțiile publice. Așa este prevăzut.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Sergiu Sîrbu.

Prima întrebare.

Domnul Sergiu Sîrbu:

Vă mulțumesc.

Domnule autor,

Cîteva precizări. Dumneavoastră operați cu noțiunile de autoritate publică, instituție publică și întreprindere de stat. Și în autoritate publică este orice instituție publică, inclusiv autoritățile de drept privat.

Aici, eu cred că ar trebui să venim cu niște precizări, ca să nu fie o confuzie, totuși, care este autoritatea publică, care este instituția și întreprinderea de stat, deoarece întreprinderea de stat poate să intre în prima categorie. Nu știu, poate o formulă generală, entitate, de exemplu, entitate publică. Ca o precizare pentru lectura a doua.

Și întrebarea. Deci acest proiect de lege, în principiu... evident, scopul de bază este acumularea unei experiențe.

Introducerea în stagiul de muncă general are o legătură, de fapt, foarte directă cu voluntariatul, care, de asemenea, este o muncă neremunerată, care, ulterior, se include în stagiul. Poate ar fi bine să dezvoltăm instituția voluntariatului în acest sens, deoarece acolo sînt reglementări clare, drepturi, obligații, contract, multe, multe, multe, ca să fie, într-adevăr, mai detaliat și drepturi, și obligații, ca să funcționeze mai efectiv. Doar aceasta am vrut să întreb.

Mulțumesc.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Deci cu a doua întrebare mai întâi. Proiectul este, practic, o dezvoltare, o prelungire a Legii voluntariatului, pentru că obligă instituțiile publice, deci nu doar... noi spunem că se poate de făcut voluntariat, dar obligă instituțiile publice chiar să ofere aceste locuri de practică, pentru că, în prezent, ele sînt acordate sau deloc, sau după criterii discreționare. Și atunci, noi vrem să fie public, să fie obligat, conform legii, să ofere aceste locuri de practică în mărime de 10 la sută din numărul de angajați.

Și legat de primul subiect, de definiția autorității publice. Este o preluare exactă din contenciosul administrativ. Deci nu este schimbat nimic. Este exact definiția autorității publice.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule Sîrbu,
Mai aveți vreo precizare?

Domnul Sergiu Sîrbu:

O mică precizare. Într-adevăr, poate ați preluat. Dar Legea contenciosului urmează a fi, în scurt timp, schimbată de noul Cod administrativ. Sînt puțin noțiuni diferite. Eu sînt de acord. Dar, aici, poate ar trebui și în Legea voluntariatului să intervenim, ca să introducem aceste prevederi de stagiu. Aceasta doar am vrut să spun. Nu știu, pentru lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Este subiectul unei alte inițiative, dacă credeți că este necesar.

Domnul Andrian Candu:

Da. Plus la aceasta, Guvernul să aibă posibilitatea, într-un termen oarecare, să vină cu modificarea legislației.

Domnul Lupu.

Și după – doamna Guțu.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte al ședinței.

Stimate domnule autor,

Susținînd, la nivel general, ideea acestui proiect, aș veni cu o întrebare, mai degrabă, conceptuală.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Poftim?

Domnul Marian Lupu:

Cu o întrebare conceptuală. Și vreau să o explic. Precum înțelegem noi, sensul acestui proiect... și el este bun, că se asigură, la nivel obligatoriu, o cotă nu mai puțin de 10 la sută în comparație cu personalul scriptic pentru asigurarea stagiilor. Un stagiu, pentru orice profesie ar fi, este o etapă importantă în procesul de educație și de formare profesională.

Doi la mîină. Precum înțelegem, această normă obligatorie, prin acest proiect, o stabilim pentru instituțiile publice și mai recent ați vorbit de întreprinderile de stat.

Nu gîndiți oare dumneavoastră că deja acum, la nivelul primei lecturi, ar fi nevoie să extindem domeniul de aplicare a acestei legi, incluzînd în mod direct sectorul privat? Vreau să explic de ce.

Întîi de toate, sectorul public, vrem sau nu vrem, dar o să rămînă, relativ, restrîns, ca și număr de personal, fiindcă nu putem să plodim birocrăția și să majorăm statele de personal în instituțiile publice. Unu la mîină.

Deci formatorul de bază al locurilor de muncă și, respectiv, sectorul care ar trebui să contribuie și la această etapă este astăzi și în perspectivă sectorul privat.

Plus la aceasta, noi, dacă ne limităm doar la sectorul public, venim cu o normă discriminatorie la adresa tinerilor. Un șir întreg de specialități, care au tangență directă sau indirectă cu activitatea acestor instituții, vor fi avantajați. Însă noi avem un șir întreg de specialități care nu au tangență sau deloc, sau relativă tangență fiind cu sectorul public.

De exemplu, luăm agricultura. Bine, un număr de studenți va face stagiul la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, un număr, altul – în direcțiile respective raionale, însă acei care sînt agronomi, acei care trebuie să muncească direct la producere, ei unde fac stagiul? Sau industriile care apar...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Lupu,
În continuare.

Domnul Marian Lupu:

Noile domenii industriale, care apar urmare a proiectelor de investiții străine directe. Noi nu avem instituții publice care să ofere cunoștințele necesare.

Deci argumente sînt multe. Eu sînt sigur că ați înțeles această idee. Deci este arhinecesar să eliminăm această discriminare, unu, între studenți.

Doi. Să asigurăm pe această cale și pentru ei posibilitatea de o perfecționare, un stagiul, ca element al sistemului de educație și de formare profesională.

Și plus, important, să le oferim și lor această șansă ca acest stagiul să fie înscris în stagiul de muncă. Cum priviți dumneavoastră? Și aici este unica întrebare.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Vă mulțumesc pentru această sugestie.

Domnul Marian Lupu:

Extinderea conceptuală și includerea sectorului privat.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Da. În procesul elaborării legii, ne-am gândit și la acest aspect. Desigur, prima idee a fost că trebuie să fie valabil pentru toată lumea, doar că, dacă vorbim de sectorul privat, noi nu putem să obligăm o instituție privată să scoată locuri de practică în mod obligatoriu, decît putem să le stimulăm.

Deci putem veni cu altă inițiativă legislativă, care ar presupune facilități, stimulente de tip fiscal sau o anumită sumă lunară, pe care ar primi-o o instituție privată, dacă ar accepta studenți la practică. Dar ne-am gândit că nu este firesc să intervenim în sectorul privat, pentru că este firesc să putem gestiona doar cel public.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Lupu.

A doua întrebare.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Foarte scurt.

Stimate coleg,

Noi examinăm acum un proiect de lege organică. Eu, nefiind jurist, dar înțeleg că o lege, în această țară, în egală măsură, reglementează activitatea atât a sectorului public, cât și a sectorului privat. Și, în acest caz, eu sînt absolut sigur că aceleași obligațiuni, nu doar drepturi pentru a contribui la formarea profesională a tinerilor, o are și sectorul public, și sectorul privat.

Eu nu prea înțeleg de ce o lege organică nu ar putea să stabilească niște norme clare pentru sectorul privat. Avem sute de legi care stabilesc asemenea norme obligatorii pentru sectorul privat.

Deci, ca să închei, pentru lectura a doua, rezervăm această nuanță conceptuală, să extindem acțiunea proiectului dumneavoastră.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Puteți să îl înaintați ca și amendament. Dar, ca autor, m-am gândit că aceasta ar distorsiona legile economiei de piață. Și, respectiv, nu am venit cu această propunere.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Doamna Guțu.

Următorul – domnul Vreamea.

Doamna Ana Guțu:

Mulțumesc.

Domnule Mocanu,

Am o remarcă referitor la termenul pe care îl definiți în proiectul de lege. „Stagiul de practică” nu este termenul corect. Termenul corect trebuie să sune „stagiul profesional”, fiindcă „practică” în DEX, dacă veți consulta dicționarul, înseamnă abilitate, dexteritate ș.a.m.d. Este o transliterație. Ne-am deprins noi cu termenul „practică”.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Este utilizat acest termen în toată legislația din România.

Doamna Ana Guțu:

Deci în noul proiect al Codului educației...

Domnul Gheorghe Mocanu:

Este și o lege privind stagiile de practică.

Doamna Ana Guțu:

... la noi, noi utilizăm stagiul profesional.

Și dacă sînteți de acord să schimbați acest termen.

În al doilea rînd, vreau să vă spun că ceea ce propuneți dumneavoastră, în condițiile masificării învățămîntului superior nu va acoperi nici 3% din necesitățile studenților, care sînt peste 100 de mii la număr în Republica Moldova și există minimum două stagii profesionale la ciclul licență și un stagiul profesional la ciclul masterat. Și dumneavoastră propuneți ca aceste stagii profesionale să se facă în exclusivitate în instituțiile publice.

Vă zic, din start va fi viciat și procesul de concurs, fiindcă știm cum se face aceasta în Republica Moldova și nici rezultate foarte mari acest proiect de lege nu va da.

După mine, problema stagiilor profesionale, și această prevedere există deja în noul proiect al Codului educației, este ca angajatorul să îl plătească pe student. Ceea ce spuneți dumneavoastră, gratuitatea stagiilor, este o rămășiță sovietică. Astăzi, fiecare tînar student, care merge în stagiul profesional, trebuie să fie plătit în condițiile gratuității, prestația sa, de ea nu va avea nevoie nici angajatorul și calitatea prestației sale ca sursă de unde ar putea să învețe suplimentar la ceea ce a învățat teoretic la universitate este zero.

Studentul va căra cărți de la etajul doi la etajul cinci și la sfîrșit tutorele său îi va da o caracteristică și va zice: foarte bună a fost prestația studentului respectiv.
(Rumoare în sală.)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Doamna Ana Guțu:

Vă mulțumesc.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Deci, bineînțeles, ar fi foarte bine să fie achitat stagiul de practică. Dar noi pornim de la situația curentă. În prezent, nici o instituție publică nu este obligată să ofere stagii de practică.

Deci dacă nu vrea, tu nu poți aplica, ca și student, la o stagiere. Proiectul, de fapt, vine să oblige instituțiile publice să ofere aceste locuri de practică.

Am calculat că sînt în mărime de circa 30 de mii. Avem circa 100 de mii de studenți. Deci cel puțin pentru sectorul de stat acoperim 30 la sută, restul au posibilitatea să meargă în sectorul privat.

Dacă sînt amendamente, le acceptăm.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Guțu,

Mai aveți a doua întrebare sau precizări?

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Vremea și, ulterior, domnul Știrbate.

Domnul Igor Vremea:

Mulțumesc.

La moment, noi și au fost, și sînt aceste stagii, fie ele de practică profesională, cum vreți.

Iată, pe viitor dumneavoastră impuneți obligativitatea minimum 10% să fie asigurați cu locuri de practică. Așa e, dacă e vorba de instituție de stat. La general vorbim.

Ce facem noi în cazul în care sînt mai mulți, sînt selectați unul sau doi, fiindcă întreprinderea sau autoritatea mai multe locuri nu poate oferi reieșind din statele de personal. Ce facem noi cu ceilalți studenți?

Dumneavoastră ați spus că sînt peste 100 de mii, așa e, ce facem cu ei?

Domnul Gheorghe Mocanu:

Deci așa cum spuneam, în prima etapă ei pot să aplice la mai multe instituții.

Doi. Noi rezolvăm problema pentru o parte din studenți care pot aplica la instituțiile publice.

Deci 30 de mii de studenți vor putea să aplice la locurile din instituțiile publice. Comparativ cu ziua de astăzi, cînd, în general, ei nu au, nimeni nu are obligația de a oferi aceste locuri de practică. Deci rezolvăm problema pentru 30 de mii de studenți.

Pentru acei care trebuie să meargă în spațiul privat, să venim cu amendament, dacă considerați că trebuie să adăugăm.

Sau care ar fi soluția dumneavoastră ori opunerea pe care vreți să o faceți?
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Domnul Vremea.

Domnul Vremea...

Domnul Igor Vremea:

Ca o concretizare. Eu vreau să vă aduc la gîndul că dumneavoastră o să rezolvați poate situația doar cu învățămîntul în domeniul pedagogic. Poate. Dar în domeniul juridic dumneavoastră știți cu toții care este situația în instituțiile noastre de învățămînt, inclusiv de stat.

Fiecare instituție de învățămînt superior și-a creat facultate de drept și de economie.

Iată, ce o să facem noi cu aceștia, fiindcă noi nu acoperim prin numărul de studenți locurile în instituțiile de stat. Iată care e vorba. Avem poliție și avem

judecăți, și unde o să îi mai dați. Avocatura nu e obligată, în cazul acesta, să le ofere... stagii de practică.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Am înțeles.

Domnul Igor Vreamea:

Și așa mai departe.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Acești studenți, de exemplu, luăm un caz concret, de la drept, vor putea să facă stagiul de practică în Secretariatul general al Parlamentului Republicii Moldova, în direcțiile juridice ale oricărui minister, în direcțiile juridice ale oricărei întreprinderi de stat, inclusiv în instituțiile care ați spus dumneavoastră. În instanțele de judecată ș. a. m. d.

Deci față de astăzi, când nu există nici un loc de practică, cred că este mai bine totuși. Sînteți de acord?

Domnul Andrian Candu:

Domnule Vreamea,

Mai aveți a doua întrebare sau precizare? ... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Vreamea:

Doar o precizare.

La momentul actual, toți studenții își desfășoară practica. Fiecare la anul respectiv, conform programului, fără a fi obligată o instituție privată sau publică să le ofere acest stagiul.

Unde în bază contractuală, unde în baza faptului că statul își asumă, își planifică un anumit loc, un anumit număr de locuri pe care le finanțează de la bugetul de stat și el se obligă să le finanțeze inclusiv stagiul.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Aceasta și a fost problema că nu chiar toți au acces să obțină un loc de practică și de multe ori aceasta devine o formalitate.

Merg cu un certificat, vor o șampilă și cu aceasta se finalizează. Și de aici pornește lipsa de experiență atunci când ei vor să se angajeze. Sperăm să rezolvăm această problemă.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Știrbate,

Vă rugăm frumos, dacă aveți întrebări.

Ulterior – domnul Mîndru.

Domnul Petru Știrbate:

Da. Vă mulțumesc, domnule speaker.

Stimate coleg,

Sigur că proiectul de lege este foarte bun și vine, într-adevăr, să scoată, să limiteze discriminarea tinerilor, la fel să îi faciliteze.

O întrebare simplă și practică: ce facem în varianta când acel șef, care e dator să țină cont de această normă, nu îndeplinește prevederea normelor? (*Rumoare în sală.*)

Știu, doamnă, că sînt.

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos, nu întrerupeți.

Domnul Știrbate...

Domnul Petru Știrbate:

Și la...

Domnul Andrian Candu:

A pus prima întrebare.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Ca și la oricare altă lege care nu este executată, nu este dusă la îndeplinire, evident că trebuie să existe sancțiuni și, de aceea, noi am trecut la dispoziții finale că Guvernul poate să vină...

Va veni, de fapt, nu că vine, va veni cu modificarea și a altor legi. Respectiv, din cîte înțeleg, sugestia dumneavoastră este să intervenim și în alte legi, pentru a-i sancționa. Nu?

Eu aceasta înțeleg. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Domnul Știrbate...

Domnul Gheorghe Mocanu:

OK. Dacă înaintați amendament, putem să discutăm.

Domnul Petru Știrbate:

Atît.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Petru Știrbate:

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Mîndru și, ulterior, domnul Butmalai.

Domnul Victor Mîndru:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule autor,

Așa o întrebare. Spuneți, vă rog, acest proiect el a fost discutat cu sindicatele, cu sindicatul de ramură, cu patronatul?

Care este opinia lor la acest proiect, dacă este?

Domnul Gheorghe Mocanu:

Credeți că ei ar fi împotriva acestui proiect?

Domnul Victor Mîndru:

Sindicatele clar lucru că nu, sindicatele, o să susțină sindicatul din învățămînt, dar, iată, patronatul. Aici sînt vizate întreprinderile de stat. Aceasta este o responsabilitate și o responsabilitate destul de serioasă din partea întreprinderilor. Cu atît mai mult că dumneavoastră impuneți, impuneți, da, nu mai puțin de 10%.

Să presupunem că întreprinderea 500 de persoane. Asta... El trebuie să ia înseamnă că 50 de studenți la practică.

La acești 50 de studenți, acolo e clar lucru dacă acei care au trecut practică știu. Aceasta e responsabilitatea. Ce spune patronatul la acest proiect?

Domnul Gheorghe Mocanu:

Deci proiectul se referă la autorități publice, dar acei 50 de studenți se referă la un an întreg.

Și între lectura întâi și a doua eu accept sugestia dumneavoastră și poate ar trebui să avem consultări mai largi. Sînt de acord.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Mîndru

Mai aveți o altă întrebare? Nu.

Vă mulțumim.

Domnul Butmalai și, ulterior, domnul Țulea.

Domnul Ion Butmalai:

Da, mulțumesc.

Eu, ca și autor, știți, vreau să mă bucur că astăzi deja al doilea proiect îl dezbaterem și îl discutăm foarte aprins în plenul Parlamentului.

Ceea ce ține de prima Lege privind bursele private inclusiv... (*Rumoare în sală.*)

Ascultați că eu o să vă spun lucruri foarte bune și foarte interesante, și domnișoara Șupac, și tinerii deputați, care, la ziua de astăzi, dețin mandate, o să fie necesar să se implice pentru lectura a doua să facem o lege foarte bună. Inclusiv bursele private și acest stagiul de practică. (*Rumoare în sală.*)

Eu tot timpul îmi aduc aminte și vreau să vă spun că mă bucur pentru tinerii din Republica Moldova care studiază și este o datorie sfântă a noastră ca noi să îi susținem și să îi promovăm. (*Rumoare în sală.*)

Am... (*Rumoare în sală.*)

Stimați tovarăși,
Vreau să vă spun...

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi...

Domnul Ion Butmalai:

...lucruri bune.

Domnul Andrian Candu:

Aveți răbdare. Toți au avut...

Domnul Ion Butmalai:

Permiteți-mi să vă spun.

Domnul Andrian Candu:

...posibilitatea să pună întrebări și, după cum ați văzut, nu a fost...

Domnul Ion Butmalai:

Eu atîta stimă și respect...

Domnul Andrian Candu:

Domnule...

Domnul Ion Butmalai:

...am față de nevoastră...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Butmalai,
Continuați.

Domnul Ion Butmalai:

Ascultați-mă.

Domnul Andrian Candu:

Continuați.

Domnul Ion Butmalai:

Domnule Mocanu,

Drept s-a menționat faptul și sînt de acord cu colegii mei. Noi, conceptual, inclusiv trebuie să ne extindem și în domeniul privat. Din ce cauză? Pentru că, la

ziua de astăzi, studenții fac facultatea în domeniul agricol, în medicină. (*Rumoare în sală.*)

Și mai mult în transport, în construcții. (*Rumoare în sală.*)

Iată, nu cum să grăiești cu alde, măi, aceștia, ei nici nu vor să asculte? (*Rumoare în sală.*)

Și este un lucru binevenit, pentru că Legea cu privire la voluntariat permite tinerilor ca, făcând voluntariat, să intre în stagiul de muncă. Și este o chestie bună de la voluntariat la stagiul de practică să trecem inclusiv în domeniul privat. Și noi, în a doua lectură, o să venim cu mai multe amendamente.

Și le propun deputaților tineri, care așa de mare grijă au față de tineri, să se așeze, să constituie un grup de lucru și pentru lectura a doua, să mai consulte și societatea civilă, și patronatele, și sindicate și să venim, în a doua lectură, cu o lege foarte, foarte bună.

Pentru că, făcând voluntariat, eu vreau să vă spun este o practică bună. Eu m-am ciocnit în Parlament că, la ziua de astăzi, legea respectivă nu funcționează. Și tinerii de la orice facultate, venind, asistând un deputat, poate să cunoască multe lucruri. Și este nevoie ca noi să promovăm această lege.

Mai mult ca atât, în fine, ca să nu plictisim colegii comuniști, vreau să vă spun că noi nu acum ne-am adus aminte, noi tot timpul avem grijă de tinerii din Republica Moldova. Voi numai veniți și speculați și cu proiecte de acestea care, dă, mă rog. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Fiind o lege atât de importantă și de dezbătută, după cum ați văzut cronometrul nu a fost pornit la nimeni, de aceea, vă rog frumos, toleranță pentru toți. A fost vizată doamna Șupac și Frațiunea Partidului Comuniștilor, de aceea o să le dăm posibilitatea la replică.

Domnule Butmalai,

Vă rog frumos, noi toți ... Revenim la întrebarea dumneavoastră.

Doamna Șupac,

Poftim.

Doamna Inna Șupac:

Stimați colegi deputați din fracțiunile parlamentare din Coaliția de guvernământ,

Eu aș dori ca noi să stabilim un grafic special și să mergem noi toți, fiecare într-o parte în instituțiile de învățământ, în școli care sînt planificate pentru optimizare, în universități, în căminele studențești și eu aș dori foarte mult ca să vedeți care o să fie întrebările față de dumneavoastră, stimați colegi, de acei tineri, inclusiv de acei tineri care dumneavoastră i-ați adus pe data de 7 aprilie 2009 în Piața Marii Adunări Naționale. Să fiți siguri că ei o să vă dea foarte multe întrebări, acele întrebări despre acele promisiuni pe care dumneavoastră ați făcut în 2009 și în 2010, stimate domnule Butmalai. Putem să începem chiar de mîine.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Doamna Inna Șupac:

Și o să vedeți că tinerii din Republica Moldova înțeleg foarte bine că acele două proiecte de lege, pe care le discutăm astăzi se pare că atât de aprins, credeți că ei nu înțeleg, tinerii, că aceste proiecte de lege sînt, pur și simplu, populiste și sînt special acum discutate cu 2 – 3 luni înainte de alegerile parlamentare.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Doamnă Șupac,

Sînt populare, dar nu sînt populiste.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Doamnă Postoico ...

Doamna Inna Șupac:

Dacă dumneavoastră credeți așa, poftim, dar vă rog frumos să vedem, să mergem împreună în cămine și o să vedeți care vor fi întrebările, inclusiv față de dumneavoastră ...

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Șupac ...

Doamna Inna Șupac:

... domnule George Mocanu.

Domnul Andrian Candu:

... noi vă mulțumim frumos pentru invitație, dar o să mergem separat.

Doamna Maria Postoico și ulterior domnul Butmalai cu întrebarea.

(Rumoare în sală.)

Doamna Maria Postoico:

Îi dau voie să se liniștească.

Deci, domnule Președinte al ședinței,

Totuși, nu este clar, cum adică toți, să zicem, autorii, care au lucrat, au muncit foarte mult asupra acestui proiect astăzi au atîtea întrebări?

Și, domnule Butmalai,

Și aș vrea să vă zic o sugestie foarte bună că anume acele propuneri relevante au venit anume de la colegii comuniști. Și noi vă deschidem unele porțițe, ca să cunoașteți ce vă așteaptă. Fiindcă, într-adevăr, pentru a adopta este ușor un proiect de lege, dar, iată, pentru a-l implementa este cu mult mai greu. Și mi se pare că, iată, atunci studenții au să simtă ce îi așteaptă pe viitor.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.
Domnule Butmalai,
Foarte scurt întrebarea către autor.

Domnul Ion Butmalai:

Da, vă mulțumesc foarte mult.
Stimați tovarăși comuniști,
Pentru lucrul care, în ultimii ani de guvernare, l-ați făcut ... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Domnule Butmalai,
Îmi cerc scuze, trebuie să vă întrerup.
Mă scuzați.
Domnule Țulea,
Întrebarea.

Domnul Oleg Țulea:

Stimate domnule raportor (*rumoare în sală*),
Noi considerăm subiectul foarte, foarte important, dar nu considerăm proiectul de lege ca fiind o extensie a Legii voluntariatului. Mai mult decât atât, noi am fi de acord să discutăm posibil o lege specială care să vizeze stagiul de practică ori să discutăm, în sfârșit, Codul educației, unde un capitol separat să fie dedicat acestui subiect.

Dar vizavi de proiectul pe care l-ați prezentat dumneavoastră, nu credeți că ar fi oportun, totuși, să asigurăm posibilitatea ca stagiarii, totuși, să fie angajați? Dacă sînt locuri vacante disponibile la instituții, să fie angajați în baza unui contract individual de muncă pe perioada stagiului de practică și ei să fie, respectiv, remunerați.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Dacă avem avizul Guvernului la acest subiect și avem resurse financiare, cu amîndouă mîini votez ca ei să fie și plătiți pentru stagiul de practică, dacă nu, cel puțin să le oferim această posibilitate ca să facă stagiul de practică, pentru că nu aveau deloc locuri. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos dacă mai sînt întrebări?

Domnul Gheorghe Mocanu:

Vă mulțumesc.
Și sper pe sprijinul dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Comisia în continuare. Este invitat domnul Vladimir Hotineanu, președintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule Președinte al ședinței,
Doamnelor și domnilor deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.102 privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de un grup de deputați.

Proiectul de lege elaborat are drept scop facilitarea accesului tineretului studios pe piața forței de muncă pentru realizarea stagiului practic parte a curriculei universitare sau dacă face studii în colegii.

Potrivit prevederilor proiectului de lege, autoritățile publice vor oferi anual locuri pentru stagiul de practică numai de cel puțin 10% din efectivul de personal. Pentru implementarea proiectului de lege nu sînt necesare mijloace financiare.

În avizele sale, Comisia agricultură și industrie alimentară, Comisia drepturile omului și relații interetnice s-au pronunțat pentru examinarea proiectului în plenul Parlamentului.

Comisia mediu și schimbări climatice, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică nu au adoptat decizii asupra proiectului de lege din lipsa majorității de voturi.

Urmare a dezbatelor purtate pe marginea proiectului de lege nominalizat, Comisia protecție socială, sănătate și familie, cu votul majorității membrilor prezenți în ședință (6 deputați au votat „pro”, 3 deputați – s-au abținut), propune examinarea și adoptarea lui în cadrul ședinței plenare a Parlamentului pentru lectura întâi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Este, cel puțin, o întrebare de la domnul Butmalai către președintele comisiei.

Domnul Butmalai.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc.

Domnule președinte,

Eu am o micuță întrebare. În domeniul medicinei, dumneavoastră aveți practică foarte mare, ați fost și ministru, luăm studenții care învață la medicină, după anii trei, patru ei au dreptul să se angajeze în câmpul muncii, corect? Și stagiul de practică, și chestiunile acestea sînt posibile conform acestei legi, noi dacă o adoptăm, ca studenții să aibă facilități și să ...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Sînt un pic lucruri diferite. În medicină realizarea stagiului practic nu a fost periclitat după '90 încoace și el a fost obligatoriu în curricula de pregătire a medicilor și a asistenților medicali. Noi nu am avut probleme la stagiul practic și stagiul practic nicicum nu prevede angajarea în cîmpul de muncă. Dar studentul, după anul trei, face stagiul de practică de asistent medical și după aceasta el poate fi angajat ca asistent medical. După anii patru și cinci este un stagiar în funcția de medic sau medic specialist, sau medic de familie și atunci ei nu sînt angajați. Doar în rezidențiat, care este continuarea studiilor postuniversitare, ei pot fi angajați în cîmpul muncii în instituțiile medicale respective cu salarizare.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Dacă nu mai sînt alte întrebări, vom supune ...

Vă mulțumim frumos, domnule președinte.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da. Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Supunem votului proiectul de Lege nr.459 din 15 noiembrie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.102 din 13 martie 2003 privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă în primă lectură. Cine este pentru?

Printr-un vot unanim, proiectul de lege este votat în primă lectură.

Și în continuare, dragi colegi (*rumoare în sală*),

Dragi colegi,

Puțină liniște și în mod special colegii din Partidul Comuniștilor.

Următorul proiect de lege, dezbătut pentru lectura a doua, este proiectul nr.380 din 25 septembrie 2013 pentru modificarea Codului electoral. Numărul 4 pe ordinea de zi.

Raportor: Comisia juridică, numiri și imunități, pentru lectura a doua.

Domnul Sergiu Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc.

Stimați deputați,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat pentru lectura a doua proiectul de Lege nr.380 pentru modificarea Codului electoral, inițiativă legislativă a unui grup de deputați și comunică următoarele.

Prin prezentul proiect de lege se propune implementarea Registrului de stat al alegătorilor, începînd cu anul 2014, inclusiv în cadrul următoarelor alegeri parlamentare.

La pregătirea proiectului de lege pentru lectura a doua, Comisia juridică, numiri și imunități, a examinat avizul Comisiei Electorale Centrale, al Centrului

Național Anticorupție, avizele comisiilor permanente, al Direcției generale juridice.

Membrii Comisiei juridice, numiri și imunități au acceptat propunerea Comisiei Electorale Centrale pentru a exclude sintagma „începînd cu ianuarie 2014”, astfel încît, punerea în aplicare a Registrului de stat al alegătorilor să fie nemijlocit data intrării în vigoare a modificărilor.

La prezentul raport este anexată varianta definitivată a proiectului de lege și sinteza obiecțiilor și propunerilor înaintate de către deputați la examinarea proiectului în primă lectură.

În rezultatul dezbaterilor, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități au decis, în unanimitate, să propună Parlamentului spre examinare și adoptare în lectura a doua a proiectului de Lege nr.380. Astfel, propunem să fie votat în lectura a doua și să trăiască Registrul electronic al alegătorilor.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Întrebări, se pare, că nu sînt.

De aceea, vom pune la vot proiectul de lege pentru modificarea Codului electoral nr.380 din 25 septembrie 2013. Se supune la vot pentru lectura a doua. Vă rog frumos să votați.

Numărătorii,

Să expună numărul de voturi.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 24.

Sectorul nr.2 – 35.

Sectorul nr.3 – 19.

Domnul Andrian Candu:

Cu 78 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea Codului electoral este aprobat.

Domnul Streleț,

De procedură.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Rog ca procedura de vot privind proiectele nr.525 și nr.534 să fie transferată pentru altă ședință de plen, pentru următoarea ședință de plen.

Domnul Andrian Candu:

Se pune la vot transferul proiectelor nr.525 și nr.534, sub nr.2 și nr.3 de pe ordinea de zi, pentru următoarea ședință în plen.

Cine este pentru rog să voteze.

Avem o înscriere... avem o înscriere pentru declarație la sfîrșit de ședință. Vă rog frumos...

Domnule Streleț,
Vă invităm la tribuna centrală. Aveți 7 minute din partea Frațiunii.

Domnul Valeriu Streleț:

Stimate Președinte al ședinței,
Onorat Parlament,
Stimați colegi,

Apelul de astăzi al așa-zisului Soviet Suprem de la Tiraspol către autoritățile centrale ale Federației Ruse privind recunoașterea autoproclamatei Republici Moldovenești Nistrene ca stat suveran cu integrarea ulterioară în componența Federației Ruse se înscrie în retorica politică promovată și pînă acum de autoproclamatele autorități din raioanele din Est ale Republicii Moldova și nu face decît să tensioneze și mai mult situația din regiune.

Partidul Liberal Democrat din Moldova a pledat întotdeauna pentru soluționarea problemei transnistrene prin dialog și relații politice, sociale, economice și culturale corecte.

Partidul Liberal Democrat din Moldova condamnă declarația și apelul așa-zisului Soviet Suprem care, prin acțiunile sale, sfidează angajamentele asumate anterior în cadrul negocierilor și demonstrează o atitudine iresponsabilă a autorităților de la Tiraspol față de procesul de negocieri, de părțile implicate, față de Comunitatea Internațională și față de caracterul suveran și integritatea teritorială a Republicii Moldova.

Pe această cale, ținem să reiterăm, repetat, că Republica Moldova este recunoscută internațional ca stat suveran și independent, unitar și indivizibil în hotarele existente la momentul proclamării suveranității sale, pe 23 iunie 1990, și a independenței sale, pe 27 august 1991.

Partidul Liberal Democrat din Moldova își reafirmă angajamentul său pentru reglementarea crizei transnistrene pe cale pașnică, prin dialog și negocieri corecte, cu implicarea tuturor părților, implicit OSCE, Ucraina, Federația Rusă, Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii.

Facem apel la mediatorii formatului actual de negocieri și organizațiile internaționale OSCE, ONU, Uniunea Europeană să intervină în această situație, pentru a contracara acțiunile unilaterale și iresponsabile ale autoproclamatelor autorități din raioanele din Est ale Republicii Moldova.

Facem apel către autoritățile Federației Ruse, pentru a respinge asemenea demersuri provocatoare și a nu admite devieri de la prevederile acordurilor interstatale în vigoare, prin care caracterul unitar, suveran și indivizibil al Republicii Moldova este consfințit și recunoscut.

Facem apel către cetățenii Republicii Moldova de pe ambele maluri ale Nistrului să reacționeze cu calm și cu demnitate la aceste provocări, asigurîndu-i că vom depune toate eforturile necesare pentru a asigura viața pașnică și continuitatea parcursului european al țării noastre.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Dragi colegi,

În ajunul frumoaselor sărbători de Paști, aș dori să le urăm cetățenilor Republicii Moldova să aibă frumoase... sfinte sărbători de Paști, multă sănătate, fericire, bucurii.

Și ne revedem la următoarea ședință care, cel mai probabil, o să aibă loc pe data de 7, dar în baza deciziei Biroului permanent. Până atunci, să aveți sărbători frumoase. 7 mai. (*Rumoare în sală.*)

Mersi.

Ședința s-a încheiat la ora 18.54.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*